

## บทที่ 5

### บทวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม

การสร้างแบบสอบถามเพื่อศึกษาลักษณะไทยสมัยใหม่ และแนวทางในการพัฒนาลักษณะไทยสมัยใหม่สำหรับงานสถาปัตยกรรมประเภทสถาบัน ได้ใช้ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาลักษณะกายภาพของอาคารตัวอย่าง และข้อมูลจากการสัมภาษณ์ มาสร้างแบบสอบถาม เพื่อศึกษาความคิดเห็นของกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งสามารถกำหนดตัวแปรที่เกี่ยวกับการศึกษาออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่

ก. ตัวแปรควบคุม ได้แก่ ลักษณะทางสังคมของกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถาม ( เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ตำแหน่ง และจำนวนปีที่ประกอบอาชีพ )

ข. ตัวแปรอิสระ ได้แก่

- ลักษณะอาชีพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ค. ตัวแปรตาม ได้แก่ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับค่าความเป็น

ลักษณะไทยสมัยใหม่ของอาคารประเภทสถาบันจากอาคารที่เลือกศึกษา

กลุ่มเป้าหมายที่ต้องการสอบถามความคิดเห็นในการศึกษานี้มี 2 กลุ่ม ได้แก่

- กลุ่มสถาปนิกทั่วไป

- กลุ่มบุคคลทั่วไป

ในการเก็บข้อมูลของทั้ง 2 กลุ่ม ได้เก็บตัวอย่างกลุ่มละ 100 ตัวอย่าง โดยยึดหลักการกระจายโครงสร้างทางสังคม ซึ่งจะต้องควบคุมตัวแปรไม่ให้ความแตกต่างกันในทางสถิติ เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 2 กลุ่ม มีลักษณะทางสังคมที่ไม่แตกต่างกัน ซึ่งจากการทดสอบลักษณะทางสังคมของผู้ตอบแบบสอบถาม ระหว่างกลุ่มสถาปนิกทั่วไป กับกลุ่มบุคคลทั่วไป ในด้าน เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ตำแหน่ง และจำนวนปีที่ประกอบอาชีพ สามารถสรุปได้ว่า สัดส่วนลักษณะทางสังคมในด้านต่าง ๆ ค่อนข้าง ไม่มีความแตกต่างกัน ดังนั้น จึงกล่าวได้ว่า การวิจัยนี้สามารถควบคุมตัวแปรทางสังคมได้

สำหรับการรวบรวมข้อมูล ในการศึกษาความคิดเห็นของกลุ่มสถาปนิกทั่วไปและกลุ่มบุคคลทั่วไป เกี่ยวกับลักษณะไทยสมัยใหม่ของอาคารประเภทสถาบันจากอาคารที่เลือกศึกษา ได้แบ่งเนื้อหาที่ต้องการถามออกเป็น 3 ส่วน คือ

- ลักษณะไทยสมัยใหม่สำหรับงานสถาปัตยกรรมประเภทสถาบัน
- แนวทางในการพัฒนาลักษณะไทยสมัยใหม่สำหรับงานสถาปัตยกรรมประเภทสถาบัน
- ลักษณะทางสังคมของผู้ตอบแบบสอบถาม

ทั้งนี้ เพื่อพิสูจน์สมมติฐานที่ว่า ในลักษณะทางกายภาพที่มีรูปแบบลักษณะไทยสมัยใหม่ของอาคารประเภทสถาบัน จากอาคารตัวอย่างที่ศึกษา มีการอ้างอิงและพัฒนา รูปแบบที่มีลักษณะไทยจากในอดีต ทั้งในลักษณะรูปธรรม และนามธรรม รูปแบบที่มีลักษณะไทยเด่นชัด และมีความต่อเนื่องจากอดีต ย่อมเป็นที่ยอมรับของกลุ่มสถาปนิกทั่วไปและกลุ่มบุคคลทั่วไป ทั้งนี้ความคิดเห็นเกี่ยวกับการยอมรับลักษณะไทยสมัยใหม่ของกลุ่มสถาปนิกทั่วไป จะมีความแตกต่างจากความคิดเห็นของกลุ่มบุคคลทั่วไป เนื่องจากกลุ่มสถาปนิกทั่วไป เป็นผู้ที่ได้รับการศึกษา และมีประสบการณ์ในวิชาชีพสถาปัตยกรรม ซึ่งแตกต่างจากกลุ่มบุคคลทั่วไปที่ไม่ได้รับการศึกษา และไม่มีประสบการณ์ทางด้านสถาปัตยกรรมโดยตรง

#### การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม

ในการศึกษาความคิดเห็นของกลุ่มสถาปนิกทั่วไป และกลุ่มบุคคลทั่วไป ได้ลำดับการนำเสนอ ดังต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการยอมรับลักษณะไทยสมัยใหม่ของอาคารประเภทสถาบันจากอาคารตัวอย่างที่ศึกษา ระหว่างกลุ่มสถาปนิกทั่วไปกับกลุ่มบุคคลทั่วไป
  - ก. ลักษณะไทยเชิงรูปธรรม
    1. การจัดกลุ่มอาคาร
    2. องค์ประกอบหลัก
    3. องค์ประกอบรอง
    4. องค์ประกอบย่อย
    5. การจัดภูมิทัศน์
    6. สรุปการวิเคราะห์ลักษณะไทยเชิงรูปธรรม
  - ข. ลักษณะไทยเชิงนามธรรม
    1. ลักษณะเบา และลอยตัว
    2. ลักษณะโปร่งโล่ง
    3. ลักษณะร่มรื่น
    4. สรุปการวิเคราะห์ลักษณะไทยเชิงนามธรรม
2. การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มสถาปนิกทั่วไป และกลุ่มบุคคลทั่วไป เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาลักษณะไทยสมัยใหม่ที่จะเป็น สำหรับงานสถาปัตยกรรมประเภทสถาบัน
  - ก. การนำลักษณะไทยมาใช้ในการออกแบบอาคารประเภทสถาบัน
  - ข. ประโยชน์ใช้สอยสมัยใหม่
  - ค. สภาพภูมิอากาศ

- ง. วัสดุและเทคโนโลยีในการก่อสร้าง
- จ. สรุปการวิเคราะห์แนวทางในการพัฒนาลักษณะไทยสมัยใหม่ที่จะเป็น  
สำหรับงานสถาปัตยกรรมประเภทสถาบัน

1. การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการยอมรับลักษณะไทยสมัยใหม่ของอาคาร  
ประเภทสถาบันจากอาคารตัวอย่างที่ศึกษา ระหว่างกลุ่มสถาปนิกทั่วไปกับกลุ่มบุคคลทั่วไป

ในการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการยอมรับลักษณะไทยสมัยใหม่ของอาคารประเภทสถาบันจากอาคารตัวอย่างที่ศึกษา ระหว่างกลุ่มสถาปนิกทั่วไป กับกลุ่มบุคคลทั่วไป ทำการวิเคราะห์โดยการทดสอบทางสถิติ สามารถอธิบายได้จากค่าความเป็นลักษณะไทยสมัยใหม่ ( ค่าเฉลี่ย (  $\bar{x}$  ) ที่ได้จากความคิดเห็นที่มีต่อลักษณะไทยสมัยใหม่ของแต่ละกลุ่ม ) ซึ่งได้ใช้ค่าระหว่าง 1 - 5 โดยแต่ละค่า มีความหมายดังนี้

- 1 = มีค่าความเป็นลักษณะไทยสมัยใหม่น้อยที่สุด
- 2 = มีค่าความเป็นลักษณะไทยสมัยใหม่น้อย
- 3 = มีค่าความเป็นลักษณะไทยสมัยใหม่ปานกลาง
- 4 = มีค่าความเป็นลักษณะไทยสมัยใหม่มาก
- 5 = มีค่าความเป็นลักษณะไทยสมัยใหม่มากที่สุด

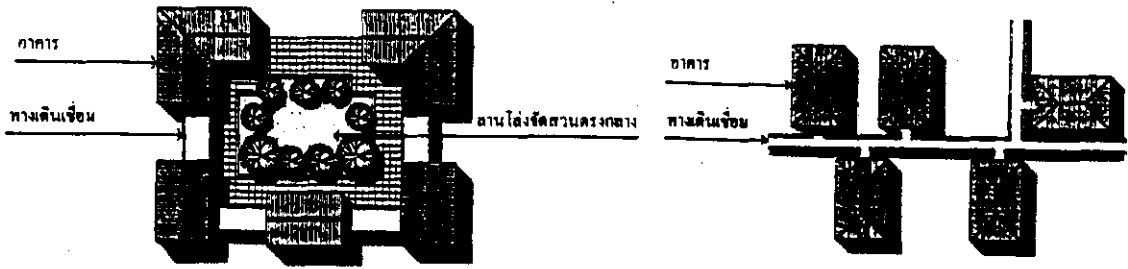
ในการทดสอบเปรียบเทียบความคิดเห็นของทั้งสองกลุ่มว่าแตกต่างกันหรือไม่ ใช้ค่า t-test ในการทดสอบ ซึ่งสามารถทำการวิเคราะห์ได้ดังต่อไปนี้

ก. ลักษณะไทยเชิงรูปธรรม

1. การจัดกลุ่มอาคาร

1.1 การวิเคราะห์การจัดกลุ่มอาคาร

ในการศึกษาการจัดกลุ่มอาคารที่มีลักษณะไทย ได้ทำการศึกษาจากลักษณะไทยของอาคารตัวอย่างที่ศึกษา ซึ่งมี 2 รูปแบบ ได้แก่ กลุ่มอาคารปิดล้อมลานโล่งที่มีสวนตรงกลาง และกลุ่มอาคารแบบมีทางเดินเชื่อมที่มีหลังคาคลุม



กลุ่มอาคารปิดล้อมลานโล่งที่มีสวนตรงกลาง      กลุ่มอาคารแบบมีทางเดินเชื่อมที่มีหลังคาคลุม  
รูป 5.1 การจัดกลุ่มอาคาร

ตาราง 5.1 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการยอมรับลักษณะไทยสมัยใหม่ ในเรื่อง การจัดกลุ่มอาคาร ระหว่างกลุ่มสถาปนิกทั่วไป กับกลุ่มบุคคลทั่วไป

ก. ลักษณะไทยเชิงรูปธรรม	กลุ่มสถาปนิกทั่วไป			กลุ่มบุคคลทั่วไป			t
	$\bar{X}_1$	SD <sub>1</sub>	ลำดับ	$\bar{X}_2$	SD <sub>2</sub>	ลำดับ	
- กลุ่มอาคารปิดล้อมลานโล่งที่มีสวนตรงกลาง	4.11	0.77	1	3.33	1.22	1	5.38 *
- กลุ่มอาคารแบบมีทางเดินเชื่อมที่มีหลังคาคลุม	2.42	0.85	2	2.86	1.01	2	-3.32 *

\* เป็นค่าที่มีความแตกต่างในทางสถิติ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ( $t \geq \pm 1.96$ )

จากตาราง 5.1 สามารถวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มสถาปนิกทั่วไป และกลุ่มบุคคลทั่วไป ได้ดังนี้

การวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มสถาปนิกทั่วไป และกลุ่มบุคคลทั่วไป เกี่ยวกับลักษณะไทยสมัยใหม่ ในเรื่อง การจัดกลุ่มอาคาร จากการพิจารณาค่าเฉลี่ย ( $\bar{x}$ ) ที่ได้จากความคิดเห็นที่มีต่อลักษณะไทยสมัยใหม่ของแต่ละกลุ่ม ปรากฏว่า ทั้ง 2 กลุ่มมีความคิดเห็นตรงกันว่า การจัดกลุ่มอาคารที่มีลักษณะไทยสมัยใหม่มากที่สุด ได้แก่ กลุ่มอาคารปิดล้อมลานโล่งที่มีสวนตรงกลาง รองลงมาคือ กลุ่มอาคารแบบมีทางเดินเชื่อมที่มีหลังคาคลุม กล่าวคือ การจัดกลุ่มอาคารปิดล้อมลานโล่งที่มีสวนตรงกลาง มีลักษณะไทยสมัยใหม่มากกว่าการจัดกลุ่มอาคารแบบมีทางเดินเชื่อมที่มีหลังคาคลุม ซึ่งการจัดกลุ่มอาคารปิดล้อมลานโล่งที่มีสวนตรงกลาง เป็นลักษณะที่มีการพัฒนารูปแบบมาจากการจัดผังพื้นที่เรือนหมู่ และเรือนคหบดีของเรือนไทยภาคกลาง ซึ่งมีการจัดวางตัวเรือนอย่างมีขอบเขตจำกัดเป็นกลุ่มตัวเรือนวางตามแนวยาว และแนวขวางโดยรอบ ใช้ชานเป็นตัวกลางเชื่อมเรือนทั้งหมดเข้าด้วยกัน และมีการปลูกต้นไม้ใหญ่อยู่กลางชาน ( ฤทัย ใจจงรัก, 2539: 238 )

การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างกลุ่มสถาปนิกทั่วไปกับกลุ่มบุคคลทั่วไปเกี่ยวกับลักษณะไทยสมัยใหม่ ในเรื่อง การจัดกลุ่มอาคาร ปรากฏว่า การจัดกลุ่มอาคารปิดล้อมลานโล่ง

ที่มีสวนตรงกลาง และกลุ่มอาคารแบบมีทางเดินเชื่อมที่มีหลังคาคลุม กลุ่มสถาปนิกทั่วไปกับกลุ่มบุคคลทั่วไป มีความคิดเห็นที่แตกต่างกันในเชิงสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ( $t \geq \pm 1.96$ ) โดยที่กลุ่มสถาปนิกทั่วไปมีความเห็นว่า กลุ่มอาคารปิดล้อมลานโล่งที่มีสวนตรงกลาง มีลักษณะไทยสมัยใหม่มากกว่าความคิดเห็นของกลุ่มบุคคลทั่วไป ส่วนกลุ่มบุคคลทั่วไปมีความคิดเห็นว่า กลุ่มอาคารแบบมีทางเดินเชื่อมที่มีหลังคาคลุม มีลักษณะไทยสมัยใหม่มากกว่าความคิดเห็นของกลุ่มสถาปนิกทั่วไป

## 1.2 สรุปการวิเคราะห์การจัดกลุ่มอาคาร

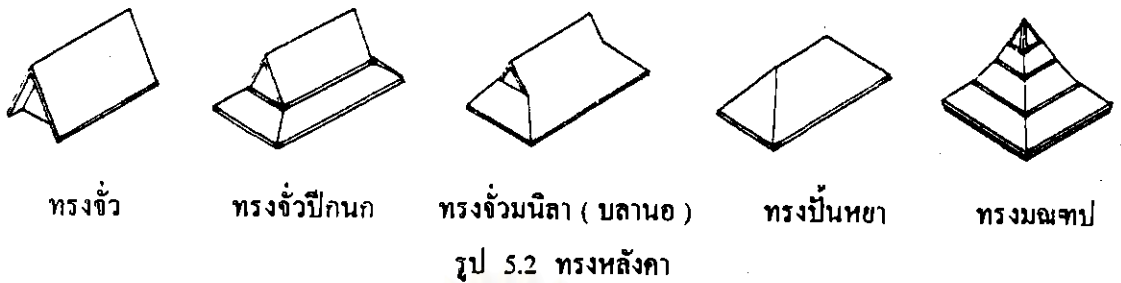
จากผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะไทยสมัยใหม่ ในเรื่อง การจัดกลุ่มอาคาร สรุปได้ว่า ทั้งกลุ่มสถาปนิกทั่วไป และกลุ่มบุคคลทั่วไป มีความคิดเห็นตรงกันว่า อาคารประเภทสถาบันที่มีลักษณะเป็นกลุ่มอาคาร ควรมีลักษณะเป็นกลุ่มอาคารแบบปิดล้อมลานโล่งที่มีสวนตรงกลาง เนื่องจากมีลักษณะไทยสมัยใหม่ที่เด่นชัด และมีความสอดคล้องกับลักษณะการจัดกลุ่มอาคารของเรือนไทยภาคกลางที่เป็นเรือนหมู่ ดังนั้น ในการออกแบบอาคารประเภทสถาบันที่มีลักษณะเป็นกลุ่มอาคาร จึงควรนำลักษณะการจัดกลุ่มอาคารดังกล่าวไปพิจารณาใช้ในการออกแบบ สำหรับผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการยอมรับลักษณะไทยสมัยใหม่ในหัวข้อ การจัดกลุ่มอาคารระหว่างกลุ่มสถาปนิกทั่วไปกับกลุ่มบุคคลทั่วไป ปรากฏว่า ทั้ง 2 กลุ่ม มีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน ดังนั้น สถาปนิกผู้ออกแบบจะต้องตระหนักถึงความคิดเห็นของบุคคลทั่วไป ซึ่งมีการรับรู้ หรือมีความเข้าใจต่อรูปแบบสถาปัตยกรรมไทยที่แตกต่างไปจากสถาปนิก กล่าวคือ สถาปนิกผู้ออกแบบจะต้องนำการรับรู้ที่มีต่อสถาปัตยกรรมไทยของกลุ่มบุคคลทั่วไป เพื่อพิจารณาประกอบการออกแบบด้วย

## 2. องค์ประกอบหลัก

### 2.1 การวิเคราะห์องค์ประกอบหลัก

#### 2.1.1 ทรงหลังคา

ในการศึกษาทรงหลังคาที่มีลักษณะไทย ได้ทำการศึกษาจากลักษณะไทยของอาคารตัวอย่างที่ศึกษา ซึ่งมี 5 รูปแบบ ได้แก่ ทรงจั่ว ทรงจั่วปีกนก ทรงจั่วมนิลา ( บลานอ ) ทรงปั้นหยา และทรงมณฑป



ตาราง 5.2 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการยอมรับลักษณะไทยสมัยใหม่ ในเรื่อง ทรงหลังคา ระหว่างกลุ่มสถาปนิกทั่วไป กับกลุ่มบุคคลทั่วไป

ก. ลักษณะไทยเชิงรูปพรรณ	กลุ่มสถาปนิกทั่วไป			กลุ่มบุคคลทั่วไป			t
	$\bar{X}_1$	$SD_1$	ลำดับ	$\bar{X}_2$	$SD_2$	ลำดับ	
- ทรงจั่ว	3.33	1.03	3	3.10	1.19	2	1.46
- ทรงจั่วปีกนก	3.57	1.13	1	3.22	1.29	1	2.04 *
- ทรงจั่วมนิลา ( บลานอ )	3.40	0.96	2	2.92	1.07	3	3.33 *
- ทรงปั้นหยา	2.74	1.17	5	2.82	1.19	4	-0.48
- ทรงยอดมณฑป	3.01	1.41	4	2.53	1.41	5	2.41 *

\* เป็นค่าที่มีความแตกต่างในทางสถิติ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ( $t \geq \pm 1.96$ )

จากตาราง 5.2 สามารถวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มสถาปนิกทั่วไป และกลุ่มบุคคลทั่วไป ได้ดังนี้

**การวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มสถาปนิกทั่วไป และกลุ่มบุคคลทั่วไป เกี่ยวกับลักษณะไทยสมัยใหม่ ในเรื่อง ทรงหลังคา** จากการศึกษาค่าเฉลี่ย ( $\bar{x}$ ) ที่ได้จากความคิดเห็นที่มีต่อลักษณะไทยสมัยใหม่ของแต่ละกลุ่ม ปรากฏว่า กลุ่มสถาปนิกทั่วไปมีความเห็นว่า ทรงหลังคาที่มีลักษณะไทยสมัยใหม่มากที่สุด ได้แก่ ทรงจั่วปีกนก รองลงมา คือ ทรงจั่วมนิลา ( บลานอ ) ทรงจั่ว ทรงยอดมณฑป และทรงปั้นหยา ตามลำดับ กลุ่มบุคคลทั่วไปมีความเห็นว่า ทรงหลังคาที่มีลักษณะไทยสมัยใหม่มากที่สุด ได้แก่ ทรงจั่วปีกนก รองลงมา คือ ทรงจั่ว ทรงจั่วมนิลา ( บลานอ ) ทรงปั้นหยา และทรงยอดมณฑป ตามลำดับ จะเห็นว่า ทั้ง 2 กลุ่ม มีความคิดเห็นร่วมที่ชัดเจนว่า ทรงจั่วปีกนก มีลักษณะไทยสมัยใหม่มากที่สุด ทั้งนี้ ทรงจั่วปีกนกเป็นลักษณะที่มีความสอดคล้องกับลักษณะของหลังคาจั้วที่มีชายคาปีกนกยื่นออกมาจากตัวอาคารอุโบสถ วิหาร หรือบ้าน เป็นกันสาดป้องกันไม่ให้ฝนสาดเข้าหน้าต่าง หรือช่องลมภายในอาคารได้ ( น. ฅ ปากน้ำ, 2535: 246 )

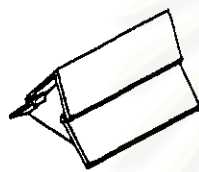
**การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างกลุ่มสถาปนิกทั่วไปกับกลุ่มบุคคลทั่วไป เกี่ยวกับลักษณะไทยสมัยใหม่ ในเรื่อง ทรงหลังคา** ปรากฏว่า สำหรับทรงจั่ว และทรงปั้นหยา ทั้ง 2



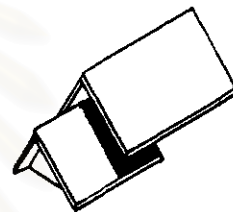
กลุ่ม มีความคิดเห็นที่ไม่แตกต่างกันในเชิงสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ( $t \geq \pm 1.96$ ) ส่วนหลังคาทรงจั่วปีกนก ทรงจั่วมนิลา ( บลานอ ) และทรงมณฑป ทั้ง 2 กลุ่ม มีความคิดเห็นที่แตกต่างกันในเชิงสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ( $t \geq \pm 1.96$ ) โดยที่กลุ่มสถาปนิกทั่วไปมีความคิดเห็นว่า ทรงจั่วปีกนก ทรงจั่วมนิลา ( บลานอ ) และทรงมณฑป มีลักษณะไทยสมัยใหม่มากกว่าความคิดเห็นของกลุ่มบุคคลทั่วไป

### 2.1.2 ลักษณะของหลังคา

ในการศึกษาลักษณะของหลังคาที่มีลักษณะไทย ได้ทำการศึกษาจากลักษณะไทยของอาคารตัวอย่างที่ศึกษา ซึ่งมี 2 ลักษณะ ได้แก่ ลักษณะการซ้อนชั้นหลังคา และลักษณะการลดชั้นหลังคา



ลักษณะการซ้อนชั้นหลังคา



ลักษณะการลดชั้นหลังคา

รูป 5.3 ลักษณะของหลังคา

ตาราง 5.3 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการยอมรับลักษณะไทยสมัยใหม่ ในเรื่อง ลักษณะของหลังคา ระหว่างกลุ่มสถาปนิกทั่วไป กับกลุ่มบุคคลทั่วไป

ก. ลักษณะไทยเชิงรูปธรรม	กลุ่มสถาปนิกทั่วไป			กลุ่มบุคคลทั่วไป			t ค่ารวม
	$\bar{X}_1$	SD <sub>1</sub>	ลำดับ	$\bar{X}_2$	SD <sub>2</sub>	ลำดับ	
- ลักษณะการซ้อนชั้นหลังคา	3.46	1.11	1	3.30	1.20	2	0.98
- ลักษณะการลดชั้นหลังคา	3.44	1.21	2	3.32	1.03	1	0.75

จากตาราง 5.3 สามารถวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มสถาปนิกทั่วไป และกลุ่มบุคคลทั่วไป ได้ดังนี้

การวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มสถาปนิกทั่วไป และกลุ่มบุคคลทั่วไป เกี่ยวกับลักษณะไทยสมัยใหม่ ในเรื่อง ลักษณะของหลังคา จากการพิจารณาค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) ที่ได้จากความคิดเห็นที่มีต่อลักษณะไทยสมัยใหม่ของแต่ละกลุ่ม ปรากฏว่า กลุ่มสถาปนิกทั่วไปมีความเห็นว่า ลักษณะของหลังคาที่มีลักษณะไทยสมัยใหม่มากที่สุด ได้แก่ ลักษณะการซ้อนชั้นหลังคา รองลงมา คือ ลักษณะการลดชั้นหลังคา กลุ่มบุคคลทั่วไปมีความเห็นว่า ลักษณะของหลังคาที่มีลักษณะไทยสมัยใหม่มากที่สุด ได้แก่ ลักษณะการลดชั้นหลังคา รองลงมา คือ ลักษณะการซ้อนชั้นหลังคา อย่างไรก็ตาม ทั้ง 2 กลุ่ม

มีความคิดเห็นว่า ลักษณะการซ้อนชั้นหลังคา และลักษณะการลดชั้นหลังคา มีลักษณะไทยสมัยใหม่ที่ใกล้เคียงกัน ทั้งนี้ ลักษณะการซ้อนชั้นหลังคา และลักษณะการลดชั้นหลังคา เป็นวิธีการลดขนาดของหลังคาที่มีขนาดใหญ่ของอาคารโบสถ์ หรือวิหาร ในสถาปัตยกรรมไทย เช่น วิหารในสถาปัตยกรรมสุโขทัย ด้านหน้า และด้านหลังของวิหาร อาจมีหลังคาชั้นลด ถ้าอาคารมีขนาดใหญ่ หรือย่อแผนผังลงมาเป็นมุขหน้าหลังแบบมุขลด ( ทรงยศ วีระทวีมาศ , 2539: 101 )

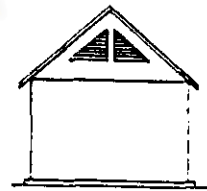
การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างกลุ่มสถาปนิกทั่วไปกับกลุ่มบุคคลทั่วไปเกี่ยวกับลักษณะไทยสมัยใหม่ ในเรื่อง ลักษณะของหลังคา ปรากฏว่า ลักษณะการซ้อนชั้นหลังคา และการลดชั้นหลังคา ทั้ง 2 กลุ่ม มีความคิดเห็นที่ไม่แตกต่างกันในเชิงสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ( $t \geq \pm 1.96$ )

### 2.1.3 ลักษณะการยื่นชายคา

ในการศึกษาลักษณะการยื่นชายคาที่มีลักษณะไทย ได้ทำการศึกษาจากลักษณะไทยของอาคารตัวอย่าง ซึ่งมี 2 ลักษณะ ได้แก่ ลักษณะการยื่นชายคายาว และลักษณะการยื่นชายคาสั้น



ลักษณะการยื่นชายคายาว



ลักษณะการยื่นชายคาสั้น

รูป 5.4 ลักษณะการยื่นชายคา

ตาราง 5.4 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการยอมรับลักษณะไทยสมัยใหม่ ในเรื่อง ลักษณะการยื่นชายคา ระหว่างกลุ่มสถาปนิกทั่วไป กับกลุ่มบุคคลทั่วไป

ก. ลักษณะไทยเชิงรูปธรรม	กลุ่มสถาปนิกทั่วไป			กลุ่มบุคคลทั่วไป			t
	$\bar{X}_1$	SD <sub>1</sub>	ลำดับ	$\bar{X}_2$	SD <sub>2</sub>	ลำดับ	
- ลักษณะการยื่นชายคายาว	3.79	1.02	1	3.46	1.11	1	2.19 *
- ลักษณะการยื่นชายคาสั้น	2.13	1.09	2	2.92	1.07	2	-5.18 *

\* เป็นค่าที่มีความแตกต่างในทางสถิติ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ( $t \geq \pm 1.96$ )

จากตาราง 5.4 สามารถวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มสถาปนิกทั่วไป และกลุ่มบุคคลทั่วไป ได้ดังนี้

การวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มสถาปนิกทั่วไป และกลุ่มบุคคลทั่วไป เกี่ยวกับลักษณะไทยสมัยใหม่ ในเรื่อง ลักษณะการยื่นชายคา จากการพิจารณาค่าเฉลี่ย ( $\bar{x}$ ) ที่ได้จากความคิดเห็น



ที่มีต่อลักษณะไทยสมัยใหม่ของแต่ละกลุ่ม ปรากฏว่า ทั้ง 2 กลุ่ม มีความคิดเห็นตรงกันว่า ลักษณะการขึ้นชายคาที่มีลักษณะไทยสมัยใหม่มากที่สุด ได้แก่ ลักษณะการขึ้นชายคาขาว รองลงมา คือ ลักษณะการขึ้นชายคาสัน ทั้งนี้ ลักษณะการขึ้นชายคาขาวเป็นลักษณะที่มีมาแต่ในอดีต เช่น ในเรือนไทยภาคกลาง ลักษณะของหลังคาจะมีชายคา หรือกันสาดที่ยื่นยาวออกจากตัวเรือนมาก เพื่อป้องกันฝนสาดและแดดส่อง ( ฤทัย ใจจงรัก, 2539: 30 )

การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างกลุ่มสถาปนิกทั่วไปกับกลุ่มบุคคลทั่วไปเกี่ยวกับลักษณะไทยสมัยใหม่ ในเรื่อง ลักษณะการขึ้นชายคา ปรากฏว่า ลักษณะการขึ้นชายคาขาว และลักษณะการขึ้นชายคาสัน ทั้ง 2 กลุ่ม มีความคิดเห็นที่แตกต่างกันในเชิงสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ( $t \geq \pm 1.96$ ) โดยที่กลุ่มสถาปนิกทั่วไปมีความคิดเห็นว่า ลักษณะการขึ้นชายคาขาว มีลักษณะไทยสมัยใหม่มากกว่าความคิดเห็นของกลุ่มบุคคลทั่วไป ส่วนกลุ่มบุคคลทั่วไปมีความคิดเห็นว่า ลักษณะการขึ้นชายคาสัน มีลักษณะไทยสมัยใหม่มากกว่าความคิดเห็นของกลุ่มสถาปนิกทั่วไป

#### 2.1.4 วัสดุผนังหลังคา

ในการศึกษาวัสดุผนังหลังคาที่มีลักษณะไทย ได้ทำการศึกษาจากลักษณะไทยของอาคารตัวอย่างที่ศึกษา ซึ่งมี 4 ชนิด ได้แก่ กระเบื้องดินเผา กระเบื้องลอนคู่ กระเบื้องซีแพคโมเนีย และหลังคาคอนกรีตปะกระเบื้องเซรามิก

ตาราง 5.5 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการยอมรับลักษณะไทยสมัยใหม่ ในเรื่อง วัสดุผนังหลังคา ระหว่างกลุ่มสถาปนิกทั่วไป กับกลุ่มบุคคลทั่วไป

ก. ลักษณะไทยเชิงรูปธรรม	กลุ่มสถาปนิกทั่วไป			กลุ่มบุคคลทั่วไป			t จำนวน
	$\bar{X}_1$	SD <sub>1</sub>	ลำดับ	$\bar{X}_2$	SD <sub>2</sub>	ลำดับ	
- กระเบื้องดินเผา	3.92	1.17	1	2.61	1.40	4	7.18 *
- กระเบื้องลอนคู่	2.46	0.96	4	2.83	1.02	3	-2.64 *
- กระเบื้องซีแพคโมเนีย	2.90	1.02	3	3.73	1.14	1	-5.41 *
- หลังคาคอนกรีตปะกระเบื้องเซรามิก	2.94	1.29	2	3.35	1.23	2	-2.30 *

\* เป็นค่าที่มีความแตกต่างในทางสถิติ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ( $t \geq \pm 1.96$ )

จากตาราง 5.5 สามารถวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มสถาปนิกทั่วไป และกลุ่มบุคคลทั่วไป ได้ดังนี้

การวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มสถาปนิกทั่วไป และกลุ่มบุคคลทั่วไป เกี่ยวกับลักษณะไทยสมัยใหม่ ในเรื่อง วัสดุผนังหลังคา จากการพิจารณาค่าเฉลี่ย ( $\bar{x}$ ) ที่ได้จากความคิดเห็นที่มีต่อลักษณะไทยสมัยใหม่ของแต่ละกลุ่ม ปรากฏว่า กลุ่มสถาปนิกทั่วไปมีความเห็นว่า วัสดุผนังหลังคาที่มี

ลักษณะไทยสมัยใหม่มากที่สุด ได้แก่ กระจเบื้องดินเผา รองลงมา คือ หลังคาคอนกรีตปะกระจเบื้องเซรามิก หลังคามุงกระเบื้องซีแพคโมเนีย และกระจเบื้องลอนคู่ ตามลำดับ กลุ่มบุคคลทั่วไปมีความเห็นว่า วัสดุผนังหลังคาที่มีลักษณะไทยสมัยใหม่มากที่สุด ได้แก่ กระจเบื้องซีแพคโมเนีย รองลงมา คือ หลังคาคอนกรีตปะกระจเบื้องเซรามิก หลังคามุงกระเบื้องลอนคู่ และกระจเบื้องดินเผา ตามลำดับ จะเห็นว่า กลุ่มสถาปนิกทั่วไปมีความเห็นว่า กระจเบื้องดินเผา มีลักษณะไทยสมัยใหม่มากที่สุด ซึ่งในอดีต กระจเบื้องดินเผาเป็นวัสดุผนังหลังคาที่ใช้ผนังหลังคาเรือนไทยเดิมมาตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา ( น. ฃ ปากน้ำ, 2535: 13 ) ส่วนกลุ่มบุคคลทั่วไปมีความเห็นว่า กระจเบื้องซีแพคโมเนียซึ่งเป็นวัสดุสมัยใหม่ มีลักษณะไทยสมัยใหม่มากที่สุด

การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างกลุ่มสถาปนิกทั่วไปกับกลุ่มบุคคลทั่วไปเกี่ยวกับลักษณะไทยสมัยใหม่ ในเรื่อง วัสดุผนังหลังคา ปรากฏว่า กระจเบื้องดินเผา กระจเบื้องลอนคู่ กระจเบื้องซีแพคโมเนีย และหลังคาคอนกรีตปะกระจเบื้องเซรามิก ทั้ง 2 กลุ่ม มีความคิดเห็นที่ต่างกัันในเชิงสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 (  $t \geq \pm 1.96$  ) โดยที่กลุ่มสถาปนิกทั่วไปมีความคิดเห็นว่ กระจเบื้องดินเผา มีลักษณะไทยสมัยใหม่มากกว่าความคิดเห็นของกลุ่มบุคคลทั่วไป ส่วนกลุ่มบุคคลทั่วไปมีความคิดเห็นว่ กระจเบื้องลอนคู่ กระจเบื้องซีแพคโมเนีย และหลังคาคอนกรีตปะกระจเบื้องเซรามิก มีลักษณะไทยสมัยใหม่มากกว่าความคิดเห็นของกลุ่มสถาปนิกทั่วไป

### 2.1.5 สีของหลังคา

ในการศึกษาสีของหลังคาที่มีลักษณะไทย ได้ทำการศึกษาจากลักษณะไทยของอาคารตัวอย่างที่ศึกษา ซึ่งมี 6 สี ได้แก่ สีแดง สีส้ม สีขาว สีน้ำเงิน สีน้ำตาล และสีเขียวอ่อน

ตาราง 5.6 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการยอมรับลักษณะไทยสมัยใหม่ ในเรื่อง สีของหลังคา ระหว่างกลุ่มสถาปนิกทั่วไป กับกลุ่มบุคคลทั่วไป

ก. ลักษณะไทยเชิงรูปธรรม	กลุ่มสถาปนิกทั่วไป			กลุ่มบุคคลทั่วไป			t
	$\bar{X}_1$	SD <sub>1</sub>	ลำดับ	$\bar{X}_2$	SD <sub>2</sub>	ลำดับ	
- สีแดง	3.42	1.09	3	3.78	1.24	1	-2.17 *
- สีส้ม	3.50	1.10	2	2.97	1.27	5	3.16 *
- สีขาว	2.83	1.29	4	2.44	1.26	6	2.10 *
- สีน้ำเงิน	2.82	1.15	5	3.32	1.29	3	-2.90 *
- สีน้ำตาล	3.71	1.05	1	3.57	1.04	2	0.95
- สีเขียวอ่อน	2.75	1.18	6	3.14	1.20	4	-2.32 *

\* เป็นค่าที่มีความแตกต่างในทางสถิติ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 (  $t \geq \pm 1.96$  )

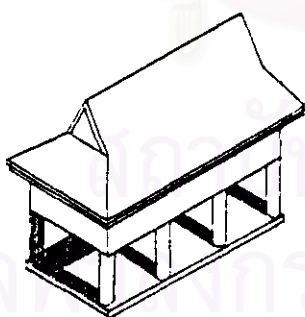
จากตาราง 5.6 สามารถวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มสถาปนิกทั่วไป และกลุ่มบุคคลทั่วไป ได้ดังนี้

**การวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มสถาปนิกทั่วไป และกลุ่มบุคคลทั่วไป เกี่ยวกับลักษณะไทยสมัยใหม่ ในเรื่อง สีของหลังคา** จากการศึกษาการแจกแจงค่าเฉลี่ย ( $\bar{x}$ ) ที่ได้จากความคิดเห็นที่มีต่อลักษณะไทยสมัยใหม่ของแต่ละกลุ่ม ปรากฏว่า กลุ่มสถาปนิกทั่วไปมีความเห็นว่า สีของหลังคาที่มีลักษณะไทยสมัยใหม่มากที่สุด ได้แก่ สีน้ำตาล รองลงมา คือ สีส้ม สีแดง สีขาว สีน้ำเงิน และสีเขียวอ่อน ตามลำดับ กลุ่มบุคคลทั่วไปมีความเห็นว่า สีของหลังคาที่มีลักษณะไทยสมัยใหม่มากที่สุด ได้แก่ สีแดง รองลงมา คือ สีน้ำตาล สีน้ำเงิน สีเขียวอ่อน สีส้ม และสีขาว ตามลำดับ

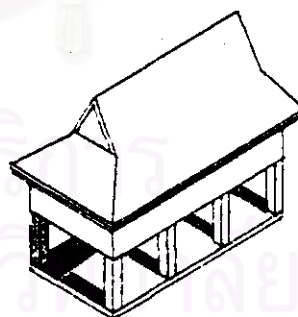
**การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างกลุ่มสถาปนิกทั่วไปกับกลุ่มบุคคลทั่วไป เกี่ยวกับลักษณะไทยสมัยใหม่ ในเรื่อง สีของหลังคา** ปรากฏว่า สำหรับสีน้ำตาล ทั้ง 2 กลุ่ม มีความคิดเห็นที่ไม่แตกต่างกันในเชิงสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ( $t \geq \pm 1.96$ ) ส่วนสีแดง สีส้ม สีขาว สีน้ำเงิน และสีเขียวอ่อน ทั้ง 2 กลุ่ม มีความคิดเห็นที่แตกต่างกันในเชิงสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ( $t \geq \pm 1.96$ ) โดยที่กลุ่มสถาปนิกทั่วไปมีความคิดเห็นว่า สีส้ม และสีขาว มีลักษณะไทยสมัยใหม่มากกว่าความคิดเห็นของกลุ่มบุคคลทั่วไป และกลุ่มบุคคลทั่วไปมีความคิดเห็นว่า สีแดง สีน้ำเงิน และสีเขียวอ่อน มีลักษณะไทยสมัยใหม่มากกว่าความคิดเห็นของกลุ่มสถาปนิกทั่วไป

#### 2.1.6 ลักษณะของเสาถอย

ในการศึกษาลักษณะของเสาถอยที่มีลักษณะไทย ได้ทำการศึกษาจากลักษณะไทยของอาคารตัวอย่างที่ศึกษา ซึ่งมี 2 ลักษณะ ได้แก่ เสากลม และเสาสี่เหลี่ยมจัตุรัส



เสากลม



เสาสี่เหลี่ยมจัตุรัส

รูป 5.5 ลักษณะของเสาถอย

ตาราง 5.7 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการยอมรับลักษณะไทยสมัยใหม่ ในเรื่อง ลักษณะของ  
เสาลอย ระหว่างกลุ่มสถาปนิกทั่วไป กับกลุ่มบุคคลทั่วไป

ก. ลักษณะไทยเชิงรูปธรรม	กลุ่มสถาปนิกทั่วไป			กลุ่มบุคคลทั่วไป			t
	$\bar{X}_1$	SD <sub>1</sub>	ลำดับ	$\bar{X}_2$	SD <sub>2</sub>	ลำดับ	
- เสากลม	4.11	0.89	1	3.59	1.16	1	3.55 *
- เสาสี่เหลี่ยมจัตุรัส	3.20	1.04	2	3.12	0.97	2	0.56

\* เป็นค่าที่มีความแตกต่างในทางสถิติ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ( $t \geq \pm 1.96$ )

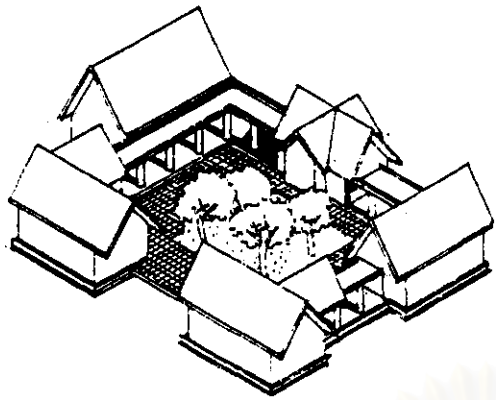
จากตาราง 5.7 สามารถวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มสถาปนิกทั่วไป และกลุ่มบุคคล  
ทั่วไป ได้ดังนี้

**การวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มสถาปนิกทั่วไป และกลุ่มบุคคลทั่วไป เกี่ยวกับ  
ลักษณะไทยสมัยใหม่ ในเรื่อง ลักษณะของเสาลอย** จากการพิจารณาค่าเฉลี่ย ( $\bar{x}$ ) ที่ได้จากความคิดเห็น  
ที่มีต่อลักษณะไทยสมัยใหม่ของแต่ละกลุ่ม ปรากฏว่า ทั้ง 2 กลุ่ม มีความเห็นตรงกันว่า ลักษณะของ  
เสาลอยที่มีลักษณะไทยสมัยใหม่มากที่สุด ได้แก่ เสากลม รองลงมา คือ เสาสี่เหลี่ยมจัตุรัส กล่าวคือ  
ลักษณะของเสาลอยที่เป็นเสากลม มีลักษณะไทยสมัยใหม่มากกว่าเสาลอยสี่เหลี่ยมจัตุรัส จะเห็นว่า  
ลักษณะของเสาลอยที่เป็นเสากลม มีลักษณะที่สอดคล้องกับเสาลอยบริเวณใต้ถุนของเรือนไทย ซึ่งเกิด  
จากการใช้วัสดุที่มีอยู่ในอดีต คือ ไม้เป็นโครงสร้างหลัก ดังนั้น เสาเรือนจึงใช้ไม้ท่อนกลมยาว  
ตลอดลำต้นในการก่อสร้าง (ฤทัย ใจจงรัก, 2539: 167)

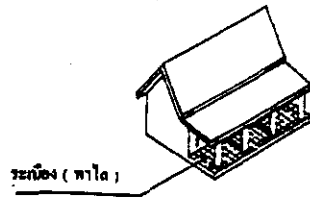
**การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างกลุ่มสถาปนิกทั่วไปกับกลุ่มบุคคลทั่วไป  
เกี่ยวกับลักษณะไทยสมัยใหม่ ในเรื่อง ลักษณะของเสาลอย** ปรากฏว่า สำหรับเสาสี่เหลี่ยมจัตุรัส ทั้ง  
2 กลุ่ม มีความคิดเห็นที่ไม่แตกต่างกันในเชิงสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ( $t \geq \pm 1.96$ ) ส่วนเสาลอย  
ที่เป็นเสากลม ทั้ง 2 กลุ่ม มีความคิดเห็นที่แตกต่างกันในเชิงสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ( $t \geq \pm 1.96$ )  
โดยที่กลุ่มสถาปนิกทั่วไปมีความคิดเห็นว่า ลักษณะของเสาลอยที่เป็นเสากลม มีลักษณะไทยสมัยใหม่  
มากกว่าความคิดเห็นของกลุ่มบุคคลทั่วไป

### 2.1.7 ลักษณะของพื้นที่ว่างที่เชื่อมกับภายนอก

ในการศึกษาลักษณะของพื้นที่ว่างที่เชื่อมกับภายนอก ได้ทำการศึกษาจากลักษณะไทย  
ของอาคารตัวอย่างที่ศึกษา ซึ่งมี 2 รูปแบบ ได้แก่ พื้นที่ว่างของลานโล่งที่ถูกอาคารโอบล้อม และพื้น  
ที่ว่างที่เป็นระเบียง หรือพาไล



พื้นที่ว่างของลานโล่ง ที่ถูกอาคารโอบล้อม



ระเบียง (ฟาไล)

พื้นที่ว่างที่เป็นระเบียง หรือฟาไล

รูป 5.6 ลักษณะของพื้นที่ว่างที่เชื่อมกับภายนอก

ตาราง 5.8 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการยอมรับลักษณะไทยสมัยใหม่ ในเรื่อง ลักษณะของพื้นที่ว่างที่เชื่อมกับภายนอก ระหว่างกลุ่มสถาปนิกทั่วไป กับกลุ่มบุคคลทั่วไป

ก. ลักษณะไทยเชิงรูปธรรม	กลุ่มสถาปนิกทั่วไป			กลุ่มบุคคลทั่วไป			t
	$\bar{X}_1$	SD <sub>1</sub>	ลำดับ	$\bar{X}_2$	SD <sub>2</sub>	ลำดับ	
- พื้นที่ว่างของลานโล่ง ที่ถูกอาคารโอบล้อม	4.20	4.20	1	3.59	1.13	1	4.29 *
- พื้นที่ว่างที่เป็นระเบียง หรือฟาไล	3.66	3.66	2	3.15	1.03	2	3.67 *

\* เป็นค่าที่มีความแตกต่างในทางสถิติ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ( $t \geq \pm 1.96$ )

จากตาราง 5.8 สามารถวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มสถาปนิกทั่วไป และกลุ่มบุคคลทั่วไป ได้ดังนี้

การวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มสถาปนิกทั่วไป และกลุ่มบุคคลทั่วไป เกี่ยวกับลักษณะไทยสมัยใหม่ ในเรื่อง ลักษณะของพื้นที่ว่างที่เชื่อมกับภายนอก จากการพิจารณาค่าเฉลี่ย ( $\bar{x}$ ) ที่ได้จากความคิดเห็นที่มีต่อลักษณะไทยสมัยใหม่ของแต่ละกลุ่ม ปรากฏว่า ทั้ง 2 กลุ่ม มีความเห็นตรงกันว่า ลักษณะของพื้นที่ว่างที่เชื่อมกับภายนอกที่มีลักษณะไทยสมัยใหม่มากที่สุด ได้แก่ พื้นที่ว่างของลานโล่งที่ถูกอาคารโอบล้อม รองลงมา คือ พื้นที่ว่างที่เป็นระเบียง หรือฟาไล กล่าวคือ พื้นที่ว่างของลานโล่งที่ถูกอาคารโอบล้อม มีลักษณะไทยสมัยใหม่มากกว่าพื้นที่ว่างที่เป็นระเบียง หรือฟาไล ทั้งนี้พื้นที่ว่างของลานโล่งที่ถูกอาคารโอบล้อม มีลักษณะที่สอดคล้องกับที่ว่างบริเวณชานของเรือนไทย ซึ่งเป็นเรือนหมู่ หรือญาติหมู่ ชานเป็นที่ว่างที่มีตัวเรือนอยู่รอบ ๆ มีหน้าที่เชื่อมเรือนนอน เรือนครัว และเรือนอื่น ๆ เข้าด้วยกัน แต่อย่างไรก็ตาม มักจะเป็นการเชื่อมต่ออย่างหลวม ๆ จึงทำให้ที่ว่างของชานถูกล้อมรอบด้วยเรือน เกิดการไหลไปมาในที่ว่างนั้น (ฤทัย ใจจงรัก, 2539: 33)

การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างกลุ่มสถาปนิกทั่วไปกับกลุ่มบุคคลทั่วไปเกี่ยวกับลักษณะไทยสมัยใหม่ ในเรื่อง ลักษณะของพื้นที่ว่างที่เชื่อมกับภายนอก ปรากฏว่า ลักษณะพื้นที่ว่างของลานโล่งที่ถูกอาคารโอบล้อม และพื้นที่ว่างที่เป็นระเบียง หรือพาไล ทั้ง 2 กลุ่ม มีความคิดเห็นที่แตกต่างกันในเชิงสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ( $t \geq \pm 1.96$ ) โดยที่กลุ่มสถาปนิกทั่วไปมีความคิดเห็นว่า ลักษณะพื้นที่ว่างของลานโล่งที่ถูกอาคารโอบล้อม และพื้นที่ว่างที่เป็นระเบียง หรือพาไล มีลักษณะไทยสมัยใหม่มากกว่าความคิดเห็นของกลุ่มบุคคลทั่วไป

## 2.2 สรุปการวิเคราะห์องค์ประกอบหลัก

จากผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะไทยสมัยใหม่ ในหัวข้อ องค์ประกอบหลัก สรุปได้ว่า ทั้งกลุ่มสถาปนิกทั่วไป และกลุ่มบุคคลทั่วไปมีความคิดเห็นตรงกันว่า องค์ประกอบหลักที่มีลักษณะไทยสมัยใหม่เด่นชัด ได้แก่ หลังคาทรงจั่วปีกนก ลักษณะการซ้อนชั้นหลังคา และการลดชั้นหลังคา ลักษณะของชายคาที่ยื่นยาว ลักษณะของเสาตอมยที่เป็นเสากลม พื้นที่ว่างที่เชื่อมกับภายนอกที่มีลักษณะเป็นพื้นที่ว่างของลานโล่งที่ถูกอาคารโอบล้อม สำหรับในเรื่อง วัสดุผนังหลังคา กลุ่มสถาปนิกทั่วไปมีความเห็นว่า กระเบื้องดินเผา มีลักษณะไทยสมัยใหม่ที่เด่นชัด ในขณะที่กลุ่มบุคคลทั่วไปมีความเห็นว่า กระเบื้องซีแพคโมเนีย มีลักษณะไทยสมัยใหม่ที่เด่นชัด ส่วนในเรื่อง สีของหลังคา กลุ่มสถาปนิกทั่วไปมีความเห็นว่า สีน้ำตาล มีลักษณะไทยสมัยใหม่ที่เด่นชัด ในขณะที่กลุ่มบุคคลทั่วไปมีความเห็นว่า สีแดง มีลักษณะไทยสมัยใหม่ที่เด่นชัด

สำหรับผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการยอมรับลักษณะไทยสมัยใหม่ในหัวข้อ องค์ประกอบหลัก ระหว่างกลุ่มสถาปนิกทั่วไปกับกลุ่มบุคคลทั่วไป ปรากฏว่า ส่วนใหญ่แล้ว ทั้ง 2 กลุ่ม ยังมีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน ดังนั้น สถาปนิกผู้ออกแบบจึงต้องตระหนักถึงความคิดเห็นของบุคคลทั่วไป ซึ่งมีการรับรู้ หรือมีความเข้าใจต่อรูปแบบสถาปัตยกรรมไทยที่แตกต่างไปจากสถาปนิก กล่าวคือ สถาปนิกผู้ออกแบบจะต้องนำการรับรู้ที่มีต่อสถาปัตยกรรมไทยของกลุ่มบุคคลทั่วไป เพื่อพิจารณาประกอบการออกแบบด้วย

## 3. องค์ประกอบรอง

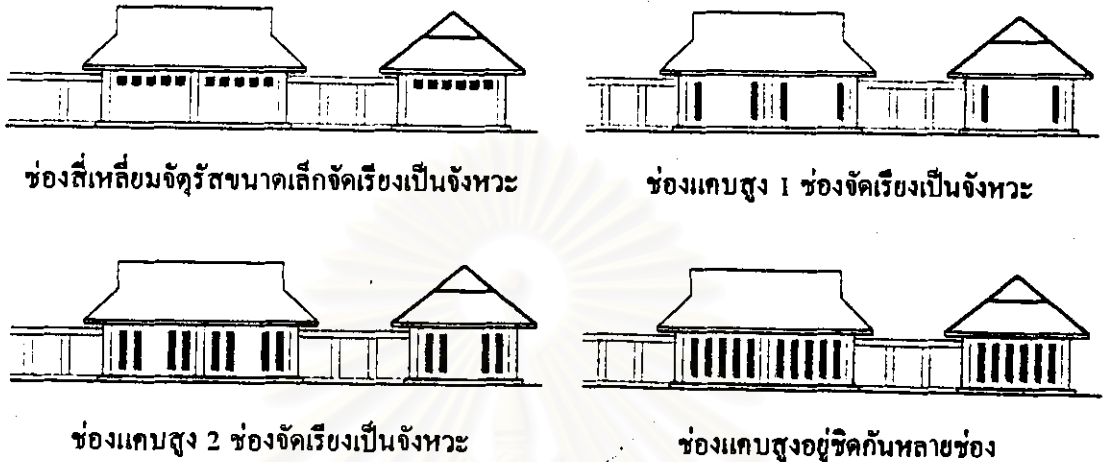
### 3.1 การวิเคราะห์องค์ประกอบรอง

#### 3.1.1 สัดส่วน และการจัดช่องเปิด

ในการศึกษาสัดส่วน และการจัดช่องเปิดที่มีลักษณะไทย ได้ทำการศึกษาจากลักษณะไทยของอาคารตัวอย่างที่ศึกษา ซึ่งมี 4 รูปแบบ ได้แก่ ช่องสี่เหลี่ยมจัตุรัสขนาดเล็กจัดเรียงเป็นจังหวะ



ช่องแคบสูง 1 ช่องจัดเรียงเป็นจังหวะ ช่องแคบสูง 2 ช่องจัดเรียงเป็นจังหวะ และช่องแคบสูงอยู่ชิดกันหลายช่อง



รูป 5.7 สัดส่วน และการจัดช่องเปิด

ตาราง 5.9 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการยอมรับลักษณะไทยสมัยใหม่ ในเรื่อง สัดส่วน และการจัดช่องเปิด ระหว่างกลุ่มสถาปนิกทั่วไป กับกลุ่มบุคคลทั่วไป

ก. ลักษณะไทยเชิงรูปธรรม	กลุ่มสถาปนิกทั่วไป			กลุ่มบุคคลทั่วไป			t
	$\bar{X}_1$	$SD_1$	ลำดับ	$\bar{X}_2$	$SD_2$	ลำดับ	
- ช่องสี่เหลี่ยมจัตุรัสขนาดเล็กจัดเรียงเป็นจังหวะ	2.85	1.07	4	2.95	1.14	2	-0.64
- ช่องแคบสูง 1 ช่องจัดเรียงเป็นจังหวะ	3.24	1.04	2	2.92	0.99	3	2.23 *
- ช่องแคบสูง 2 ช่องจัดเรียงเป็นจังหวะ	3.17	1.22	3	2.88	1.36	4	1.59
- ช่องแคบสูงอยู่ชิดกันหลายช่อง	3.47	0.98	1	3.23	0.99	1	1.71

\* เป็นค่าที่มีความแตกต่างในทางสถิติ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ( $t \geq \pm 1.96$ )

จากตาราง 5.9 สามารถวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มสถาปนิกทั่วไป และกลุ่มบุคคลทั่วไป ได้ดังนี้

การวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มสถาปนิกทั่วไป และกลุ่มบุคคลทั่วไป เกี่ยวกับลักษณะไทยสมัยใหม่ ในเรื่อง สัดส่วน และการจัดช่องเปิด จากการพิจารณาค่าเฉลี่ย ( $\bar{x}$ ) ที่ได้จากความคิดเห็นที่มีต่อลักษณะไทยสมัยใหม่ของแต่ละกลุ่ม ปรากฏว่า กลุ่มสถาปนิกทั่วไปมีความเห็นว่ สัดส่วน และการจัดช่องเปิดที่มีลักษณะไทยสมัยใหม่มากที่สุด ได้แก่ ช่องแคบสูงอยู่ชิดกันหลายช่อง รองลงมา คือ ช่องแคบสูง 1 ช่องจัดเรียงเป็นจังหวะ ช่องแคบสูง 2 ช่องจัดเรียงเป็นจังหวะ และ

ช่องสี่เหลี่ยมจัตุรัสขนาดเล็กจัดเรียงเป็นจังหวะ ตามลำดับ กลุ่มบุคคลทั่วไปมีความเห็นว่า สัดส่วน และการจัดช่องเปิดที่มีลักษณะไทยสมัยใหม่มากที่สุด ได้แก่ ช่องแคบสูงอยู่ชิดกันหลายช่อง รองลงมา คือ ช่องสี่เหลี่ยมจัตุรัสขนาดเล็กจัดเรียงเป็นจังหวะ ช่องแคบสูง 1 ช่องจัดเรียงเป็นจังหวะ และช่องแคบสูง 2 ช่องจัดเรียงเป็นจังหวะ ตามลำดับ จะเห็นว่า ทั้ง 2 กลุ่ม มีความคิดเห็นร่วมที่ชัดเจนว่า ช่องแคบสูงอยู่ชิดกันหลายช่อง มีลักษณะไทยสมัยใหม่มากที่สุด ทั้งนี้ การเจาะช่องที่มีลักษณะเป็นช่องแคบสูงหลายช่อง มีลักษณะที่สอดคล้องกับหน้าต่างช่องลมของสถาปัตยกรรมไทยโบราณ นิยมในสมัยสุโขทัย อุทอง และอยุธยาตอนต้น ( น. ณ ปากน้ำ, 2522: 456 ) เช่น ในสถาปัตยกรรมสุโขทัยวิหารที่มีผนัง จะมีการเจาะช่องแสงสว่างเป็นช่องสี่เหลี่ยมยาวทางตั้งหลายช่องในหนึ่งห้องเสา ทั้งด้านข้าง และด้านสกัดหรือด้านหุ้มกลอง ( ทรงยศ วีระทวีมาศ, 2539: 101 ) เป็นต้น

**การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างกลุ่มสถาปนิกทั่วไปกับกลุ่มบุคคลทั่วไปเกี่ยวกับลักษณะไทยสมัยใหม่** ในเรื่อง สัดส่วนและการจัดช่องเปิด ปรากฏว่า สำหรับช่องสี่เหลี่ยมจัตุรัสขนาดเล็กจัดเรียงเป็นจังหวะ ช่องแคบสูง 2 ช่องจัดเรียงเป็นจังหวะ และช่องแคบสูงอยู่ชิดกันหลายช่อง ทั้ง 2 กลุ่ม มีความคิดเห็นที่ไม่แตกต่างกันในเชิงสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 (  $t \geq \pm 1.96$  ) ส่วนช่องแคบสูง 1 ช่องจัดเรียงเป็นจังหวะ ทั้ง 2 กลุ่ม มีความคิดเห็นที่แตกต่างกันในเชิงสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 (  $t \geq \pm 1.96$  ) โดยที่กลุ่มสถาปนิกทั่วไปมีความคิดเห็นว่า ช่องแคบสูง 1 ช่องจัดเรียงเป็นจังหวะ มีลักษณะไทยสมัยใหม่มากกว่าความคิดเห็นของกลุ่มบุคคลทั่วไป

### 3.1.2 ลักษณะการเปิด

ในการศึกษาลักษณะการเปิดของหน้าต่างที่มีลักษณะไทย ได้ทำการศึกษาจากลักษณะไทยของอาคารตัวอย่างที่ศึกษา ซึ่งมี 2 รูปแบบ ได้แก่ บานกระทุ้ง และบานเปิด



รูป 5.8 ลักษณะการเปิด

ตาราง 5.10 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการยอมรับลักษณะไทยสมัยใหม่ ในเรื่อง ลักษณะการเปิด ระหว่างกลุ่มสถาปนิกทั่วไป กับกลุ่มบุคคลทั่วไป

ก. ลักษณะไทยเชิงรูปธรรม	กลุ่มสถาปนิกทั่วไป			กลุ่มบุคคลทั่วไป			t จำนวน
	$\bar{X}_1$	SD <sub>1</sub>	ลำดับ	$\bar{X}_2$	SD <sub>2</sub>	ลำดับ	
- บานกระทุ้ง	2.97	1.03	2	2.96	1.18	2	0.06
- บานเปิด	3.33	1.03	1	3.63	1.15	1	-1.94

จากตาราง 5.10 สามารถวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มสถาปนิกทั่วไป และกลุ่มบุคคลทั่วไป ได้ดังนี้

**การวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มสถาปนิกทั่วไป และกลุ่มบุคคลทั่วไป เกี่ยวกับลักษณะไทยสมัยใหม่ ในเรื่อง ลักษณะการเปิด** จากการพิจารณาค่าเฉลี่ย ( $\bar{x}$ ) ที่ได้จากความคิดเห็นที่มีต่อลักษณะไทยสมัยใหม่ของแต่ละกลุ่ม ปรากฏว่า ทั้ง 2 กลุ่ม มีความเห็นตรงกันว่า ลักษณะการเปิดที่มีลักษณะไทยสมัยใหม่มากที่สุด ได้แก่ บานเปิด รองลงมา คือ บานกระทุ้ง กล่าวคือ ลักษณะบานเปิด มีความเป็นลักษณะไทยสมัยใหม่มากกว่าลักษณะการเปิดแบบบานกระทุ้ง ทั้งนี้ ลักษณะบานเปิดเป็นลักษณะที่สอดคล้องกับลักษณะการเปิดในอดีต เช่น เรือนไทยภาคกลางจะพบว่า หน้าต่างแต่ละช่องจะมีบานสองบานเปิดเข้าข้างใน ( นิจ หิณชิระนันท์, 2537: 20 ) เป็นต้น

**การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างกลุ่มสถาปนิกทั่วไปกับกลุ่มบุคคลทั่วไปเกี่ยวกับลักษณะไทยสมัยใหม่ ในเรื่อง ลักษณะการเปิด** ปรากฏว่า ลักษณะบานกระทุ้ง และบานเปิด ทั้ง 2 กลุ่ม มีความคิดเห็นที่ไม่แตกต่างกันในเชิงสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ( $t \geq \pm 1.96$ )

### 3.1.3 ผัง

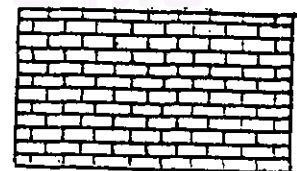
ในการศึกษาผังอาคารที่มีลักษณะไทย ได้ทำการศึกษาจากลักษณะไทยของอาคารตัวอย่างที่ศึกษา ซึ่งมี 3 รูปแบบ ได้แก่ ผังฉาบปูนทาสีขาว ผังฉาบปูนทาสีลายขัดแตะ และผังก่ออิฐโชว์แนว



ผังฉาบปูนทาสีขาว



ผังฉาบปูนทาสีลายขัดแตะ



ผังก่ออิฐโชว์แนว

รูป 5.9 ผังอาคาร

ตาราง 5.11 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการยอมรับลักษณะไทยสมัยใหม่ ในเรื่อง ผังอาคาร ระหว่างกลุ่มสถาปนิกทั่วไป กับกลุ่มบุคคลทั่วไป

ก. ลักษณะไทยเชิงรูปธรรม	กลุ่มสถาปนิกทั่วไป			กลุ่มบุคคลทั่วไป			t จำนวน
	$\bar{X}_1$	SD <sub>1</sub>	ลำดับ	$\bar{X}_2$	SD <sub>2</sub>	ลำดับ	
- ผังฉาบปูนทาสีขาว	3.44	1.01	1	3.11	1.35	3	1.95
- ผังฉาบปูนทาสีลายขัดแตะ	2.72	1.04	3	3.17	1.19	2	-2.85 *
- ผังก่ออิฐโชว์แนว	3.13	0.88	2	3.30	1.06	1	-1.23

\* เป็นค่าที่มีความแตกต่างในทางสถิติ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ( $t \geq \pm 1.96$ )

จากตาราง 5.11 สามารถวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มสถาปนิกทั่วไป และกลุ่มบุคคลทั่วไป ได้ดังนี้

**การวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มสถาปนิกทั่วไป และกลุ่มบุคคลทั่วไป เกี่ยวกับลักษณะไทยสมัยใหม่ ในเรื่อง ผัง** จากการศึกษาค่าเฉลี่ย ( $\bar{x}$ ) ที่ได้จากความคิดเห็นที่มีต่อลักษณะไทยสมัยใหม่ของแต่ละกลุ่ม ปรากฏว่า กลุ่มสถาปนิกทั่วไปมีความเห็นว่า ผังอาคารที่มีลักษณะไทยสมัยใหม่มากที่สุด ได้แก่ ผังฉาบปูนทาสีขาว รองลงมา คือ ผังฉาบปูนทาสีขาว และผังฉาบปูนทาสีลายขัดแตะ ตามลำดับ กลุ่มบุคคลทั่วไปมีความเห็นว่า ผังอาคารที่มีลักษณะไทยสมัยใหม่มากที่สุด ได้แก่ ผังก่ออิฐโชว์แนว รองลงมา คือ ผังฉาบปูนทาสีลายขัดแตะ และผังฉาบปูนทาสีขาว ตามลำดับ จะเห็นว่า กลุ่มสถาปนิกทั่วไปมีความเห็นว่า ผังฉาบปูนทาสีขาว มีลักษณะไทยสมัยใหม่มากที่สุด ในขณะที่กลุ่มบุคคลทั่วไปมีความเห็นว่า ผังก่ออิฐโชว์แนว มีลักษณะไทยสมัยใหม่มากที่สุด ทั้งนี้ ผังฉาบปูนทาสีขาวมีลักษณะที่สอดคล้องกับผังของอาคารทางศาสนา ซึ่งจะมีลักษณะเป็นผนังก่อด้วยอิฐฉาบด้วยปูนขาว เช่น อาคารโบสถ์ หรือวิหาร เป็นต้น สำหรับผนังก่ออิฐโชว์แนว ก็มีลักษณะที่สอดคล้องกับผังของอาคารทางศาสนาในอดีตเช่นกัน ซึ่งจะพบว่ามีการใช้อิฐในการก่อสร้างพุทธสถาน ซึ่งในแต่ละสมัยมักจะแตกต่างกัน เช่น ในสมัยทราวดี มักจะใช้อิฐขนาดใหญ่ เมื่อก่อนมักจะใช้อิฐหน้ายาวกับหน้าตัดในแถวเดียวกัน และไม่ต่อปูน แต่จะสอดด้วยขางไม้ เรียกแบบนี้ว่า เฟลมมิช-บอนด์ สำหรับในสมัยอุทอง สุโขทัย อโยธยา สุพรรณภูมิ อันเป็นสมัยพุทธศตวรรษที่ 16 - 19 อิฐมักมีขนาดใกล้เคียงกัน มีส่วนสัดประมาณ 30 x 15 x 6 ซม. การก่อไม่ต่อปูน โดยสอดคันทันกับขางไม้แบบสนิท การก่อใช้อิฐหน้ายาวกับหน้าตัด สลับกันไปอย่างแถว เรียกว่า ระบบอิงติชบอนด์ (น. ณ ปากน้ำ, 2522: 484)

**การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างกลุ่มสถาปนิกทั่วไปกับกลุ่มบุคคลทั่วไปเกี่ยวกับลักษณะไทยสมัยใหม่ ในเรื่อง ผัง** ปรากฏว่า สำหรับผังฉาบปูนทาสีขาว และผังก่ออิฐโชว์แนว ทั้ง 2 กลุ่ม มีความคิดเห็นที่ไม่แตกต่างกันในเชิงสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ( $t \geq \pm 1.96$ ) ส่วนผังฉาบปูนทาสีลายขัดแตะ ทั้ง 2 กลุ่ม มีความคิดเห็นที่แตกต่างกันในเชิงสถิติที่ระดับนัยสำคัญ

0.05 ( $t \geq \pm 1.96$ ) โดยที่กลุ่มบุคคลทั่วไปมีความคิดเห็นว่า หนังสือฉบับนี้ทำหลายชุดและมีลักษณะไทยสมัยใหม่มากกว่าความคิดเห็นของกลุ่มสถาปนิกทั่วไป

### 3.1.4 วัสดุพื้น

ในการศึกษาวัสดุพื้นที่มีลักษณะไทย ได้ทำการศึกษาจากลักษณะไทยของอาคารตัวอย่างที่ศึกษา ซึ่งมี 4 ชนิด ได้แก่ พื้นไม้ พื้นกระเบื้องดินเผา พื้นกรวดล้าง และพื้นหินกาบ

ตาราง 5.12 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการยอมรับลักษณะไทยสมัยใหม่ ในเรื่อง วัสดุพื้น ระหว่างกลุ่มสถาปนิกทั่วไป กับกลุ่มบุคคลทั่วไป

ก. ลักษณะไทยเชิงรูปธรรม	กลุ่มสถาปนิกทั่วไป			กลุ่มบุคคลทั่วไป			t
	$\bar{X}_1$	SD <sub>1</sub>	ลำดับ	$\bar{X}_2$	SD <sub>2</sub>	ลำดับ	
- พื้นไม้	3.84	1.23	2	3.68	1.26	1	0.91
- พื้นกระเบื้องดินเผา	3.87	0.99	1	3.10	1.13	2	5.12 *
- พื้นกรวดล้าง	3.07	0.90	3	2.85	0.94	4	1.69
- พื้นหินกาบ	2.92	1.00	4	3.00	1.10	3	-0.54

\* เป็นค่าที่มีความแตกต่างในทางสถิติ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ( $t \geq \pm 1.96$ )

จากตาราง 5.12 สามารถวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มสถาปนิกทั่วไป และกลุ่มบุคคลทั่วไป ได้ดังนี้

การวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มสถาปนิกทั่วไป และกลุ่มบุคคลทั่วไป เกี่ยวกับลักษณะไทยสมัยใหม่ ในเรื่อง วัสดุพื้น จากการพิจารณาค่าเฉลี่ย ( $\bar{x}$ ) ที่ได้จากความคิดเห็นที่มีต่อลักษณะไทยสมัยใหม่ของแต่ละกลุ่ม ปรากฏว่า กลุ่มสถาปนิกทั่วไปมีความเห็นว่า วัสดุพื้นที่มีลักษณะไทยสมัยใหม่มากที่สุด ได้แก่ พื้นกระเบื้องดินเผา รองลงมา คือ พื้นไม้ พื้นกรวดล้าง และพื้นหินกาบ ตามลำดับ กลุ่มบุคคลทั่วไปมีความเห็นว่า วัสดุพื้นที่มีลักษณะไทยสมัยใหม่มากที่สุด ได้แก่ พื้นไม้ รองลงมา คือ พื้นกระเบื้องดินเผา พื้นหินกาบ และพื้นกรวดล้าง ตามลำดับ จะเห็นว่า กลุ่มสถาปนิกทั่วไปมีความเห็นว่า พื้นกระเบื้องดินเผา มีลักษณะไทยสมัยใหม่มากที่สุด ในขณะที่กลุ่มบุคคลทั่วไปมีความเห็นว่า พื้นไม้ มีลักษณะไทยสมัยใหม่มากที่สุด ทั้งนี้ พื้นไม้เป็นลักษณะที่เด่นชัดของเรือนไทยในอดีต ดังที่ ฤทัย ใจจงรัก (2539: 170) ได้กล่าวถึงพื้นของเรือนไทยไว้ว่า เรือนไทยนิยมไม้พื้นกว้างมาก ปูบนตง หรือบนรอยด เพื่อเป็นที่พักผ่อน หัดบนอน และอยู่อาศัย

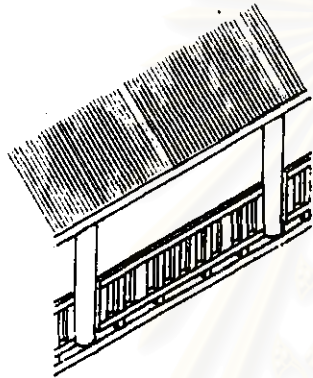
การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างกลุ่มสถาปนิกทั่วไปกับกลุ่มบุคคลทั่วไป เกี่ยวกับลักษณะไทยสมัยใหม่ ในเรื่อง วัสดุพื้น ปรากฏว่า สำหรับพื้นไม้ พื้นกรวดล้าง และพื้นหินกาบ ทั้ง 2 กลุ่ม มีความคิดเห็นที่ไม่แตกต่างกันในเชิงสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ( $t \geq \pm 1.96$ )



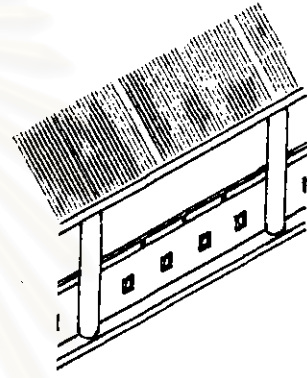
ส่วนพื้นกระเบื้องดินเผา ทั้ง 2 กลุ่ม มีความคิดเห็นที่แตกต่างกันในเชิงสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ( $t \geq \pm 1.96$ ) โดยที่กลุ่มสถาปนิกทั่วไปมีความคิดเห็นว่า พื้นกระเบื้องดินเผา มีลักษณะไทยสมัยใหม่ มากกว่าความคิดเห็นของกลุ่มบุคคลทั่วไป

### 3.1.5 ลักษณะราวระเบียง และผนังกันตก

ในการศึกษาลักษณะราวระเบียง และผนังกันตกที่มีลักษณะไทย ได้ทำการศึกษาจากลักษณะไทยของอาคารตัวอย่าง ซึ่งมี 2 รูปแบบ ได้แก่ ราวและลูกกรงคอนกรีตโปร่งแนวตั้ง และ ราวระเบียงมีผนังกันตกคอนกรีตเจาะช่องสี่เหลี่ยมจัตุรัสขนาดเล็ก



ราวและลูกกรงคอนกรีตโปร่ง แนวตั้ง



ราวระเบียงมีผนังกันตกคอนกรีต เจาะช่องสี่เหลี่ยมจัตุรัสขนาดเล็ก

รูป 5.10 ลักษณะราวระเบียงและผนังกันตก

ตาราง 5.13 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการยอมรับลักษณะไทยสมัยใหม่ ในเรื่อง ลักษณะ ราวระเบียงและผนังกันตก ระหว่างกลุ่มสถาปนิกทั่วไป กับกลุ่มบุคคลทั่วไป

ก. ลักษณะไทยเชิงรูปธรรม	กลุ่มสถาปนิกทั่วไป			กลุ่มบุคคลทั่วไป			t
	$\bar{X}_1$	SD <sub>1</sub>	ลำดับ	$\bar{X}_2$	SD <sub>2</sub>	ลำดับ	
- ราวและลูกกรงคอนกรีตโปร่งแนวตั้ง	3.70	0.96	1	3.43	1.18	1	1.77
- ราวระเบียงมีผนังกันตกเจาะช่องสี่เหลี่ยมจัตุรัสขนาดเล็ก	3.00	1.07	2	2.88	1.16	2	0.76

จากตาราง 5.13 สามารถวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มสถาปนิกทั่วไป และกลุ่มบุคคลทั่วไป ได้ดังนี้

การวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มสถาปนิกทั่วไป และกลุ่มบุคคลทั่วไป เกี่ยวกับลักษณะไทยสมัยใหม่ ในเรื่อง ลักษณะราวระเบียง และผนังกันตก จากการพิจารณาค่าเฉลี่ย ( $\bar{x}$ ) ที่ได้ จากความคิดเห็นที่มีต่อลักษณะไทยสมัยใหม่ของแต่ละกลุ่ม ปรากฏว่า ทั้ง 2 กลุ่ม มีความเห็นตรงกันว่า



ลักษณะราวระเบียง และผนังกันตก ที่มีลักษณะไทยสมัยใหม่มากที่สุด ได้แก่ ราวและลูกกรงคอนกรีต โปร่งแนวตั้ง รองลงมา คือ ราวระเบียงมีผนังกันตกคอนกรีตเจาะช่องสี่เหลี่ยมจัตุรัสขนาดเล็ก กล่าวคือ ราวและลูกกรงคอนกรีตโปร่งแนวตั้ง มีลักษณะไทยสมัยใหม่มากกว่าราวระเบียงมีผนังกันตกคอนกรีต เจาะช่องสี่เหลี่ยมจัตุรัสขนาดเล็ก ทั้งนี้ ราวและลูกกรงคอนกรีตโปร่งแนวตั้ง มีลักษณะที่สอดคล้องกับ ราวและลูกกรงในอดีต ซึ่งจะใช้ไม้ทำเป็นแนวตั้ง มีลักษณะเป็นลูกตั้ง หม่อมราชวงศ์หญิงเนงน้อย ศักดิ์ศรี ( 2537: 142 ) ก็ได้กล่าวถึงลูกตั้งไว้ว่า ลูกตั้ง คือไม้ที่ตั้งเรียงกันเป็นลูกกรง หรือซี่กรง

การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างกลุ่มสถาปนิกทั่วไปกับกลุ่มบุคคลทั่วไป เกี่ยวกับลักษณะไทยสมัยใหม่ ในเรื่อง ลักษณะราวระเบียง และผนังกันตก ปรากฏว่า ลักษณะราวและ ลูกกรงคอนกรีตโปร่งแนวตั้ง และราวระเบียงที่มีผนังกันตกคอนกรีตเจาะช่องสี่เหลี่ยมจัตุรัสขนาดเล็ก ทั้ง 2 กลุ่ม มีความคิดเห็นที่ไม่แตกต่างกันในเชิงสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 (  $t \geq \pm 1.96$  )

### 3.2 สรุปการวิเคราะห์องค์ประกอบรอง

จากผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะไทยสมัยใหม่ ในหัวข้อ องค์ประกอบ รอง สรุปได้ว่า ทั้งกลุ่มสถาปนิกทั่วไป และกลุ่มบุคคลทั่วไปมีความคิดเห็นตรงกันว่า องค์ประกอบรอง ที่มีลักษณะไทยสมัยใหม่เด่นชัด ได้แก่ สัดส่วน และการจัดช่องเปิดที่มีลักษณะเป็นช่องแคบสูงอยู่ชิดกัน หลายช่อง ลักษณะการเปิดแบบบานเปิด ลักษณะราวระเบียงที่เป็นราวและลูกกรงคอนกรีตโปร่งแนวตั้ง สำหรับในเรื่อง ผนังของอาคาร กลุ่มสถาปนิกทั่วไปมีความเห็นว่า ผนังก่ออิฐโชว์แนว มีลักษณะไทย สมัยใหม่ที่เด่นชัด ในขณะที่กลุ่มบุคคลทั่วไปมีความเห็นว่า ผนังฉาบปูนทาสีขาว มีลักษณะไทยสมัยใหม่ ที่เด่นชัด และในเรื่อง วัสดุพื้น กลุ่มสถาปนิกทั่วไปมีความเห็นว่า พื้นกระเบื้องดินเผา และพื้นไม้ มีลักษณะไทยสมัยใหม่ที่เด่นชัด ในขณะที่กลุ่มบุคคลทั่วไปที่มีความเห็นว่า พื้นไม้ มีลักษณะไทยสมัย ใหม่ที่เด่นชัด

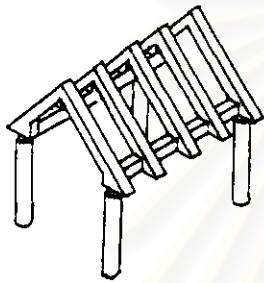
สำหรับผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการยอมรับลักษณะไทยสมัย ใหม่ในหัวข้อ องค์ประกอบรอง ระหว่างกลุ่มสถาปนิกทั่วไปกับกลุ่มบุคคลทั่วไป ปรากฏว่า ส่วนใหญ่ แล้ว ทั้ง 2 กลุ่ม มีความคิดเห็นต่อลักษณะไทยสมัยใหม่ในหัวข้อ องค์ประกอบรอง ไม่แตกต่างกัน กล่าวคือ ทั้ง 2 กลุ่ม มีการรับรู้ หรือมีความเข้าใจต่อรูปแบบสถาปัตยกรรมไทย ในเรื่อง องค์ประกอบ รองได้ใกล้เคียงกัน ดังนั้น จากผลการสรุปข้างต้นนี้ สถาปนิกผู้ออกแบบสามารถนำองค์ประกอบรอง ดังกล่าวไปพิจารณาใช้ในการออกแบบลักษณะไทยสมัยใหม่สำหรับอาคารประเภทสถาบันต่อไปใน อนาคต

## 4. องค์ประกอบย่อย

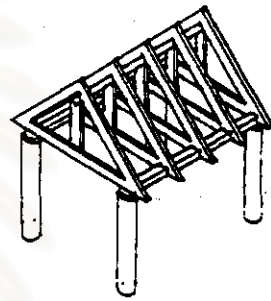
### 4.1 การวิเคราะห์องค์ประกอบย่อย

#### 4.1.1 การทำโครงจั่วเน้นทางเข้า

ในการศึกษาการทำโครงจั่วเน้นทางเข้าอาคารที่มีลักษณะไทย ได้ทำการศึกษาจากลักษณะไทยของอาคารตัวอย่างที่ศึกษา ซึ่งมี 2 รูปแบบ ได้แก่ ลักษณะเป็นโครงจั่วคอนกรีต และลักษณะเป็นโครงไม้สามเหลี่ยม



ลักษณะเป็นโครงจั่วคอนกรีต



ลักษณะเป็นโครงไม้สามเหลี่ยม

รูป 5.11 ลักษณะโครงจั่วเน้นทางเข้าอาคาร

ตาราง 5.14 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการยอมรับลักษณะไทยสมัยใหม่ ในเรื่อง การทำโครงจั่วเน้นทางเข้าอาคาร ระหว่างกลุ่มสถาปนิกทั่วไป กับกลุ่มบุคคลทั่วไป

ก. ลักษณะไทยเชิงรูปธรรม	กลุ่มสถาปนิกทั่วไป			กลุ่มบุคคลทั่วไป			t
	$\bar{X}_1$	$SD_1$	ลำดับ	$\bar{X}_2$	$SD_2$	ลำดับ	
- ลักษณะเป็น โครงจั่วคอนกรีต	3.43	1.13	1	3.51	1.07	1	-0.51
- ลักษณะเป็น โครงจั่วไม้สามเหลี่ยม	3.14	1.02	2	3.23	1.14	2	-0.59

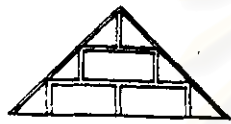
จากตาราง 5.14 สามารถวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มสถาปนิกทั่วไป และกลุ่มบุคคลทั่วไป ได้ดังนี้

การวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มสถาปนิกทั่วไป และกลุ่มบุคคลทั่วไป เกี่ยวกับลักษณะไทยสมัยใหม่ ในเรื่อง การทำโครงจั่วเน้นทางเข้า จากผลการพิจารณาค่าเฉลี่ย ( $\bar{x}$ ) ที่ได้จากความคิดเห็นที่มีต่อลักษณะไทยสมัยใหม่ของแต่ละกลุ่ม ปรากฏว่า ทั้ง 2 กลุ่ม มีความเห็นตรงกันว่า ลักษณะโครงจั่วเน้นทางเข้าอาคารที่มีลักษณะไทยสมัยใหม่มากที่สุด ได้แก่ ลักษณะเป็นโครงจั่วคอนกรีต รองลงมา คือ ลักษณะเป็นโครงไม้สามเหลี่ยม กล่าวคือ การทำโครงจั่วเน้นทางเข้าอาคารที่มีลักษณะเป็นโครงจั่วคอนกรีต มีลักษณะไทยสมัยใหม่มากกว่าลักษณะเป็นโครงไม้สามเหลี่ยม

การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างกลุ่มสถาปนิกทั่วไปกับกลุ่มบุคคลทั่วไปเกี่ยวกับลักษณะไทยสมัยใหม่ ในเรื่อง การทำโครงจันทันทางเข้า ปรากฏว่า ลักษณะเป็นโครงจั่วคอนกรีต และลักษณะเป็นโครงไม้สามเหลี่ยม ทั้ง 2 กลุ่ม มีความคิดเห็นที่ไม่แตกต่างกันในเชิงสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ( $t \geq \pm 1.96$ )

#### 4.1.2 ลายหน้าจั่ว

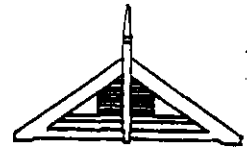
ในการศึกษาลายหน้าจั่วที่มีลักษณะไทย ได้ทำการศึกษาจากลักษณะไทยของอาคารตัวอย่างที่ศึกษา ซึ่งมี 6 รูปแบบ ได้แก่ ลายลูกฟัก ลายติเกล็ดไม้ ลายติเกล็ดไม้มียอดจั่ว ลายแกะไม้ฉลุมียอดจั่ว ลายรัศมีพระอาทิตย์ และลายดาววน



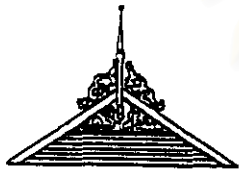
ลายลูกฟัก



ลายติเกล็ดไม้



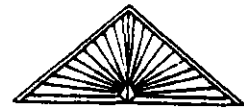
ลายติเกล็ดไม้มียอดจั่ว



ลายแกะไม้ฉลุมียอดจั่ว



ลายรัศมีพระอาทิตย์



ลายดาววน

รูป 5.12 ลายหน้าจั่ว

ตาราง 5.15 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการยอมรับลักษณะไทยสมัยใหม่ ในเรื่อง ลายหน้าจั่วระหว่างกลุ่มสถาปนิกทั่วไป กับกลุ่มบุคคลทั่วไป

ก. ลักษณะไทยเชิงรูปธรรม	กลุ่มสถาปนิกทั่วไป			กลุ่มบุคคลทั่วไป			t คำนวณ
	$\bar{X}_1$	$SD_1$	ลำดับ	$\bar{X}_2$	$SD_2$	ลำดับ	
- ลายลูกฟัก	3.22	1.28	1	2.87	1.08	2	2.09 *
- ลายติเกล็ดไม้	3.03	1.09	2	3.33	0.96	1	-2.06 *
- ลายติเกล็ดไม้มียอดจั่ว	2.90	1.14	5	2.84	1.18	3	0.37
- ลายแกะไม้ฉลุมียอดจั่ว	2.64	1.23	6	2.83	1.37	4	-1.03
- ลายรัศมีพระอาทิตย์	2.94	1.20	3	2.67	1.30	6	1.53
- ลายดาววน	2.91	1.19	4	2.74	1.31	5	0.96

\* เป็นค่าที่มีความแตกต่างในทางสถิติ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ( $t \geq \pm 1.96$ )

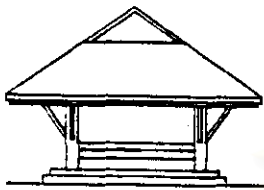
จากตาราง 5.15 สามารถวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มสถาปนิกทั่วไป และกลุ่มบุคคลทั่วไป ได้ดังนี้

**การวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มสถาปนิกทั่วไป และกลุ่มบุคคลทั่วไป เกี่ยวกับลักษณะไทยสมัยใหม่ ในเรื่อง ลายหน้าจั่ว** จากการพิจารณาค่าเฉลี่ย ( $\bar{x}$ ) ที่ได้จากความคิดเห็นที่มีต่อลักษณะไทยสมัยใหม่ของแต่ละกลุ่ม ปรากฏว่า กลุ่มสถาปนิกทั่วไปมีความเห็นว่า ลายหน้าจั่วที่มีลักษณะไทยสมัยใหม่มากที่สุด ได้แก่ ลายลูกฟัก รองลงมา คือ ลายติเกล็ดไม้ ลายรัศมีพระอาทิตย์ ลายตาเวน ลายติเกล็ดไม้มียอดจั่ว และลายแกะไม้ฉลุมียอดจั่ว ตามลำดับ กลุ่มบุคคลทั่วไปมีความเห็นว่า ลายหน้าจั่วที่มีลักษณะไทยสมัยใหม่มากที่สุด ได้แก่ ลายติเกล็ดไม้ รองลงมา คือ ลายลูกฟัก ลายติเกล็ดไม้มียอดจั่ว ลายแกะไม้ฉลุมียอดจั่ว ลายตาเวน และลายรัศมีพระอาทิตย์ ตามลำดับ จะเห็นว่า กลุ่มสถาปนิกทั่วไปมีความเห็นว่า ลายลูกฟัก มีลักษณะไทยสมัยใหม่มากที่สุด ในขณะที่กลุ่มบุคคลทั่วไปมีความเห็นว่า ลายติเกล็ดไม้ มีลักษณะไทยสมัยใหม่มากที่สุด ซึ่งในอดีต ลายลูกฟักจะสามารถพบได้จากหน้าจั่วของสถาปัตยกรรมเรือนไทย และอาคารโบสถ์ วิหาร ฤทธิ์ ใจจงรัก (2539: 179) ได้กล่าวถึงจั่วลูกฟักของเรือนไทยภาคกลางไว้ว่า จั่วลูกฟัก หรือจั่วพรหมพักตร์ แบ่งหน้าจั่วโดยมีแนวนอนและแนวตั้งสลับกัน คล้ายฝาประคน แต่ขนาดใหญ่กว่า และขยายส่วนไปตามแนวนอน สำหรับลักษณะการติเกล็ดไม้ปิดหน้าจั่วเว้นช่องในสถาปัตยกรรมเรือนไทยภาคกลาง พบว่า มีลักษณะเดียวกับจั่วใบปรือ จั่วชนิดนี้มีตัวแครงประกอบด้วยแผ่นไม้ขนาดเล็กเรียงซ้อนทางแนวนอน นิยมใช้กับเรือนนอน และเรือนครัวไฟ ถ้าเป็นเรือนครัวไฟ ส่วนบนมักเว้นช่องให้อากาศถ่ายเทได้ (ฤทธิ์ ใจจงรัก, 2539: 183)

**การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างกลุ่มสถาปนิกทั่วไปกับกลุ่มบุคคลทั่วไป เกี่ยวกับลักษณะไทยสมัยใหม่ ในเรื่อง ลายหน้าจั่ว** ปรากฏว่า สำหรับลายติเกล็ดไม้มียอดจั่ว ลายแกะไม้ฉลุมียอดจั่ว ลายรัศมีพระอาทิตย์ และลายตาเวน ทั้ง 2 กลุ่ม มีความคิดเห็นที่ไม่แตกต่างกันในเชิงสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ( $t \geq \pm 1.96$ ) ส่วนลายลูกฟัก และลายติเกล็ดไม้ ทั้ง 2 กลุ่ม มีความคิดเห็นที่แตกต่างกันในเชิงสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ( $t \geq \pm 1.96$ ) โดยที่กลุ่มสถาปนิกทั่วไปมีความคิดเห็นว่า ลายลูกฟัก มีลักษณะไทยสมัยใหม่มากกว่าความคิดเห็นของกลุ่มบุคคลทั่วไป และกลุ่มบุคคลทั่วไปมีความคิดเห็นว่า ลายติเกล็ดไม้ มีลักษณะไทยสมัยใหม่มากกว่าความคิดเห็นของกลุ่มสถาปนิกทั่วไป

#### 4.1.3 ลักษณะค้ำยัน

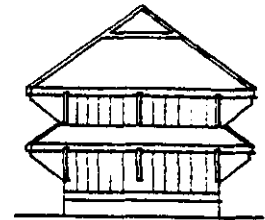
ในการศึกษาลักษณะค้ำยันที่มีลักษณะไทย ได้ทำการศึกษาจากลักษณะไทยของอาคารตัวอย่างที่ศึกษา ซึ่งมี 3 รูปแบบ ได้แก่ ค้ำยันไม้จากกลางเสา ค้ำยันไม้จากฐานเสา และลักษณะค้ำยันเป็นคานีป ค.ส.ล.



ค้ำยันไม้จากกลางเสา



ค้ำยันไม้จากฐานเสา



ลักษณะค้ำยันเป็นคานีป ค.ส.ล.

รูป 5.13 ลักษณะค้ำยัน

ตาราง 5.16 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการยอมรับลักษณะไทยสมัยใหม่ ในเรื่อง ลักษณะค้ำยัน ระหว่างกลุ่มสถาปนิกทั่วไป กับกลุ่มบุคคลทั่วไป

ก. ลักษณะไทยเชิงรูปธรรม	กลุ่มสถาปนิกทั่วไป			กลุ่มบุคคลทั่วไป			t
	$\bar{X}_1$	$SD_1$	ลำดับ	$\bar{X}_2$	$SD_2$	ลำดับ	
- ค้ำยันไม้จากกลางเสา	3.78	0.97	1	3.46	1.17	1	2.11 *
- ค้ำยันไม้จากฐานเสา	2.72	0.98	2	2.74	1.00	2	-0.14
- ลักษณะค้ำยันเป็นคานีป ค.ส.ล.	2.14	1.15	3	2.72	1.30	3	-3.35 *

\* เป็นค่าที่มีความแตกต่างในทางสถิติ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ( $t \geq \pm 1.96$ )

จากตาราง 5.16 สามารถวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มสถาปนิกทั่วไป และกลุ่มบุคคลทั่วไป ได้ดังนี้

การวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มสถาปนิกทั่วไป และกลุ่มบุคคลทั่วไป เกี่ยวกับลักษณะไทยสมัยใหม่ ในเรื่อง ลักษณะค้ำยัน จากการพิจารณาค่าเฉลี่ย ( $\bar{x}$ ) ที่ได้จากความคิดเห็นที่มีต่อลักษณะไทยสมัยใหม่ของแต่ละกลุ่ม ปรากฏว่า ทั้ง 2 กลุ่ม มีความเห็นตรงกันว่า ลักษณะค้ำยันที่มีลักษณะไทยสมัยใหม่มากที่สุด ได้แก่ ค้ำยันไม้จากกลางเสา รองลงมา คือ ค้ำยันไม้จากฐานเสา และลักษณะค้ำยันเป็นคานีป ค.ส.ล. ตามลำดับ ทั้งนี้ ลักษณะค้ำยันเป็นส่วนหนึ่งในองค์ประกอบของเรือนไทย และยังพบได้จาก โบสถ์ หรือวิหาร ลักษณะของค้ำยันจะเป็น ไม้ค้ำยันที่รับชายคาค้านข้างของบ้าน หรือ กุฏิ ถ้าเป็นโบสถ์วิหารเรียกว่า ทวย (น. ฌ ปากน้ำ, 2522: 340)

การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างกลุ่มสถาปนิกทั่วไปกับกลุ่มบุคคลทั่วไป เกี่ยวกับลักษณะไทยสมัยใหม่ ในเรื่อง ลักษณะค้ำยัน ปรากฏว่า สำหรับลักษณะค้ำยันไม้จากฐานเสา

ทั้ง 2 กลุ่ม มีความคิดเห็นที่ไม่แตกต่างกันในเชิงสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ( $t \geq \pm 1.96$ ) ส่วนลักษณะค้ำยันไม้จากกลางเสา และลักษณะค้ำยันเป็นครีบ ค.ส.ล. ทั้ง 2 กลุ่ม มีความคิดเห็นที่แตกต่างกันในเชิงสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ( $t \geq \pm 1.96$ ) โดยที่กลุ่มสถาปนิกทั่วไปมีความคิดเห็นว่ามีลักษณะค้ำยันไม้จากกลางเสา มีลักษณะไทยสมัยใหม่มากกว่าความคิดเห็นของกลุ่มบุคคลทั่วไป และกลุ่มบุคคลทั่วไปมีความคิดเห็นว่ามีลักษณะค้ำยันเป็นครีบ ค.ส.ล. มีลักษณะไทยสมัยใหม่มากกว่าความคิดเห็นของกลุ่มสถาปนิกทั่วไป

#### 4.2 สรุปการวิเคราะห์ห้วงค์ประกอบย่อย

จากผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะไทยสมัยใหม่ในหัวข้อ องค์ประกอบย่อย สรุปได้ว่า ทั้งกลุ่มสถาปนิกทั่วไป และกลุ่มบุคคลทั่วไป มีความเห็นตรงกันว่า องค์ประกอบย่อยที่มีลักษณะไทยสมัยใหม่เด่นชัด ได้แก่ โครงจันทันทางเข้าอาคารที่มีลักษณะเป็นโครงจันทันกริด และลักษณะค้ำยันไม้จากกลางเสา ส่วนในเรื่อง ลายหน้าจั่ว กลุ่มสถาปนิกทั่วไปมีความเห็นว่า ลายลูกฟักมีลักษณะไทยสมัยใหม่ที่เด่นชัด ในขณะที่กลุ่มบุคคลทั่วไปมีความเห็นว่า ลายติเกล็ดไม้ มีลักษณะไทยสมัยใหม่ที่เด่นชัด

สำหรับผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการยอมรับลักษณะไทยสมัยใหม่ในหัวข้อ องค์ประกอบย่อย ระหว่างกลุ่มสถาปนิกทั่วไปกับกลุ่มบุคคลทั่วไป ปรากฏว่า ส่วนใหญ่แล้ว ทั้ง 2 กลุ่ม มีความคิดเห็นต่อลักษณะไทยสมัยใหม่ในหัวข้อ องค์ประกอบย่อย ไม่แตกต่างกัน กล่าวคือ ทั้ง 2 กลุ่ม มีการรับรู้ หรือมีความเข้าใจต่อรูปแบบสถาปัตยกรรมไทย ในเรื่อง องค์ประกอบย่อยได้ใกล้เคียงกัน ดังนั้น จากผลการสรุปข้างต้นนี้ สถาปนิกผู้ออกแบบจึงควรนำองค์ประกอบย่อยดังกล่าวไปพิจารณาใช้ในการออกแบบลักษณะไทยสมัยใหม่สำหรับอาคารประเภทสถาบันต่อไปในอนาคต

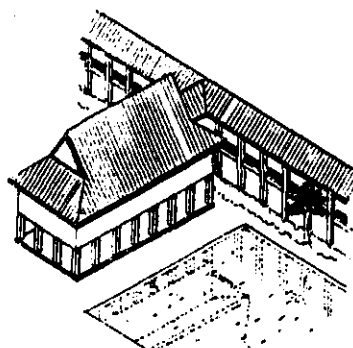
### 5. การจัดภูมิทัศน์

#### 5.1 การวิเคราะห์การจัดภูมิทัศน์

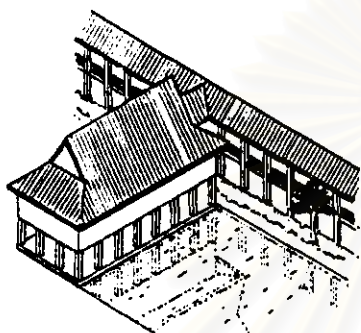
##### 5.1.1 ความสัมพันธ์ระหว่างน้ำกับอาคาร

ในการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างน้ำกับอาคารที่มีลักษณะไทย ได้ทำการศึกษาจากลักษณะไทยของอาคารตัวอย่างที่ศึกษา ซึ่งมี 3 รูปแบบ ได้แก่ น้ำอู่ใกล้อาคาร อาคารอยู่ริมน้ำ และอาคารมีเสาจุ่มลงไปใต้น้ำ





น้ำอยู่ใกล้อาคาร



อาคารอยู่ชิดน้ำ



อาคารมีเสาจุ่มลงไปใต้น้ำ

รูป 5.14 ความสัมพันธ์ระหว่างน้ำกับอาคาร

ตาราง 5.17 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการยอมรับลักษณะไทยสมัยใหม่ ในเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างน้ำกับอาคาร ระหว่างกลุ่มสถาปนิกทั่วไป กับกลุ่มบุคคลทั่วไป

ก. ลักษณะไทยเชิงรูปธรรม	กลุ่มสถาปนิกทั่วไป			กลุ่มบุคคลทั่วไป			t
	$\bar{X}_1$	$SD_1$	ลำดับ	$\bar{X}_2$	$SD_2$	ลำดับ	
- น้ำอยู่ใกล้อาคาร	3.31	0.93	3	3.63	1.07	1	-2.26 *
- อาคารอยู่ชิดน้ำ	3.67	0.95	2	3.25	0.91	2	3.18 *
- อาคารมีเสาจุ่มลงไปใต้น้ำ	3.98	0.98	1	2.82	1.37	3	6.86 *

\* เป็นค่าที่มีความแตกต่างในทางสถิติ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ( $t \geq \pm 1.96$ )

จากตาราง 5.17 สามารถวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มสถาปนิกทั่วไป และกลุ่มบุคคลทั่วไป ได้ดังนี้

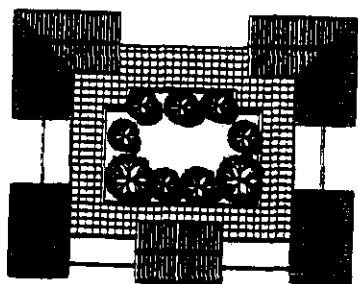
การวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มสถาปนิกทั่วไป และกลุ่มบุคคลทั่วไป เกี่ยวกับลักษณะไทยสมัยใหม่ ในเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างน้ำกับอาคาร จากการพิจารณาค่าเฉลี่ย ( $\bar{x}$ ) ที่ได้ จากความคิดเห็นที่มีต่อลักษณะไทยสมัยใหม่ของแต่ละกลุ่ม ปรากฏว่า กลุ่มสถาปนิกทั่วไปมีความเห็นว่า ความสัมพันธ์ระหว่างน้ำกับอาคารที่มีลักษณะไทยสมัยใหม่มากที่สุด ได้แก่ อาคารมีเสาจุ่มลงไปใต้น้ำ รองลงมา คือ อาคารอยู่ชิดน้ำ และน้ำอยู่ใกล้อาคาร ตามลำดับ กลุ่มบุคคลทั่วไปมีความเห็นว่า ความ

สัมพันธ์ระหว่างน้ำกับอากาศที่มีลักษณะไทยสมัยใหม่มากที่สุด ได้แก่ น้ำอยู่ใกล้อาคาร รองลงมา คือ อาคารอยู่ชิดน้ำ และอาคารมีเสาจุ่มลงไปใต้น้ำ ตามลำดับ จะเห็นว่า กลุ่มสถาปนิกทั่วไปมีความเห็นว่า อาคารมีเสาจุ่มลงไปใต้น้ำ มีลักษณะไทยสมัยใหม่มากที่สุด ในขณะที่กลุ่มบุคคลทั่วไปมีความเห็นว่า น้ำอยู่ใกล้อาคาร มีลักษณะไทยสมัยใหม่มากที่สุด ทั้งนี้ ลักษณะของอาคารที่มีเสาจุ่มลงไปใต้น้ำ มีลักษณะที่สะท้อนให้เห็นถึงสถาปัตยกรรมเรือนไทยที่มีลักษณะสะเทินน้ำ สะเทินบก อันเนื่องมาจาก ปัจจัยต่าง ๆ เช่น ลักษณะภูมิอากาศ ภูมิประเทศ การประกอบอาชีพ เป็นต้น ปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้ มีอิทธิพลต่อรูปแบบของเรือนไทย โดยเฉพาะรูปแบบของการยกใต้ดินสูงเพื่อป้องกันน้ำท่วม เนื่องจากใน ภูมิภาคของประเทศไทยมักจะมีน้ำท่วมเป็นบางเดือนเกือบทุกปี (ฤทัย ใจจงรัก, 2539: 27) ดังจะเห็น ได้จากการยกใต้ดินสูงของเรือนไทยภาคกลางจะยกพื้นอยู่บนเสาสูง เพื่อให้พื้นเรือนอยู่เหนือระดับน้ำใน ฤดูน้ำหลาก (นิจ หิณูชีระนันท์, 2537: 18) สำหรับการจัดภูมิทัศน์ที่มีน้ำอยู่ใกล้กับอาคาร มี ลักษณะที่สะท้อนให้เห็นถึงการตั้งถิ่นฐานของคนไทย เนื่องมาจากคนไทยส่วนใหญ่มีอาชีพเพาะปลูก และเลี้ยงสัตว์ ซึ่งต้องอาศัยน้ำเป็นปัจจัยสำคัญโดยตรง ทั้งในสมัยนั้นส่วนใหญ่จะนิยมใช้น้ำในการ คมนาคม ทำให้หมู่บ้านเกิดขึ้นตามริมน้ำลำคลอง ซึ่งเรียกว่า หมู่บ้านริมน้ำ (ฤทัย ใจจงรัก, 2539: 5)

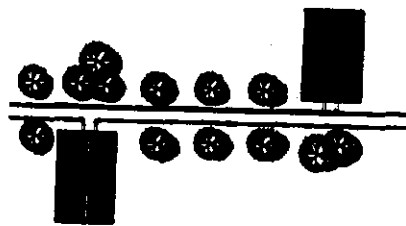
การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างกลุ่มสถาปนิกทั่วไปกับกลุ่มบุคคลทั่วไป เกี่ยวกับลักษณะไทยสมัยใหม่ ในเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างน้ำกับอาคาร ปรากฏว่า ลักษณะของน้ำ อยู่ใกล้อาคาร อาคารอยู่ชิดน้ำ และอาคารมีเสาจุ่มลงไปใต้น้ำ ทั้ง 2 กลุ่ม มีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน ในเชิงสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ( $t \geq \pm 1.96$ ) โดยที่กลุ่มสถาปนิกทั่วไปมีความคิดเห็นว่า อาคารอยู่ ชิดน้ำ และอาคารมีเสาจุ่มลงไปใต้น้ำ มีลักษณะไทยสมัยใหม่มากกว่าความคิดเห็นของกลุ่มบุคคลทั่วไป และกลุ่มบุคคลทั่วไปมีความคิดเห็นว่า น้ำอยู่ใกล้อาคาร มีลักษณะไทยสมัยใหม่มากกว่าความคิดเห็น ของกลุ่มสถาปนิกทั่วไป

#### 5.1.2 ความสัมพันธ์ระหว่างต้นไม้กับอาคาร

ในการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างต้นไม้กับอาคารที่มีลักษณะไทย ได้ทำการศึกษาจาก ลักษณะไทยของอาคารตัวอย่างที่ศึกษา ซึ่งมี 4 รูปแบบ ได้แก่ ต้นไม้อยู่กลางลานโล่งที่มีอาคารโอบ ล้อม ทางเดินอาคารมีต้นไม้อยู่ 2 ข้างทาง ต้นไม้อยู่ใกล้อาคาร และต้นไม้อยู่ห่างอาคาร



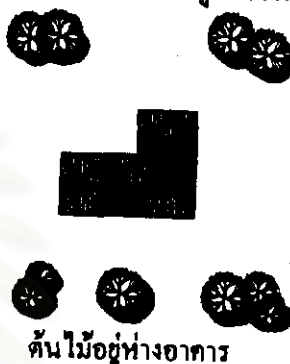
ต้นไม้อยู่กลางลานโล่งที่มีอาคารโอบล้อม



ทางเดินอาคารมีต้นไม้อยู่ 2 ข้างทาง



ต้นไม้อยู่ใกล้อาคาร



ต้นไม้อยู่ห่างอาคาร

รูป 5.15 ความสัมพันธ์ระหว่างต้นไม้กับอาคาร

ตาราง 5.18 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการยอมรับลักษณะไทยสมัยใหม่ ในเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างต้นไม้กับอาคาร ระหว่างกลุ่มสถาปนิกทั่วไป กับกลุ่มบุคคลทั่วไป

ก. ลักษณะไทยเชิงรูปธรรม	กลุ่มสถาปนิกทั่วไป			กลุ่มบุคคลทั่วไป			t
	$\bar{X}_1$	$SD_1$	ลำดับ	$\bar{X}_2$	$SD_2$	ลำดับ	
- ต้นไม้อยู่กลางลานโล่งที่มีอาคารโอบล้อม	4.12	0.88	1	3.60	1.14	2	3.62 *
- ทางเดินอาคารมีต้นไม้อยู่ 2 ข้างทาง	3.00	0.92	3	3.63	0.82	1	-5.10 *
- ต้นไม้อยู่ใกล้อาคาร	3.37	0.98	2	3.33	1.16	3	0.26
- ต้นไม้อยู่ห่างอาคาร	2.35	1.00	4	2.70	1.12	4	-2.46 *

\* เป็นค่าที่ีมีความแตกต่างในทางสถิติ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ( $t \geq \pm 1.96$ )

จากตาราง 5.18 สามารถวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มสถาปนิกทั่วไป และกลุ่มบุคคลทั่วไป ได้ดังนี้

การวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มสถาปนิกทั่วไป และกลุ่มบุคคลทั่วไป เกี่ยวกับลักษณะไทยสมัยใหม่ ในเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างต้นไม้กับอาคาร จากการพิจารณาค่าเฉลี่ย ( $\bar{x}$ ) ที่ได้แก่ความคิดเห็นที่มีต่อลักษณะไทยสมัยใหม่ของแต่ละกลุ่ม ปรากฏว่า กลุ่มสถาปนิกทั่วไปมีความเห็นว่า ความสัมพันธ์ระหว่างต้นไม้กับอาคารที่มีลักษณะไทยสมัยใหม่มากที่สุด ได้แก่ ต้นไม้อยู่กลางลานโล่งที่มีอาคารโอบล้อม รองลงมา คือ ต้นไม้อยู่ใกล้อาคาร ทางเดินอาคารมีต้นไม้อยู่ 2 ข้างทาง

และต้นไม้ที่อยู่ห่างอาคาร ตามลำดับ กลุ่มบุคคลทั่วไปมีความเห็นว่า ความสัมพันธ์ระหว่างต้นไม้กับอาคารที่มีลักษณะไทยสมัยใหม่มากที่สุด ได้แก่ ทางเดินอาคารที่มีต้นไม้อยู่ 2 ข้างทาง รองลงมา คือ ต้นไม้ที่อยู่กลางลานโล่งที่มีอาคารโอบล้อม ต้นไม้ที่อยู่ใกล้อาคาร และต้นไม้ที่อยู่ห่างอาคาร ตามลำดับ จะเห็นว่า กลุ่มสถาปนิกทั่วไปมีความเห็นว่า ลักษณะของต้นไม้ที่อยู่กลางลานโล่งโดยมีอาคารโอบล้อม มีลักษณะไทยสมัยใหม่มากที่สุด ในขณะที่กลุ่มบุคคลทั่วไปมีความเห็นว่า ลักษณะทางเดินของอาคารที่มีต้นไม้อยู่ 2 ข้างทาง มีลักษณะไทยสมัยใหม่มากที่สุด ทั้งนี้ ลักษณะของต้นไม้ที่อยู่กลางลานโล่งโดยมีอาคารโอบล้อม มีลักษณะที่สอดคล้องกับการปลูกต้นไม้บริเวณกลางลานของเรือนหมู่ หรือฤๅในสถาปัตยกรรมเรือนไทยภาคกลาง ฤทัย ใจจงรัก (2539: 33) กล่าวไว้ว่า เรือนหมู่ หรือฤๅบางหลังปลูกต้นไม้ใหญ่กลางลาน ซึ่งช่วยเสริมปรุงแต่งให้อาคารกับธรรมชาติมีความสัมพันธ์กัน และทำให้บรรยากาศของลานร่มเย็นมากขึ้น พันธุ์ไม้ที่มีนิยมนำมาปลูกได้แก่ จัน จำปี ขนุน และมะม่วง เป็นต้น บางมุมของลานอาจปลูกต้นไม้ประดับไว้ดูเล่น เช่น บอนชนิดต่าง ๆ ว่าน โกสน ตะโกศัด บัวใส่ห่ม เป็นต้น

การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างกลุ่มสถาปนิกทั่วไปกับกลุ่มบุคคลทั่วไปเกี่ยวกับลักษณะไทยสมัยใหม่ ในเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างต้นไม้กับอาคาร ปรากฏว่า สำหรับลักษณะของต้นไม้ที่อยู่ใกล้อาคาร ทั้ง 2 กลุ่ม มีความคิดเห็นที่ไม่แตกต่างกันในเชิงสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ( $t \geq \pm 1.96$ ) ส่วนลักษณะของต้นไม้ที่อยู่กลางลานโล่งที่มีอาคารโอบล้อม ทางเดินอาคารที่มีต้นไม้อยู่ 2 ข้างทาง และต้นไม้ที่อยู่ห่างอาคาร ทั้ง 2 กลุ่ม มีความคิดเห็นที่แตกต่างกันในเชิงสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ( $t \geq \pm 1.96$ ) โดยที่กลุ่มสถาปนิกทั่วไปมีความคิดเห็นว่า ต้นไม้ที่อยู่กลางลานโล่งที่มีอาคารโอบล้อม มีลักษณะไทยสมัยใหม่มากกว่าความคิดเห็นของกลุ่มบุคคลทั่วไป และกลุ่มบุคคลทั่วไปมีความคิดเห็นว่า ทางเดินอาคารที่มีต้นไม้อยู่ 2 ข้างทาง และต้นไม้ที่อยู่ห่างอาคาร มีลักษณะไทยสมัยใหม่มากกว่าความคิดเห็นของกลุ่มสถาปนิกทั่วไป

## 5.2 สรุปการวิเคราะห์การจัดภูมิทัศน์

จากผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะไทยสมัยใหม่ในหัวข้อ การจัดภูมิทัศน์ สรุปได้ว่า ในเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างน้ำกับอาคาร กลุ่มสถาปนิกทั่วไปมีความเห็นว่า อาคารที่มีเสาจุ่มลงไปใต้น้ำ มีลักษณะไทยสมัยใหม่ที่เด่นชัด ในขณะที่กลุ่มบุคคลทั่วไปมีความเห็นว่า น้ำอยู่ใกล้อาคาร มีลักษณะไทยสมัยใหม่ที่เด่นชัด ส่วนในเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างต้นไม้กับอาคาร กลุ่มสถาปนิกทั่วไปมีความเห็นว่า ต้นไม้ที่อยู่กลางลานโล่งที่มีอาคารโอบล้อม มีลักษณะไทยสมัยใหม่ที่เด่นชัด ในขณะที่กลุ่มบุคคลทั่วไปมีความเห็นว่า การจัดภูมิทัศน์โดยมีต้นไม้ปลูกอยู่ 2 ข้างทาง มีลักษณะไทยสมัยใหม่ที่เด่นชัด

สำหรับผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการยอมรับลักษณะไทยสมัยใหม่ ในหัวข้อ การจัดภูมิทัศน์ ระหว่างกลุ่มสถาปนิกทั่วไปกับกลุ่มบุคคลทั่วไป ปรากฏว่า ส่วนใหญ่แล้ว ทั้ง 2 กลุ่มยังมีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน ดังนั้น สถาปนิกผู้ออกแบบจะต้องตระหนักถึงความคิดเห็นของบุคคลทั่วไป ซึ่งมีการรับรู้ หรือมีความเข้าใจต่อรูปแบบสถาปัตยกรรมไทยที่แตกต่างไปจากสถาปนิก กล่าวคือ สถาปนิกผู้ออกแบบจะต้องนำการรับรู้ที่มีต่อสถาปัตยกรรมไทยของกลุ่มบุคคลทั่วไป เพื่อพิจารณาประกอบการออกแบบด้วย

## 6. สรุปการวิเคราะห์ลักษณะไทยเชิงรูปธรรม

จากผลการวิเคราะห์ลักษณะไทยเชิงรูปธรรม ปรากฏว่า ลักษณะไทยสมัยใหม่ของอาคารประเภทสถาบันจากอาคารที่เลือกศึกษา ส่วนใหญ่แล้วมีการอ้างอิงและพัฒนารูปแบบที่มีลักษณะไทยเชิงรูปธรรมจากในอดีต และได้รับการยอมรับว่ามีลักษณะไทยสมัยใหม่ จากกลุ่มสถาปนิกทั่วไป และกลุ่มบุคคลทั่วไป เช่น การจัดกลุ่มอาคารปิดล้อมลานโล่งที่มีสวนตรงกลาง เป็นลักษณะที่มีการพัฒนารูปแบบมาจากการจัดผังพื้นที่เรือนหมู่ และเรือนคหบดีของเรือนไทยภาคกลาง หลังคาทรงจั่วปีกนก ก็พบว่า มีรูปแบบที่สอดคล้องกับลักษณะของหลังคาจั่วที่มีชายคานูนขึ้นออกมาจากตัวอาคารดูโบสถ์ วิหาร หรือบ้าน ที่ว่างของลานโล่งที่ถูกอาคารโอบล้อม มีลักษณะที่สอดคล้องกับที่ว่างบริเวณชานของเรือนไทย ซึ่งเป็นเรือนหมู่ หรือกุฏิหมู่ การเจาะช่องที่มีลักษณะเป็นช่องแคบสูงหลายช่อง มีลักษณะที่สอดคล้องกับลักษณะของหน้าต่างช่องลมของอาคารโบสถ์ และวิหาร ลักษณะค้ำยัน ก็เป็นส่วนหนึ่งในองค์ประกอบของเรือนไทย รวมทั้งโบสถ์ หรือวิหาร

จากที่ได้กล่าวมาทั้งหมดข้างต้นนี้เป็นการสนับสนุนสมมติฐานที่ว่า ในลักษณะทางกายภาพ ที่มีรูปแบบลักษณะไทยสมัยใหม่ของอาคารประเภทสถาบันจากอาคารที่เลือกศึกษา มีการอ้างอิง และพัฒนารูปแบบที่มีลักษณะไทยจากในอดีต ทั้งในลักษณะรูปธรรม และนามธรรม รูปแบบที่มีลักษณะไทยเด่นชัด และมีความต่อเนื่องจากอดีต บ่อมนเป็นที่ยอมรับของกลุ่มสถาปนิกทั่วไป และกลุ่มบุคคลทั่วไป

สำหรับการเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างกลุ่มสถาปนิกทั่วไปกับกลุ่มบุคคลทั่วไป เกี่ยวกับลักษณะไทยเชิงรูปธรรม ปรากฏว่า กลุ่มสถาปนิกทั่วไปกับกลุ่มบุคคลทั่วไป ส่วนใหญ่แล้วมีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน ในหัวข้อ การจัดกลุ่มอาคาร องค์ประกอบหลัก และการจัดภูมิทัศน์ ส่วนในหัวข้อ องค์ประกอบรอง และองค์ประกอบย่อย กลุ่มสถาปนิกทั่วไป กับกลุ่มบุคคลทั่วไป ส่วนใหญ่แล้วมีความคิดเห็นที่ไม่แตกต่างกัน ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะไทยเชิงรูปธรรมของทั้ง 2 กลุ่ม โดยรวมแล้วมีความแตกต่างกัน ซึ่งสนับสนุนสมมติที่ว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับการ



ยอมรับลักษณะไทยสมัยใหม่ของกลุ่มสถาปนิกทั่วไป จะมีความแตกต่างจากความคิดเห็นของกลุ่มบุคคลทั่วไป เนื่องจากกลุ่มสถาปนิกทั่วไปเป็นผู้ที่ได้รับการศึกษา และมีประสบการณ์ในวิชาชีพสถาปัตยกรรม ซึ่งแตกต่างจากกลุ่มบุคคลทั่วไปที่ไม่ได้รับการศึกษา และไม่มีประสบการณ์ทางด้านสถาปัตยกรรมโดยตรง ทั้งนี้ เป็นไปตามทฤษฎีที่ว่า ประสบการณ์ในอาชีพของบุคคลที่รับรู้สภาพแวดล้อมมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อกระบวนการรับรู้ที่เกิดขึ้น ผลของการรับรู้ที่แตกต่างกันระหว่างบุคคลต่าง ๆ มีส่วนมาจากประสบการณ์ในอาชีพที่ต่างกันของบุคคล ( วิมลสิทธิ์ ทรายางกูร, 2530 : 63 )

## ข. ลักษณะไทยเชิงนามธรรม

### 1. ลักษณะเบา และลอยตัว

#### 1.1 การวิเคราะห์ลักษณะเบา และลอยตัว

##### 1.1.1 ความรู้สึกเบา และลอยตัว ที่เกิดจากลักษณะของหลังคา

ในการศึกษาความรู้สึกเบาและลอยตัวที่เกิดจากลักษณะของหลังคา ได้ทำการศึกษาจากลักษณะไทยของอาคารตัวอย่างที่ศึกษา ซึ่งมี 3 ลักษณะ ได้แก่ ลักษณะการลดชั้นหลังคา ลักษณะการซ้อนชั้นหลังคา และลักษณะการยื่นชายคาขาว

ตาราง 5.19 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการยอมรับลักษณะไทยสมัยใหม่ ในเรื่อง ลักษณะเบา และลอยตัวที่เกิดจากลักษณะของหลังคา ระหว่างกลุ่มสถาปนิกทั่วไปกับกลุ่มบุคคลทั่วไป

ข. ลักษณะไทยเชิงนามธรรม	กลุ่มสถาปนิกทั่วไป			กลุ่มบุคคลทั่วไป			t
	$\bar{X}_1$	SD <sub>1</sub>	ลำดับ	$\bar{X}_2$	SD <sub>2</sub>	ลำดับ	
- ลักษณะการลดชั้นหลังคา	3.56	0.97	1	3.39	0.98	1	1.23
- ลักษณะการซ้อนชั้นหลังคา	3.43	1.03	2	3.39	0.90	1	0.29
- ลักษณะการยื่นชายคาขาว	3.31	1.07	3	3.30	1.17	2	0.06

จากตาราง 5.19 สามารถวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มสถาปนิกทั่วไป และกลุ่มบุคคลทั่วไป ได้ดังนี้

การวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มสถาปนิกทั่วไป และกลุ่มบุคคลทั่วไป เกี่ยวกับลักษณะไทยสมัยใหม่ ในเรื่อง ลักษณะเบา และลอยตัวที่เกิดจากลักษณะของหลังคา จากการพิจารณาค่าเฉลี่ย ( $\bar{x}$ ) ที่ได้จากความคิดเห็นที่มีต่อลักษณะไทยสมัยใหม่ของแต่ละกลุ่ม ปรากฏว่า กลุ่มสถาปนิกทั่วไปมีความเห็นว่า ความรู้สึกเบา และลอยตัวที่เกิดจากลักษณะการลดชั้นหลังคามีลักษณะไทยสมัยใหม่



มากที่สุด รองลงมา คือ ลักษณะการซ้อนชั้นหลังคา และลักษณะการยื่นชายคาขาว ตามลำดับ กลุ่มบุคคลทั่วไปมีความเห็นว่า ความรู้สึกเบา และลอยตัวที่เกิดลักษณะจากการซ้อนชั้นหลังคา และลักษณะการลดชั้นหลังคา ( ซึ่งมีค่าความเป็นลักษณะไทยสมัยใหม่เท่ากัน ) มีลักษณะไทยสมัยใหม่มากที่สุด รองลงมา คือ ลักษณะการยื่นชายคาขาว จะเห็นว่า ทั้ง 2 กลุ่ม มีความเห็นว่า ลักษณะการลดชั้นหลังคา และลักษณะการซ้อนชั้นหลังคา มีส่วนช่วยให้เกิดความรู้สึกเบา และลอยตัว ซึ่งในอดีตจะพบเห็นได้จาก อาคารโบสถ์ หรือวิหาร โชติ ภัลยาณมิตร ( 2539: 59 ) ได้กล่าวถึงวิธีการสร้างความเบาโดยการ ทำลายปริมาตรใหญ่ให้แตกออกเป็นปริมาตรเล็ก โดยวิธีการลดชั้นของหลังคาไว้ว่า วิธีการลดมุขของหลังคาที่อยู่ส่วนหน้า และหลังของโบสถ์ วิหาร ซึ่งทำเป็นหลังคาให้ต่ำกว่าหลังคาใหญ่ทั่ว ๆ ไป ก็ยังเป็นส่วนเสริมให้เกิดความรู้สึกเบาเพิ่มมากขึ้น โชติ ภัลยาณมิตร ยังได้กล่าวถึงลักษณะการซ้อนชั้นของหลังคาโบสถ์ หรือวิหารไว้ว่า สำหรับอาคารที่มีขนาดใหญ่เช่นนี้ช่างสามารถแบ่งชั้นซ้อนหลังคา เพื่อช่วยลดความรู้สึกหนักลงได้ อาคารขนาดเช่นนี้ หากทำหลังคาคลุมเพียงลาดเดียวโดยไม่มีชั้นซ้อนมาช่วยแบ่งแล้ว อาคารนั้นจะดูหนักตามขนาดปริมาตรของอาคารที่ปรากฏจริง

การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างกลุ่มสถาปนิกทั่วไปกับกลุ่มบุคคลทั่วไปเกี่ยวกับลักษณะไทยสมัยใหม่ ในเรื่อง ลักษณะเบา และลอยตัวที่เกิดจากลักษณะของหลังคา ปรากฏว่า ความรู้สึกเบา และลอยตัวที่เกิดจาก ลักษณะการลดชั้นหลังคา ลักษณะการซ้อนชั้นหลังคา และลักษณะการยื่นชายคาขาว ทั้ง 2 กลุ่ม มีความคิดเห็นที่ไม่แตกต่างกันในเชิงสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ( $t \geq \pm 1.96$ )

### 1.1.2 ความรู้สึกเบา และลอยตัวที่เกิดจากการยกใต้ถุนสูง และเสาลอย

ในการศึกษาความรู้สึกเบา และลอยตัวที่เกิดจากการยกใต้ถุนสูง และเสาลอย ได้ทำการศึกษาจากลักษณะไทยของอาคารตัวอย่างที่ศึกษา ซึ่งมี 3 ลักษณะ ได้แก่ การยกใต้ถุนสูง เสาลอยแบบศาลา และเสาลอยจากการร่นผนังเข้าไป

ตาราง 5.20 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการยอมรับลักษณะไทยสมัยใหม่ ในเรื่อง ลักษณะเบา และลอยตัวที่เกิดจากการยกใต้ถุนสูง และเสาลอย ระหว่างกลุ่มสถาปนิกทั่วไป กับกลุ่มบุคคลทั่วไป

ข. ลักษณะไทยเชิงนามธรรม	กลุ่มสถาปนิกทั่วไป			กลุ่มบุคคลทั่วไป			t จำนวน
	$\bar{X}_1$	SD <sub>1</sub>	ลำดับ	$\bar{X}_2$	SD <sub>2</sub>	ลำดับ	
- การยกใต้ถุนสูง	3.70	1.03	2	3.32	1.26	1	2.33 *
- เสาลอยแบบศาลา	3.72	0.90	1	3.00	0.99	3	5.37 *
- เสาลอยจากการร่นผนังเข้าไป	3.68	0.94	3	3.10	1.03	2	4.16 *

\* เป็นค่าที่มีความแตกต่างในทางสถิติ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ( $t \geq \pm 1.96$ )

จากตาราง 5.20 สามารถวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มสถาปนิกทั่วไป และกลุ่มบุคคลทั่วไป ได้ดังนี้

**การวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มสถาปนิกทั่วไป และกลุ่มบุคคลทั่วไป เกี่ยวกับลักษณะไทยสมัยใหม่ ในเรื่อง ลักษณะเบา และลอยตัวที่เกิดจากการยกใต้ดินสูง และเสาลอย** จากการพิจารณาค่าเฉลี่ย ( $\bar{x}$ ) ที่ได้จากความคิดเห็นที่มีต่อลักษณะไทยสมัยใหม่ของแต่ละกลุ่ม ปรากฏว่า กลุ่มสถาปนิกทั่วไปมีความเห็นว่า ความรู้สึกเบา และลอยตัวที่เกิดจากลักษณะของเสาลอยแบบศาลา มีลักษณะไทยสมัยใหม่มากที่สุด รองลงมา คือ ความรู้สึกเบา และลอยตัวที่เกิดจากการยกใต้ดินสูง และความรู้สึกเบา และลอยตัวที่เกิดจากเสาลอยจากการร่นผนังเข้าไป ตามลำดับ กลุ่มบุคคลทั่วไปมีความเห็นว่า ความรู้สึกเบา และลอยตัวที่เกิดจากลักษณะของการยกใต้ดินสูง มีลักษณะไทยสมัยใหม่มากที่สุด รองลงมา คือ ความรู้สึกเบา และลอยตัวที่เกิดจากเสาลอยจากการร่นผนังเข้าไป และความรู้สึกเบา และลอยตัวที่เกิดจากเสาลอยแบบศาลา ตามลำดับ จะเห็นว่า กลุ่มสถาปนิกทั่วไปมีความเห็นว่า ความรู้สึกเบา และลอยตัวที่เกิดจากลักษณะของเสาลอยแบบศาลา มีลักษณะไทยสมัยใหม่มากที่สุด ในขณะที่กลุ่มบุคคลทั่วไปมีความเห็นว่า ความรู้สึกเบา และลอยตัวที่เกิดจากลักษณะของการยกใต้ดินสูง มีลักษณะไทยสมัยใหม่มากที่สุด ดังที่ ฤทัย ใจจงรัก ( 2539: 242 ) ได้กล่าวไว้ว่า การยกใต้ดินสูงหันศีรษะของเรือนไทยนั้น สายตาสามารถมองไกลผ่านใต้ดินเรือนไปยังรั้วอีกด้านหนึ่ง ทำให้ระบะการมองคงที่ไม่ถูกตัวเรือนบัง นอกจากนี้ในความรู้สึกของสายตาเสมือนว่า อาคารเบาลอย

**การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างกลุ่มสถาปนิกทั่วไปกับกลุ่มบุคคลทั่วไป เกี่ยวกับลักษณะไทยสมัยใหม่ ในเรื่อง ลักษณะเบา และลอยตัวที่เกิดจากการยกใต้ดินสูง และเสาลอย** ปรากฏว่า ความรู้สึกเบา และลอยตัวที่เกิดจากการยกใต้ดินสูง ความรู้สึกเบา และลอยตัวที่เกิดจากเสาลอยแบบศาลา และความรู้สึกเบา และลอยตัวที่เกิดจากเสาลอยจากการร่นผนังเข้าไป ทั้ง 2 กลุ่ม มีความคิดเห็นที่แตกต่างกันในเชิงสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ( $t \geq \pm 1.96$ ) โดยที่กลุ่มสถาปนิกทั่วไปมีความคิดเห็นว่า ความรู้สึกเบา และลอยตัวที่เกิดจากการยกใต้ดินสูง ความรู้สึกเบา และลอยตัวที่เกิดจากเสาลอยแบบศาลา และความรู้สึกเบา และลอยตัวที่เกิดจากเสาลอยจากการร่นผนังเข้าไป มีลักษณะไทยสมัยใหม่มากกว่าความคิดเห็นของกลุ่มบุคคลทั่วไป

### 1.1.3 ความรู้สึกเบาและลอยตัวที่เกิดจากการมีคื่นน้ำ

ในการศึกษาความรู้สึกเบาและลอยตัวที่เกิดจากการมีคื่นน้ำ ได้ทำการศึกษาจากลักษณะไทยของอาคารตัวอย่างที่ศึกษา ซึ่งมี 2 ลักษณะ ได้แก่ การมีคื่นน้ำอยู่ชิดอาคาร และการมีคื่นน้ำอยู่ไกลอาคาร

ตาราง 5.21 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการยอมรับลักษณะไทยสมัยใหม่ ในเรื่อง ลักษณะ เบนและลอยตัวที่เกิดจากการมีผิมน้ำ ระหว่างกลุ่มสถาปนิกทั่วไป กับกลุ่มบุคคลทั่วไป

ข. ลักษณะไทยเชิงนามธรรม	กลุ่มสถาปนิกทั่วไป			กลุ่มบุคคลทั่วไป			t จำนวน
	$\bar{X}_1$	SD <sub>1</sub>	ลำดับ	$\bar{X}_2$	SD <sub>2</sub>	ลำดับ	
- การมีผิมน้ำอยู่ชิวอาคาร	3.90	0.88	1	3.28	1.14	2	4.31 *
- การมีผิมน้ำอยู่ใกล้อาคาร	3.19	0.94	2	3.54	0.83	1	-2.79 *

\* เป็นค่าที่มีความแตกต่างในทางสถิติ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ( $t \geq \pm 1.96$ )

จากตาราง 5.21 สามารถวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มสถาปนิกทั่วไป และกลุ่มบุคคลทั่วไป ได้ดังนี้

**การวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มสถาปนิกทั่วไป และกลุ่มบุคคลทั่วไป เกี่ยวกับลักษณะไทยสมัยใหม่ ในเรื่อง ลักษณะเบน และลอยตัวที่เกิดจากการมีผิมน้ำ** จากการพิจารณาค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) ที่ได้จากความคิดเห็นที่มีต่อลักษณะไทยสมัยใหม่ของแต่ละกลุ่ม ปรากฏว่า กลุ่มสถาปนิกทั่วไปมีความเห็นว่า ความรู้สึกเบน และลอยตัวที่เกิดจากการมีผิมน้ำอยู่ชิวอาคาร มีลักษณะไทยสมัยใหม่มากที่สุด รองลงมา คือ ความรู้สึกเบน และลอยตัวที่เกิดจากการมีผิมน้ำอยู่ใกล้อาคาร กลุ่มบุคคลทั่วไปมีความเห็นว่า ความรู้สึกเบน และลอยตัวที่เกิดจากการมีผิมน้ำอยู่ใกล้อาคาร มีลักษณะไทยสมัยใหม่มากที่สุด รองลงมา คือ ความรู้สึกเบน และลอยตัวที่เกิดจากการมีผิมน้ำอยู่ชิวอาคาร

**การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างกลุ่มสถาปนิกทั่วไปกับกลุ่มบุคคลทั่วไป เกี่ยวกับลักษณะไทยสมัยใหม่ ในเรื่อง ลักษณะเบน และลอยตัวที่เกิดจากการมีผิมน้ำ** ปรากฏว่า ความรู้สึกเบน และลอยตัวที่เกิดจากการมีผิมน้ำอยู่ชิวอาคาร และการมีผิมน้ำอยู่ใกล้อาคาร ทั้ง 2 กลุ่ม มีความเห็นที่แตกต่างกันในเชิงสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ( $t \geq \pm 1.96$ ) โดยที่กลุ่มสถาปนิกทั่วไปมีความเห็นว่า ความรู้สึกเบน และลอยตัวที่เกิดจากการมีผิมน้ำอยู่ชิวอาคาร มีลักษณะไทยสมัยใหม่มากกว่าความคิดเห็นของกลุ่มบุคคลทั่วไป และกลุ่มบุคคลทั่วไปมีความเห็นว่า ความรู้สึกเบน และลอยตัวที่เกิดจากการมีผิมน้ำอยู่ใกล้อาคาร มีลักษณะไทยสมัยใหม่มากกว่าความคิดเห็นของกลุ่มสถาปนิกทั่วไป

## 1.2 สรุปการวิเคราะห์ลักษณะเบนและลอยตัว

จากผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะไทยเชิงนามธรรมในหัวข้อ ลักษณะ เบนและลอยตัว สรุปได้ว่า ทั้งกลุ่มสถาปนิกทั่วไป และกลุ่มบุคคลทั่วไป มีความคิดเห็นตรงกันว่า ความรู้สึกเบน และลอยตัวที่เกิดจากลักษณะของหลังคาที่มีลักษณะไทยสมัยใหม่เด่นชัด ได้แก่ ลักษณะการลดชั้นหลังคา และลักษณะการซ้อนชั้นหลังคา สำหรับความรู้สึกเบนและลอยตัวที่เกิดจากการยกได้จน

สูง และเสถียร กลุ่มสถาปนิกทั่วไปมีความเห็นว่า เสาลอยแบบศาลา และการยกใต้ดินสูง มีลักษณะไทยสมัยใหม่ที่เด่นชัด ในขณะที่กลุ่มบุคคลทั่วไปที่มีความเห็นว่า การยกใต้ดินสูง มีลักษณะไทยสมัยใหม่ที่เด่นชัด ส่วนความรู้สึกละอายและลอยตัวที่เกิดจากการมีผิวน้ำ กลุ่มสถาปนิกทั่วไปมีความเห็นว่า การมีผิวน้ำอยู่ข้างอาคาร มีลักษณะไทยสมัยใหม่ที่เด่นชัด ในขณะที่กลุ่มบุคคลทั่วไป มีความเห็นว่า การมีผิวน้ำอยู่ใกล้อาคาร มีลักษณะไทยสมัยใหม่ที่เด่นชัด

สำหรับผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการยอมรับลักษณะไทยสมัยใหม่ในหัวข้อ ลักษณะเสาและลอยตัว ระหว่างกลุ่มสถาปนิกทั่วไปกับกลุ่มบุคคลทั่วไป ปรากฏว่าส่วนใหญ่แล้ว ทั้ง 2 กลุ่ม ยังมีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน ดังนั้น สถาปนิกผู้ออกแบบจะต้องตระหนักถึงความคิดเห็นของบุคคลทั่วไป ซึ่งมีการรับรู้ หรือมีความเข้าใจต่อรูปแบบสถาปัตยกรรมไทยที่แตกต่างไปจากสถาปนิก กล่าวคือ สถาปนิกผู้ออกแบบจะต้องนำการรับรู้ที่มีต่อสถาปัตยกรรมไทยของกลุ่มบุคคลทั่วไป เพื่อพิจารณาประกอบการออกแบบด้วย

## 2. ลักษณะโปร่งโล่ง

### 2.1 การวิเคราะห์ลักษณะโปร่งโล่ง

#### 2.1.1 ความรู้สึกโปร่งโล่งที่เกิดจากการยกใต้ดินสูง

ในการศึกษาความรู้สึกโปร่งโล่ง ได้ทำการศึกษาจากลักษณะไทยของอาคารตัวอย่างที่ศึกษา ซึ่งมี 1 ลักษณะ ได้แก่ การยกใต้ดินสูง

ตาราง 5.22 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการยอมรับลักษณะไทยสมัยใหม่ ในเรื่อง ลักษณะโปร่งโล่งที่เกิดจากการยกใต้ดินสูง ระหว่างกลุ่มสถาปนิกทั่วไป กับกลุ่มบุคคลทั่วไป

ข. ลักษณะไทยเชิงนามธรรม	กลุ่มสถาปนิกทั่วไป			กลุ่มบุคคลทั่วไป			t
	$\bar{X}_1$	$SD_1$	ลำดับ	$\bar{X}_2$	$SD_2$	ลำดับ	
- ความรู้สึกโปร่งโล่งที่เกิดจากการยกใต้ดินสูง	3.94	0.97	-	3.49	3.49	-	2.89 *

\* เป็นค่าที่มีความแตกต่างในทางสถิติ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ( $t \geq \pm 1.96$ )

จากตาราง 5.22 สามารถวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มสถาปนิกทั่วไป และกลุ่มบุคคลทั่วไป ได้ดังนี้

การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างกลุ่มสถาปนิกทั่วไปกับกลุ่มบุคคลทั่วไปเกี่ยวกับลักษณะไทยสมัยใหม่ ในเรื่อง ลักษณะโปร่งโล่งที่เกิดจากการยกใต้ดินสูง ปรากฏว่า ลักษณะ

โปร่งโล่งที่เกิดจากการยกได้สูง ทั้ง 2 กลุ่ม มีความคิดเห็นที่แตกต่างกันในเชิงสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ( $t > \pm 1.96$ ) โดยที่กลุ่มสถาปนิกทั่วไปมีความคิดเห็นว่า ความรู้สึกโปร่งโล่งที่เกิดจากการยกได้สูง มีลักษณะไทยสมัยใหม่มากกว่าความคิดเห็นของกลุ่มบุคคลทั่วไป

### 2.1.2 ความรู้สึกโปร่งโล่งที่เกิดจากลักษณะของที่ว่าง

ในการศึกษาความรู้สึกโปร่งโล่งที่เกิดจกลักษณะของที่ว่าง ได้ทำการศึกษาจากลักษณะไทยของอาคารตัวอย่างที่ศึกษา ซึ่งมี 2 ลักษณะ ได้แก่ การจัดกลุ่มอาคารแบบมีลานโล่งที่มีอาคารโอบล้อม และการจัดที่ว่างแบบมีระเบียง หรือฟาไล

ตาราง 5.23 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการยอมรับลักษณะไทยสมัยใหม่ ในเรื่อง ลักษณะ

โปร่งโล่งที่เกิดจากลักษณะของที่ว่าง ระหว่างกลุ่มสถาปนิกทั่วไป กับกลุ่มบุคคลทั่วไป

ข. ลักษณะไทยเชิงนามธรรม	กลุ่มสถาปนิกทั่วไป			กลุ่มบุคคลทั่วไป			t
	$\bar{X}_1$	SD <sub>1</sub>	ลำดับ	$\bar{X}_2$	SD <sub>2</sub>	ลำดับ	
- การจัดกลุ่มอาคารแบบมีลานโล่งที่มีอาคารโอบล้อม	4.10	0.94	1	3.79	1.03	1	2.23 *
- การจัดที่ว่างแบบมีระเบียง หรือฟาไล	3.34	0.91	2	2.97	1.02	2	2.70 *

\* ค่าที่เกินที่มีนัยสำคัญในทางสถิติ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ( $t \geq \pm 1.96$ )

จากตาราง 5.23 สามารถวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มสถาปนิกทั่วไป และกลุ่มบุคคลทั่วไป ได้ดังนี้

**การวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มสถาปนิกทั่วไป และกลุ่มบุคคลทั่วไป เกี่ยวกับลักษณะไทยสมัยใหม่ ในเรื่อง ลักษณะโปร่งโล่งที่เกิดจากลักษณะของที่ว่าง** จากการพิจารณาค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) ที่ได้จากความคิดเห็นที่มีต่อลักษณะไทยสมัยใหม่ของแต่ละกลุ่ม ปรากฏว่า ทั้ง 2 กลุ่ม มีความเห็นตรงกันว่า ความรู้สึกโปร่งโล่งที่เกิดจากการจัดกลุ่มอาคารแบบมีลานโล่งที่มีอาคารโอบล้อม มีลักษณะไทยสมัยใหม่มากที่สุด รองลงมา คือ การจัดที่ว่างแบบมีระเบียง หรือฟาไล กล่าวคือ ความรู้สึกโปร่งโล่งที่เกิดจากการจัดกลุ่มอาคารปิดล้อมลานโล่งที่มีสวนตรงกลาง มีลักษณะไทยสมัยใหม่มากกว่า ความรู้สึกโปร่งโล่งที่เกิดจากการจัดที่ว่างแบบมีระเบียง หรือฟาไล ทั้งนี้ การจัดกลุ่มอาคารแบบมีลานโล่งที่มีอาคารโอบล้อม เป็นการจัดที่ว่างซึ่งมีความสอดคล้องกับที่ว่างของงานในสถาปัตยกรรมเรือนไทยภาคกลาง ฤทัย โจจงรัก (2539: 30) ได้กล่าวถึงลักษณะของงานไว้ว่า งานเป็นที่เปิดโล่งรับแสงแดด และอากาศบริสุทธิ์ ลมพัดผ่านได้สะดวก การจัดกลุ่มอาคารแบบมีลานโล่งที่มีอาคารโอบล้อมก็มีลักษณะเปิดโล่ง และช่วยให้มีการไหลเวียนของอากาศที่ต่อเนื่องกันได้ดี จึงมีส่วนช่วยทำให้เกิดความรู้สึกโปร่งโล่ง เช่นเดียวกับลักษณะงานของเรือนไทย



การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างกลุ่มสถาปนิกทั่วไปกับกลุ่มบุคคลทั่วไปเกี่ยวกับลักษณะไทยสมัยใหม่ ในเรื่อง ลักษณะโปร่งโล่งที่เกิดจากลักษณะของที่ว่าง ปรากฏว่า ความรู้สึกโปร่งโล่งที่เกิดจากการจัดกลุ่มอาคารแบบมีลานโล่งที่มีอาคารโอบล้อม และความรู้สึกโปร่งโล่งที่เกิดจากการจัดที่ว่างแบบมีระเบียง หรือฟาโล ทั้ง 2 กลุ่ม มีความคิดเห็นที่แตกต่างกันในเชิงสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ( $t \geq \pm 1.96$ ) โดยที่กลุ่มสถาปนิกทั่วไปมีความคิดเห็นว่า ความรู้สึกโปร่งโล่งที่เกิดจากการจัดกลุ่มอาคารแบบมีลานโล่งที่มีอาคารโอบล้อม และความรู้สึกโปร่งโล่งที่เกิดจากการจัดที่ว่างแบบมีระเบียง หรือฟาโล มีลักษณะไทยสมัยใหม่มากกว่าความคิดเห็นของกลุ่มบุคคลทั่วไป

## 2.2 สรุปการวิเคราะห์ลักษณะโปร่งโล่ง

จากผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะไทยเชิงนามธรรม ในหัวข้อ ลักษณะโปร่งโล่ง สรุปได้ว่า ทั้งกลุ่มสถาปนิกทั่วไป และกลุ่มบุคคลทั่วไป มีความคิดเห็นตรงกันว่า ความรู้สึกโปร่งโล่งที่เกิดจากการยกใต้ถุนสูง และความรู้สึกโปร่งโล่งที่เกิดจากลักษณะของลานโล่งที่มีกลุ่มอาคารโอบล้อม มีลักษณะไทยสมัยใหม่ที่เด่นชัด

สำหรับผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะไทยสมัยใหม่ในหัวข้อ ลักษณะโปร่งโล่ง ระหว่างกลุ่มสถาปนิกทั่วไปกับกลุ่มบุคคลทั่วไป ปรากฏว่า ส่วนใหญ่แล้ว ทั้ง 2 กลุ่ม มีความเห็นตรงกันที่แตกต่างกัน ดังนั้น สถาปนิกผู้ออกแบบจะต้องตระหนักถึงความคิดเห็นของบุคคลทั่วไป ซึ่งมีกรรับรู้อ หรือมีความเข้าใจต่อรูปแบบสถาปัตยกรรมไทยที่แตกต่างไปจากสถาปนิก กล่าวคือ สถาปนิกผู้ออกแบบจะต้องนำการรับรู้ที่มีต่อสถาปัตยกรรมไทยของกลุ่มบุคคลทั่วไป เพื่อพิจารณาประกอบกรออกแบบด้วย

## 3. ลักษณะร่มรื่น

### 3.1 การวิเคราะห์ลักษณะร่มรื่น

#### 3.1.1 ความรู้สึกร่มรื่นที่เกิดจากความสัมพันธ์ระหว่างต้นไม้กับอาคาร

ในการศึกษาความรู้สึกร่มรื่นที่เกิดจากความสัมพันธ์ระหว่างต้นไม้กับอาคาร ได้ทำการศึกษากรลักษณะไทยของอาคารตัวอย่างที่ศึกษา ซึ่งมี 3 ลักษณะ ได้แก่ ต้นไม้ใหญ่อยู่กลางลานโล่งที่มีอาคารโอบล้อม ต้นไม้ที่อยู่ใกล้กับอาคาร และต้นไม้ใหญ่อยู่ห่างอาคาร



ตาราง 5.24 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการยอมรับลักษณะไทยสมัยใหม่ ในเรื่อง ลักษณะร่วมรุ่นที่เกิดจากความสัมพันธ์ระหว่างต้นไม้กับอาคาร ระหว่างกลุ่มสถาปนิกทั่วไป กับกลุ่มบุคคลทั่วไป

ข. ลักษณะไทยเชิงนามธรรม	กลุ่มสถาปนิกทั่วไป			กลุ่มบุคคลทั่วไป			t
	$\bar{X}_1$	SD <sub>1</sub>	ลำดับ	$\bar{X}_2$	SD <sub>2</sub>	ลำดับ	
- เห็นไม้ใหญ่อยู่กลางลานโล่งที่มีอาคารโอบล้อม	4.06	0.95	1	3.57	1.06	1	3.45 *
- ดันไม้ใกล้ใกล้กับอาคาร	3.75	0.82	2	3.55	0.98	2	1.57
- ดันไม้ใหญ่อยู่ห่างอาคาร	2.41	0.95	3	2.94	1.09	3	-3.66 *

\* ค่า t ที่มีหางแยกต่างในทางสถิติ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ( $t \geq \pm 1.96$ )

จากตาราง 5.24 สามารถวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มสถาปนิกทั่วไป และกลุ่มบุคคลทั่วไป ได้ดังนี้

**การวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มสถาปนิกทั่วไป และกลุ่มบุคคลทั่วไป เกี่ยวกับลักษณะไทยสมัยใหม่ ในเรื่อง ลักษณะร่วมรุ่นที่เกิดจากความสัมพันธ์ระหว่างต้นไม้กับอาคาร** จากการพัฒนาแต่ละอย่าง (S) ที่ได้จากการความคิดเห็นที่มีต่อลักษณะไทยสมัยใหม่ของแต่ละกลุ่ม ปรากฏว่า ทั้ง 2 กลุ่ม มีความเห็นตรงกันว่า ความรู้สึกร่วมรุ่นที่เกิดจากการมีต้นไม้ใหญ่อยู่กลางลานโล่งที่มีอาคารโอบล้อม มีลักษณะไทยสมัยใหม่มากที่สุด รองลงมา คือ ความรู้สึกร่วมรุ่นที่เกิดจากการมีต้นไม้ที่อยู่ใกล้กับอาคาร และความรู้สึกร่วมรุ่นที่เกิดจากการมีต้นไม้ใหญ่อยู่ห่างอาคาร ตามลำดับ ทั้งนี้ ความร่วมรุ่นที่เกิดจากการมีต้นไม้ใหญ่อยู่กลางลานโล่งที่มีอาคารโอบล้อม มีลักษณะที่สอดคล้องกับความร่วมรุ่นที่เกิดจากการปลูกต้นไม้ใหญ่กลางลานของเรือนไทยที่เป็นเรือนหมู่ หรือคูฏิ ฤทธิ์ ใจจงรัก (2539: 33) ได้กล่าวไว้ว่า การปลูกต้นไม้ใหญ่ไว้กลางลาน ช่วยส่งเสริมปรุงแต่งให้อาคารกับธรรมชาติมีความสัมพันธ์กัน และทำให้บรรยากาศของลานร่วมเย็นมากยิ่งขึ้น

**การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างกลุ่มสถาปนิกทั่วไปกับกลุ่มบุคคลทั่วไป เกี่ยวกับลักษณะไทยสมัยใหม่ ในเรื่อง ลักษณะร่วมรุ่นที่เกิดจากความสัมพันธ์ระหว่างต้นไม้กับอาคาร** ปรากฏว่า ความรู้สึกร่วมรุ่นที่เกิดจากการมีต้นไม้ที่อยู่ใกล้กับอาคาร ทั้ง 2 กลุ่ม มีความคิดเห็นที่ไม่แตกต่างกับขอบเขตสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ( $t \geq \pm 1.96$ ) ส่วนความรู้สึกร่วมรุ่นที่เกิดจากการมีต้นไม้ใหญ่อยู่กลางลานโล่งที่มีอาคารโอบล้อม และความรู้สึกร่วมรุ่นที่เกิดจากการมีต้นไม้ใหญ่อยู่ห่างอาคาร ทั้ง 2 กลุ่ม มีความคิดเห็นที่แตกต่างกันในเชิงสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ( $t \geq \pm 1.96$ ) โดยที่กลุ่มสถาปนิกทั่วไป มีความคิดเห็นว่า ความรู้สึกร่วมรุ่นที่เกิดจากการมีต้นไม้ใหญ่อยู่กลางลานโล่งที่มีอาคารโอบล้อม มีลักษณะไทยสมัยใหม่มากกว่าความคิดเห็นของกลุ่มบุคคลทั่วไป และกลุ่มบุคคลทั่วไปมีความคิดเห็นว่า

ความรู้สึกร่วมร้อนที่เกิดจากการมีต้นไม้ใหญ่อยู่ห่างอาคาร มีลักษณะไทยสมัยใหม่มากกว่าความคิดเห็นของกลุ่มสถาปนิกทั่วไป

### 3.1.2 ความรู้สึกร่วมร้อนที่เกิดจากลักษณะของหลังคาที่มีชายคายื่นยาวปกคลุมอาคาร

ในการศึกษาความรู้สึกร่วมร้อน ได้ทำการศึกษาลักษณะไทยของอาคารตัวอย่างที่ศึกษา ซึ่งมี 1 ลักษณะ ได้แก่ ความรู้สึกร่วมร้อนที่เกิดจากลักษณะของหลังคาที่มีชายคายื่นยาวปกคลุมอาคาร

ตาราง 5.25 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับความยอมรับลักษณะไทยสมัยใหม่ ในเรื่อง ลักษณะร่วมร้อนที่เกิดจากลักษณะของหลังคาที่มีชายคายื่นยาวปกคลุมอาคาร ระหว่างกลุ่มสถาปนิกทั่วไป กับกลุ่มบุคคลทั่วไป

ข. ลักษณะไทยเชิงนามธรรม	กลุ่มสถาปนิกทั่วไป			กลุ่มบุคคลทั่วไป			t
	$\bar{X}_1$	SD <sub>1</sub>	ลำดับ	$\bar{X}_2$	SD <sub>2</sub>	ลำดับ	
- ความรู้สึกร่วมร้อนที่เกิดจากลักษณะของหลังคาที่มีชายคายื่นยาวปกคลุมอาคาร	3.77	1.04	-	3.55	1.00	-	1.52

ตาราง 5.25 สามารถวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มสถาปนิกทั่วไป และกลุ่มบุคคลทั่วไป ได้ดังนี้

การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างกลุ่มสถาปนิกทั่วไปกับกลุ่มบุคคลทั่วไป เกี่ยวกับลักษณะไทยสมัยใหม่ ในเรื่อง ลักษณะร่วมร้อนที่เกิดจากลักษณะของหลังคาที่มีชายคายื่นยาวปกคลุมอาคาร ปรากฏว่า ทั้ง 2 กลุ่ม มีความคิดเห็นที่ไม่แตกต่างกันในเชิงสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ( $t < 1.96$ )

## 3.2 สรุปการวิเคราะห์ลักษณะร่วมร้อน

จากผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะไทยเชิงนามธรรม ในหัวข้อ ลักษณะร่วมร้อน สรุปได้ว่า ทั้งกลุ่มสถาปนิกทั่วไป และกลุ่มบุคคลทั่วไปมีความคิดเห็นตรงกันว่า ความรู้สึกร่วมร้อนที่เกิดจากการมีต้นไม้ใหญ่อยู่กลางลานโล่งที่มีอาคารโอบล้อม การปลูกต้นไม้ที่อยู่ใกล้กับอาคาร และลักษณะของหลังคาที่มีชายคายื่นยาวปกคลุมอาคาร เป็นลักษณะที่มีลักษณะไทยสมัยใหม่เด่นชัด

สำหรับผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะไทยสมัยใหม่ในหัวข้อ ลักษณะร่วมร้อน ระหว่างกลุ่มสถาปนิกทั่วไปกับกลุ่มบุคคลทั่วไป ปรากฏว่า ส่วนใหญ่แล้ว ทั้ง 2 กลุ่ม ยังมีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน ดังนั้น สถาปนิกผู้ออกแบบจะต้องตระหนักถึงความคิดเห็นของบุคคล

ทั่วไป ซึ่งมีการรับรู้ หรือมีความเข้าใจต่อรูปแบบสถาปัตยกรรมไทยที่แตกต่างไปจากสถาปนิก กล่าวคือ สถาปนิกผู้ออกแบบจะต้องนำการรับรู้ที่มีต่อสถาปัตยกรรมไทยของกลุ่มบุคคลทั่วไป เพื่อพิจารณาประกอบการออกแบบด้วย

#### 4. สรุปการวิเคราะห์ลักษณะไทยเชิงนามธรรม

จากผลการวิเคราะห์ลักษณะไทยเชิงนามธรรม ปรากฏว่า ลักษณะไทยสมัยใหม่ของอาคารประเภทสถาบันจากอาคารที่เลือกศึกษา ส่วนใหญ่แล้วมีการอ้างอิงและพัฒนารูปแบบที่มีลักษณะไทยเชิงนามธรรมจากในอดีต และได้รับการยอมรับว่ามีลักษณะไทยสมัยใหม่ จากกลุ่มสถาปนิกทั่วไป และกลุ่มบุคคลทั่วไป เช่น ลักษณะการลดชั้นหลังคา และลักษณะการซ้อนชั้นหลังคา มีส่วนช่วยให้เกิดความรู้สึกเบา และลอยตัว ซึ่งจะพบเห็นได้จากอาคารโบสถ์ หรือวิหาร ความรู้สึกเบาและลอยตัวที่เกิดจากลักษณะของการยกใต้ถุนสูง มีลักษณะที่สอดคล้องกับการยกใต้ถุนสูงพื้นศิระของเรือนไทย ความรู้สึกโปร่งโล่งที่เกิดจากการจัดกลุ่มอาคารแบบมีลานโล่งที่มีอาคารโอบล้อม เป็นการจัดที่ว่างซึ่งมีความสอดคล้องกับที่ว่างของชานในสถาปัตยกรรมเรือนไทยภาคกลาง ความร่มรื่นที่เกิดจากการมีต้นไม้ใหญ่อยู่กลางลานโล่งที่มีอาคารโอบล้อม มีลักษณะที่สอดคล้องกับความร่มรื่นที่เกิดจากการปลูกต้นไม้ใหญ่กลางชานของเรือนไทยที่เป็นเรือนหมู่ หรือกุฏิ

จากที่ได้กล่าวมาทั้งหมดข้างต้นนี้เป็นการสนับสนุนสมมติฐานที่ว่า ในลักษณะทางกายภาพที่มีรูปแบบลักษณะไทยสมัยใหม่ของอาคารประเภทสถาบันจากอาคารที่เลือกศึกษา มีการอ้างอิงและพัฒนารูปแบบที่มีลักษณะไทยจากในอดีต ทั้งในลักษณะรูปธรรม และนามธรรม รูปแบบที่มีลักษณะไทยเด่นชัด และมีความต่อเนื่องจากอดีต ช่อมเป็นที่ยอมรับของกลุ่มสถาปนิกทั่วไป และกลุ่มบุคคลทั่วไป สำหรับการเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างกลุ่มสถาปนิกทั่วไปกับกลุ่มบุคคลทั่วไป เกี่ยวกับลักษณะไทยเชิงนามธรรม ปรากฏว่า กลุ่มสถาปนิกทั่วไปกับกลุ่มบุคคลทั่วไป โดยรวมแล้วมีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน ซึ่งสนับสนุนสมมติฐานที่ว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับการยอมรับลักษณะไทยสมัยใหม่ของกลุ่มสถาปนิกทั่วไป จะมีความแตกต่างจากความคิดเห็นของกลุ่มบุคคลทั่วไป เนื่องจากกลุ่มสถาปนิกทั่วไป เป็นผู้ที่ได้รับการศึกษา และมีประสบการณ์ในวิชาชีพสถาปัตยกรรม ซึ่งแตกต่างจากกลุ่มบุคคลทั่วไปที่ไม่ได้รับการศึกษา และไม่มีประสบการณ์ทางด้านสถาปัตยกรรมโดยตรง ทั้งนี้เป็นไปตามทฤษฎีที่ว่า ประสบการณ์ในอดีตของบุคคลที่รับรู้สภาพแวดล้อมมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อกระบวนการรับรู้ที่เกิดขึ้น ผลของการรับรู้ที่แตกต่างกันระหว่างบุคคลต่าง ๆ มีส่วนมาจากประสบการณ์ในอดีตที่ต่างกันของบุคคล ( วิมลสิทธิ์ หรือางกูร, 2530: 63 )

**2. การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มสถาปนิกทั่วไป และกลุ่มบุคคลทั่วไป เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาลักษณะไทยสมัยใหม่ที่จะเป็น สำหรับงานสถาปัตยกรรมประเภทสถาบัน**

ในการศึกษาความคิดเห็นของกลุ่มสถาปนิกทั่วไป และกลุ่มบุคคลทั่วไป เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาลักษณะไทยสมัยใหม่ที่จะเป็นสำหรับงานสถาปัตยกรรมประเภทสถาบัน ได้ศึกษาจากความคิดเห็นร่วมของกลุ่มสถาปนิกผู้ออกแบบอาคารตัวอย่าง และกลุ่มสถาปนิกแกนนำ โดยสามารถแบ่งออกเป็น 4 ประเด็น ต่อไปนี้

- ก. การนำลักษณะไทยมาใช้ในการออกแบบอาคารประเภทสถาบัน
- ข. ประโยชน์ใช้สอยสมัยใหม่
- ค. สภาพภูมิอากาศ
- ง. วัสดุและเทคโนโลยีในการก่อสร้าง

ในการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มสถาปนิกทั่วไป และกลุ่มบุคคลทั่วไป เกี่ยวกับการแนวทางการพัฒนาลักษณะไทยสมัยใหม่สำหรับงานสถาปัตยกรรมประเภทสถาบัน ทำการวิเคราะห์โดยการทดสอบทางสถิติ สามารถอธิบายได้จากระดับความเห็นด้วย ( ค่าเฉลี่ย (  $\bar{X}$  ) ที่ได้จากความคิดเห็นที่มีต่อแนวทางในการพัฒนาลักษณะไทยสมัยใหม่ของแต่ละกลุ่ม ) ซึ่งใช้ระดับความเห็นด้วยระหว่าง 1 - 5 โดยมีความหมายดังนี้

- 1 = มีความเห็นด้วยน้อยที่สุด
- 2 = มีความเห็นด้วยน้อย
- 3 = มีความเห็นด้วยปานกลาง
- 4 = มีความเห็นด้วยมาก
- 5 = มีความเห็นด้วยมากที่สุด

ในการทดสอบเปรียบเทียบความคิดเห็นของทั้งสองกลุ่มว่าแตกต่างกันหรือไม่ ใช้ค่า t-test ในการทดสอบ ซึ่งสามารถทำการวิเคราะห์ได้ดังต่อไปนี้

**ก. การนำลักษณะไทยมาใช้ในการออกแบบอาคารประเภทสถาบัน**

แนวทางการพัฒนาลักษณะไทยสมัยใหม่สำหรับงานสถาปัตยกรรมประเภทสถาบัน ในเรื่อง การนำลักษณะไทยมาใช้ในการออกแบบอาคารประเภทสถาบัน มีรายละเอียดในการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มสถาปนิกทั่วไป และกลุ่มบุคคลทั่วไป ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 5.26 เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างกลุ่มสถาปนิกทั่วไป กับกลุ่มบุคคลทั่วไป เกี่ยวกับ  
แนวทางในการพัฒนาลักษณะไทยสมัยใหม่ : การนำลักษณะไทยมาใช้ในการออกแบบ  
อาคารประเภทสถาบัน

แนวทางในการพัฒนาลักษณะไทย สมัยใหม่ของอาคารประเภทสถาบัน	กลุ่มสถาปนิกทั่วไป			กลุ่มบุคคลทั่วไป			t คำนวณ
	$\bar{X}_1$	SD <sub>1</sub>	ลำดับ	$\bar{X}_2$	SD <sub>2</sub>	ลำดับ	
1. ลักษณะทางรูปธรรมโดยการอิง รูปแบบเก่าในอดีตมาใช้ในการ ออกแบบ เพื่อให้เกิดลักษณะไทย สมัยใหม่							
- การนำองค์ประกอบไทยในอดีต มาใช้ โดยมีการปรับเปลี่ยนให้ สอดคล้องกับวัสดุและเทคโนโลยี สมัยใหม่	3.44	1.09	4	3.77	1.02	3	-2.20 *
- การนำลักษณะของอาคารทาง ศาสนามาใช้โดยมีการปรับเปลี่ยน หรือทำให้เรียบง่ายขึ้น	3.25	1.07	6	3.16	1.05	6	0.60
- การนำลักษณะของอาคารพักอาศัย มาใช้ โดยมีการปรับเปลี่ยน หรือ ทำให้เรียบง่ายขึ้น	3.83	0.87	3	3.58	1.03	5	1.86
- การนำรูปแบบเดิมของลักษณะไทย ท้องถิ่นตามที่ตั้งของอาคาร ในแต่ละ ภูมิภาคมาปรับเปลี่ยน หรือทำ ให้เรียบง่ายขึ้น เพื่อให้มีรูปแบบที่ สืบสานทางวัฒนธรรมของแต่ละ ท้องถิ่น	4.11	1.00	2	3.84	0.96	1	1.94
- การใช้สัญลักษณ์ในการออกแบบ ลักษณะไทยสมัยใหม่ แทนการ ลอกเลียนรูปแบบในอดีต เช่น การใช้โครงจั่วสามเหลี่ยม เป็น สัญลักษณ์แทนหลังคาจั่วเพื่อเน้น ทางเข้าอาคาร	3.43	1.13	5	3.61	0.98	4	-1.20

\* เป็นค่าที่มีความแตกต่างในทางสถิติ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ( $t \geq \pm 1.96$ )

ตารางที่ 5.26 เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างกลุ่มสถาปนิกทั่วไป กับกลุ่มบุคคลทั่วไป เกี่ยวกับ  
แนวทางในการพัฒนาลักษณะไทยสมัยใหม่ : การนำลักษณะไทยมาใช้ในการออกแบบ  
ประเภทสถาปน ( ต่อ )

แนวทางในการพัฒนาลักษณะไทย สมัยใหม่ของอาคารประเภทสถาปน	กลุ่มสถาปนิกทั่วไป			กลุ่มบุคคลทั่วไป			t
	$\bar{X}_1$	SD <sub>1</sub>	ลำดับ	$\bar{X}_2$	SD <sub>2</sub>	ลำดับ	
2. การอิงลักษณะทางนามธรรมมาใช้ ซึ่งไม่จำเป็นต้องนำองค์ประกอบ หรือ รายละเอียดมาใช้มากเกินไป แต่พยายามออกแบบให้เกิด บรรยากาศโดยรวม หรือความรู้สึก ทางด้านบรรยากาศแบบไทย	4.13	0.98	1	3.82	1.00	2	2.21 *

\* เป็นค่าที่มีความแตกต่างในทางสถิติ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ( $t \geq \pm 1.96$ )

จากตาราง 5.26 สามารถวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มสถาปนิกทั่วไป และกลุ่ม  
บุคคลทั่วไป ได้ดังนี้

**การวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มสถาปนิกทั่วไป และกลุ่มบุคคลทั่วไป** จากการ  
พิจารณาค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) ที่ได้จากความคิดเห็นที่มีต่อแนวทางในการพัฒนาลักษณะไทยสมัยใหม่ของแต่ละ  
กลุ่ม ปรากฏว่า กลุ่มสถาปนิกทั่วไป ได้ให้ความเห็นด้วยกับแนวทางในการพัฒนาลักษณะไทยสมัยใหม่  
ในหัวข้อ การนำลักษณะไทยมาใช้ในการออกแบบอาคารประเภทสถาปน ตามลำดับดังนี้ คือ การอิง  
ลักษณะไทยทางนามธรรมมาใช้ โดยการออกแบบให้เกิดบรรยากาศโดยรวม หรือความรู้สึกทางด้าน  
บรรยากาศแบบไทย การนำรูปแบบเดิมของลักษณะไทยท้องถิ่นตามที่ตั้งของอาคารในแต่ละภูมิภาคมา  
ปรับเปลี่ยน หรือทำให้เรียบง่ายขึ้น เพื่อให้มีรูปแบบที่สืบสานทางวัฒนธรรมของแต่ละท้องถิ่น การนำ  
ลักษณะของอาคารพักอาศัยมาใช้ โดยมีการปรับเปลี่ยน หรือทำให้เรียบง่ายขึ้น การนำองค์ประกอบ  
ไทยในอดีตมาใช้ โดยมีการปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับวัสดุ และเทคโนโลยีสมัยใหม่ การใช้สัญลักษณ์  
ในการออกแบบลักษณะไทยสมัยใหม่แทนการลอกเลียนรูปแบบในอดีต และการนำลักษณะของอาคาร  
ทางศาสนามาใช้ โดยมีการปรับเปลี่ยน หรือทำให้เรียบง่ายขึ้น ส่วนกลุ่มบุคคลทั่วไปได้ให้ความเห็นด้วย  
กับแนวทางในการพัฒนาลักษณะไทยสมัยใหม่ในหัวข้อ การนำลักษณะไทยมาใช้ในการออกแบบอาคาร  
ประเภทสถาปน ตามลำดับดังนี้ คือ การนำรูปแบบเดิมของลักษณะไทยท้องถิ่นตามที่ตั้งของอาคารใน  
แต่ละภูมิภาคมาปรับเปลี่ยน หรือทำให้เรียบง่ายขึ้น เพื่อให้มีรูปแบบที่สืบสานทางวัฒนธรรมของแต่ละ  
ท้องถิ่น การอิงลักษณะไทยทางนามธรรมมาใช้ โดยการออกแบบให้เกิดบรรยากาศโดยรวม หรือ  
ความรู้สึกทางด้านบรรยากาศแบบไทย การนำองค์ประกอบไทยในอดีตมาใช้โดยมีการปรับเปลี่ยนให้



สอดคล้องกับวัสดุและเทคโนโลยีสมัยใหม่ การใช้สัญลักษณ์ในการออกแบบลักษณะไทยสมัยใหม่แทนการลอกเลียนรูปแบบในอดีต การนำลักษณะของอาคารพักอาศัยมาใช้ โดยมีการปรับเปลี่ยน หรือทำให้เรียบง่ายขึ้น และการนำลักษณะของอาคารทางศาสนามาใช้ โดยมีการปรับเปลี่ยน หรือทำให้เรียบง่ายขึ้น

จากผลการวิเคราะห์ จะเห็นว่า ทั้งกลุ่มสถาปนิกทั่วไป และกลุ่มบุคคลทั่วไป มีความเห็นด้วยค่อนข้างมากเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาลักษณะไทยสมัยใหม่ ในเรื่อง การอิงลักษณะไทยทางนามธรรมมาใช้ โดยการออกแบบให้เกิดบรรยากาศโดยรวม หรือความรู้สึกทางด้านบรรยากาศแบบไทย และในเรื่อง การนำรูปแบบเดิมของลักษณะไทยท้องถิ่นตามที่ตั้งของอาคารในแต่ละภูมิภาคมาใช้ โดยมีการปรับเปลี่ยน หรือทำให้เรียบง่ายขึ้น เพื่อให้มีรูปแบบที่สืบสานทางวัฒนธรรมของแต่ละท้องถิ่น ทั้งนี้ การอิงลักษณะไทยทางนามธรรมมาใช้ โดยการออกแบบให้เกิดบรรยากาศโดยรวม หรือความรู้สึกทางด้านบรรยากาศแบบไทย เป็นแนวทางที่สามารถนำมาใช้กับสถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่ หรือสถาปัตยกรรมรัชกาลที่ 9 ดังที่ ดร.ใจ บูรณสมภพ (2537: 52) กล่าวไว้ว่า *สถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่ ...เป็นการนำความรู้สึก และวิญญาญ ไทยมาสอดคล้อง*

ส่วนในเรื่อง การนำรูปแบบเดิมของลักษณะไทยท้องถิ่นตามที่ตั้งของอาคารในแต่ละภูมิภาคมาใช้ โดยมีการปรับเปลี่ยน หรือทำให้เรียบง่ายขึ้น เพื่อให้มีรูปแบบที่สืบสานทางวัฒนธรรมของแต่ละท้องถิ่น นับว่าเป็นแนวทางในการพัฒนาลักษณะไทยสมัยใหม่ที่มีความเหมาะสมกับอาคารประเภทสถาบัน เนื่องจากอาคารประเภทสถาบันเป็นอาคารที่มีความสำคัญในการส่งเสริมให้เกิดความเข้าใจ และเกิดความรู้ซึ่งถึงคุณค่าของวัฒนธรรมในแต่ละท้องถิ่น ที่มีประวัติศาสตร์ รากเหง้าทางวัฒนธรรม รวมทั้งสิ่งแวดล้อมที่แตกต่างกันไป งานสถาปัตยกรรมที่สะท้อนยุคสมัย และชนชาติจึงน่าจะเป็นการผนวกความเป็นสากล และเอกลักษณ์เฉพาะของแต่ละแห่งไว้พร้อม ๆ กัน (วีระ อินพันทัง, 2537: 84) ดังจะเห็นว่าอาคารสำคัญ ๆ ของแต่ละท้องถิ่น เช่น อาคารพิพิธภัณฑ์ อาคารสถาบันการศึกษา มักจะมีรูปแบบไทยของท้องถิ่นนั้น ๆ เพื่อแสดงถึงเอกลักษณ์ของท้องถิ่น (วิมลสิทธิ์ หรยางกูร, 2537: 90)

*การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างกลุ่มสถาปนิกทั่วไปกับกลุ่มบุคคลทั่วไป* เกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาลักษณะไทยสมัยใหม่ที่ควรจะเป็น สำหรับงานสถาปัตยกรรมประเภทสถาบัน ในหัวข้อ การนำลักษณะไทยมาใช้กับการออกแบบอาคารประเภทสถาบัน ปรากฏว่า สำหรับในเรื่อง การนำลักษณะของอาคารทางศาสนามาใช้ โดยมีการปรับเปลี่ยน หรือทำให้เรียบง่ายขึ้น การนำลักษณะของอาคารพักอาศัยมาใช้ โดยมีการปรับเปลี่ยน หรือทำให้เรียบง่ายขึ้น การนำรูปแบบเดิมของลักษณะไทยท้องถิ่นตามที่ตั้งของอาคารในแต่ละภูมิภาคมาใช้ โดยมีการปรับเปลี่ยน หรือทำให้เรียบง่ายขึ้น เพื่อให้มีรูปแบบที่สืบสานทางวัฒนธรรมของแต่ละท้องถิ่น และการใช้สัญลักษณ์ในการออกแบบลักษณะไทยสมัยใหม่แทนการลอกเลียนรูปแบบในอดีต ทั้ง 2 กลุ่ม มีความคิดเห็นที่ไม่แตกต่างกันในเชิงสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ( $t \geq \pm 1.96$ ) ส่วนในเรื่อง การนำองค์ประกอบไทยในอดีตมาใช้ โดยมีการปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับวัสดุและเทคโนโลยีสมัยใหม่ และการอิงลักษณะไทยทางนามธรรมมาใช้ โดยการออกแบบให้เกิดบรรยากาศโดยรวม หรือความรู้สึกทางด้านบรรยากาศแบบไทย

ทั้ง 2 กลุ่ม มีความคิดเห็นที่แตกต่างกันในเชิงสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ( $t \geq \pm 1.96$ ) โดยที่กลุ่มสถาปนิกทั่วไปมีความคิดเห็นว่า การอิงลักษณะไทยทางนามธรรมมาใช้ โดยการออกแบบให้เกิดบรรยากาศโดยรวม หรือความรู้สึกทางด้านบรรยากาศแบบไทย เป็นแนวทางในการพัฒนาลักษณะไทยสมัยใหม่ได้มากกว่าความคิดเห็นของกลุ่มบุคคลทั่วไป และกลุ่มบุคคลทั่วไปมีความคิดเห็นว่า การนำองค์ประกอบไทยในอดีตมาใช้โดยมีการปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับวัสดุ และเทคโนโลยีสมัยใหม่ เป็นแนวทางในการพัฒนาลักษณะไทยสมัยใหม่ได้มากกว่าความคิดเห็นของกลุ่มสถาปนิกทั่วไป

#### ข. ประโยชน์ใช้สอยสมัยใหม่

แนวทางการพัฒนาลักษณะไทยสมัยใหม่สำหรับงานสถาปัตยกรรมประเภทสถาบัน ในเรื่อง ประโยชน์ใช้สอยสมัยใหม่ มีรายละเอียดในการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มสถาปนิกทั่วไป และกลุ่มบุคคลทั่วไป ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 5.27 เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างกลุ่มสถาปนิกทั่วไป กับกลุ่มบุคคลทั่วไป เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาลักษณะไทยสมัยใหม่ : ประโยชน์ใช้สอยสมัยใหม่

แนวทางการพัฒนาลักษณะไทยสมัยใหม่ของอาคารประเภทสถาบัน	กลุ่มสถาปนิกทั่วไป			กลุ่มบุคคลทั่วไป			t
	$\bar{X}_1$	SD <sub>1</sub>	ลำดับ	$\bar{X}_2$	SD <sub>2</sub>	ลำดับ	
- การออกแบบประโยชน์ใช้สอยสมัยใหม่ของอาคารให้สามารถตอบสนองพฤติกรรมการใช้สอยลักษณะนิสัยใจคอของคนไทย และวิถีชีวิตความเป็นอยู่สมัยใหม่ได้อย่างเหมาะสม โดยไม่คำนึงถึงรูปแบบเดิม	3.22	1.24	1	3.43	0.99	2	-1.32
- การใช้สอยของอาคารประเภทสถาบัน เช่น อาคารพิพิธภัณฑ์ ควรมีพื้นที่ลานโล่ง หรือพื้นที่โล่งบริเวณใต้ถุนอาคาร ถึงแม้จะใช้พื้นที่มากก็ตาม เนื่องจากเป็นลักษณะไทยที่เด่นชัดอย่างหนึ่ง	3.16	1.07	2	3.83	1.03	1	-4.52 *

\* เป็นค่าที่มีความแตกต่างในทางสถิติ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ( $t \geq \pm 1.96$ )

จากตาราง 5.27 สามารถวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มสถาปนิกทั่วไป และกลุ่มบุคคลทั่วไป ได้ดังนี้

**การวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มสถาปนิกทั่วไป และกลุ่มบุคคลทั่วไป** จากการพิจารณาค่าเฉลี่ย (  $\bar{x}$  ) ที่ได้จากความคิดเห็นที่มีต่อแนวทางในการพัฒนาลักษณะไทยสมัยใหม่ของแต่ละกลุ่ม ปรากฏว่า กลุ่มสถาปนิกทั่วไป ได้ให้ความเห็นด้วยกับแนวทางในการพัฒนาลักษณะไทยสมัยใหม่ในหัวข้อ ประโยชน์ใช้สอยสมัยใหม่ ตามลำดับดังนี้ คือ การออกแบบประโยชน์ใช้สอยสมัยใหม่ของอาคารให้สามารถตอบสนองพฤติกรรมการใช้สอย ลักษณะนิสัยใจคอของคนไทย และวิถีชีวิตความเป็นอยู่สมัยใหม่ได้อย่างเหมาะสม โดยไม่คำนึงถึงรูปแบบเดิม และการออกแบบพื้นที่ใช้สอยของอาคารประเภทสถาบันให้มีพื้นที่ลานโล่ง หรือพื้นที่โล่งบริเวณใต้ถุนอาคาร ถึงแม้จะใช้พื้นที่มากก็ตาม เนื่องจากเป็นลักษณะไทยที่เด่นชัดอย่างหนึ่ง ส่วนกลุ่มบุคคลทั่วไปได้ให้ความเห็นด้วยกับแนวทางในการพัฒนาลักษณะไทยสมัยใหม่ในหัวข้อ ประโยชน์ใช้สอยสมัยใหม่ ตามลำดับดังนี้ คือ การออกแบบพื้นที่ใช้สอยของอาคารประเภทสถาบันให้มีพื้นที่ลานโล่ง หรือพื้นที่โล่งบริเวณใต้ถุนอาคาร ถึงแม้จะใช้พื้นที่มากก็ตาม เนื่องจากเป็นลักษณะไทยที่เด่นชัดอย่างหนึ่ง และการออกแบบประโยชน์ใช้สอยสมัยใหม่ของอาคารให้สามารถตอบสนองพฤติกรรมการใช้สอย ลักษณะนิสัยใจคอของคนไทย และวิถีชีวิตความเป็นอยู่สมัยใหม่ได้อย่างเหมาะสม โดยไม่คำนึงถึงรูปแบบเดิม

จากผลการวิเคราะห์ จะเห็นว่า กลุ่มสถาปนิกทั่วไป ได้ให้ความเห็นด้วยค่อนข้างมากในเรื่อง การออกแบบประโยชน์ใช้สอยสมัยใหม่ของอาคารให้สามารถตอบสนองพฤติกรรมการใช้สอย ลักษณะนิสัยใจคอของคนไทย และวิถีชีวิตความเป็นอยู่สมัยใหม่ได้อย่างเหมาะสม โดยไม่คำนึงถึงรูปแบบเดิม ซึ่งเป็นแนวทางที่ วิมลสิทธิ หรยางกูร ได้ให้แนวคิดไว้ว่า

“อาคารที่สร้างในปัจจุบันสนองประโยชน์ใช้สอยของยุคปัจจุบันควรเป็นสถาปัตยกรรมสมัยรัชกาลที่ 9 คือ ควรเป็นรูปแบบที่สร้างสรรค์ขึ้นใหม่ให้เหมาะสมกับยุคสมัย เทคโนโลยี และวัสดุในการก่อสร้างในปัจจุบัน ไม่ควรนำรูปแบบเก่ามาทำซ้ำใหม่” (มุสดี ทิพพิศ, 2539: 265 อ้างอิงจากการสัมภาษณ์ วิมลสิทธิ หรยางกูร)

จะเห็นว่า แนวทางดังกล่าวนี้ จะเน้นรูปแบบของอาคารที่สามารถตอบสนองประโยชน์ใช้สอยสมัยใหม่ของอาคาร และปฏิเสธรูปแบบเดิมที่มีความจำกัดในเรื่องของประโยชน์ใช้สอยที่ไม่สอดคล้องกับยุคสมัยใหม่

**การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างกลุ่มสถาปนิกทั่วไปกับกลุ่มบุคคลทั่วไป** เกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาลักษณะไทยสมัยใหม่ที่ควรจะเป็นสำหรับงานสถาปัตยกรรมประเภทสถาบัน ในหัวข้อ ประโยชน์ใช้สอยสมัยใหม่ ปรากฏว่า สำหรับการออกแบบประโยชน์ใช้สอยสมัยใหม่

ของอาคารให้สามารถตอบสนองพฤติกรรมการใช้สอย ลักษณะนิสัยใจคอของคนไทย และวิถีชีวิตความเป็นอยู่สมัยใหม่ได้อย่างเหมาะสม โดยไม่คำนึงถึงรูปแบบเดิม ทั้ง 2 กลุ่ม มีความคิดเห็นที่ไม่แตกต่างกันในเชิงสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ( $t \geq \pm 1.96$ ) ส่วนในเรื่อง การออกแบบพื้นที่ใช้สอยของอาคารประเภทสถาบันให้มีพื้นที่ลานโล่ง หรือพื้นที่โล่งบริเวณใต้ถุนอาคาร ถึงแม้จะใช้พื้นที่มากก็ตาม เนื่องจากเป็นลักษณะไทยที่เด่นชัดอย่างหนึ่ง ทั้ง 2 กลุ่ม มีความคิดเห็นที่แตกต่างกันในเชิงสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ( $t \geq \pm 1.96$ ) โดยที่กลุ่มบุคคลทั่วไปมีความคิดเห็นว่าแนวทางดังกล่าวนี้ เป็นแนวทางในการพัฒนาลักษณะไทยสมัยใหม่ ได้มากกว่าความคิดเห็นของกลุ่มสถาปนิกทั่วไป

### ก. สภาพภูมิอากาศ

แนวทางการพัฒนาลักษณะไทยสมัยใหม่สำหรับงานสถาปัตยกรรมประเภทสถาบัน ในเรื่อง สภาพภูมิอากาศ มีรายละเอียดในการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มสถาปนิกทั่วไป และกลุ่มบุคคลทั่วไป ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 5.28 เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างกลุ่มสถาปนิกทั่วไป กับกลุ่มบุคคลทั่วไป เกี่ยวกับ

แนวทางการพัฒนาลักษณะไทยสมัยใหม่ : สภาพภูมิอากาศ

แนวทางการพัฒนาลักษณะไทยสมัยใหม่ของอาคารประเภทสถาบัน	กลุ่มสถาปนิกทั่วไป			กลุ่มบุคคลทั่วไป			t คำนวณ
	$\bar{X}_1$	SD <sub>1</sub>	ลำดับ	$\bar{X}_2$	SD <sub>2</sub>	ลำดับ	
- การออกแบบอาคารให้สามารถตอบสนองลักษณะภูมิอากาศของประเทศ เช่น การออกแบบอาคารให้มีลักษณะของความโปร่งโล่ง เพื่อการถ่ายเทอากาศ การยื่นชายคายาว เพื่อกันแดดกันฝน เป็นต้น	4.48	0.69	1	4.13	1.06	1	2.77 *
- การออกแบบอาคารให้สามารถตอบสนองลักษณะภูมิอากาศของประเทศ ดังกล่าวนี้ มีส่วนเสริมสร้างลักษณะไทยสมัยใหม่ ถึงแม้ลักษณะดังกล่าวนี้จะใช้ออกแบบกับอาคารที่ใช้ระบบปรับอากาศอยู่แล้วก็ตาม	4.06	0.86	2	3.75	0.87	2	2.53 *

\* เป็นค่าที่มีความแตกต่างในทางสถิติ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ( $t \geq \pm 1.96$ )

ตารางที่ 5.28 เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างกลุ่มสถาปนิกทั่วไป กับกลุ่มบุคคลทั่วไป เกี่ยวกับ  
แนวทางในการพัฒนาลักษณะไทยสมัยใหม่ : สถาปัตยกรรมอากาศ ( ต่อ )

แนวทางในการพัฒนาลักษณะไทยสมัยใหม่ของอาคารประเภทสถาบัน	กลุ่มสถาปนิกทั่วไป			กลุ่มบุคคลทั่วไป			t
	$\bar{X}_1$	SD <sub>1</sub>	ลำดับ	$\bar{X}_2$	SD <sub>2</sub>	ลำดับ	
- การออกแบบอาคารให้สามารถตอบสนองลักษณะภูมิอากาศของประเทศดังกล่าวนี้ มีส่วนเสริมสร้างลักษณะไทยสมัยใหม่ ถึงแม้จะเป็นรูปแบบเช่นเดียวกับรูปแบบสถาปัตยกรรมในประเทศอื่นที่อยู่ในแคว้นร้อนชื้นก็ตาม	3.68	0.91	3	3.60	0.91	3	0.62

จากตาราง 5.28 สามารถวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มสถาปนิกทั่วไป และกลุ่มบุคคลทั่วไป ได้ดังนี้

**การวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มสถาปนิกทั่วไป และกลุ่มบุคคลทั่วไป** จากการพิจารณาค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) ที่ได้จากความคิดเห็นที่มีต่อแนวทางในการพัฒนาลักษณะไทยสมัยใหม่ของแต่ละกลุ่ม ปรากฏว่า ทั้ง 2 กลุ่มได้ให้ความเห็นด้วยกับแนวทางในการพัฒนาลักษณะไทยสมัยใหม่ ในหัวข้อสถาปัตยกรรมอากาศ ตามลำดับดังนี้ คือ การออกแบบอาคารให้สามารถตอบสนองลักษณะภูมิอากาศของประเทศ เช่น การออกแบบอาคารให้มีลักษณะของความโปร่งโล่งเพื่อการถ่ายเทอากาศ การยื่นชายคา ยามพีกกันแดดกันฝน เป็นต้น การออกแบบอาคารให้สามารถตอบสนองลักษณะภูมิอากาศของประเทศ มีส่วนเสริมสร้างลักษณะไทยสมัยใหม่ ถึงแม้ลักษณะดังกล่าวนี้จะใช้ออกแบบกับอาคารที่ใช้ระบบปรับอากาศอยู่แล้วก็ตาม และการออกแบบอาคารให้สามารถตอบสนองลักษณะภูมิอากาศของประเทศ มีส่วนเสริมสร้างลักษณะไทยสมัยใหม่ ถึงแม้จะเป็นรูปแบบเดียวกับรูปแบบสถาปัตยกรรมในประเทศอื่นที่อยู่ในแคว้นร้อนชื้นก็ตาม

จากผลการวิเคราะห์ จะเห็นว่า กลุ่มสถาปนิกทั่วไป และกลุ่มบุคคลทั่วไป มีความเห็นด้วยเป็นอย่างมาก กับแนวทางในการพัฒนาลักษณะไทยสมัยใหม่ ในเรื่อง การออกแบบอาคารให้สามารถตอบสนองลักษณะภูมิอากาศของประเทศ เช่น การออกแบบอาคารให้มีลักษณะของความโปร่งโล่งเพื่อการถ่ายเทอากาศ การยื่นชายคา ยามพีกกันแดดกันฝน เป็นต้น และในเรื่อง การออกแบบอาคารให้สามารถตอบสนองลักษณะภูมิอากาศของประเทศ มีส่วนเสริมสร้างลักษณะไทยสมัยใหม่ ถึงแม้ลักษณะดังกล่าวนี้จะใช้ออกแบบกับอาคารที่ใช้ระบบปรับอากาศอยู่แล้วก็ตาม ทั้งนี้ การออกแบบอาคารให้สามารถตอบสนองลักษณะภูมิอากาศของประเทศ เช่น การออกแบบอาคารให้มีลักษณะของความโปร่งโล่งเพื่อการถ่ายเทอากาศ การยื่นชายคา ยามพีกกันแดดกันฝน เป็นต้น เป็นแนวคิดที่



สถาปนิกได้ใช้พิจารณา ร่วมในการออกแบบมาทุกยุคทุกสมัย ถึงแม้ความนิยมในแต่ละยุคจะแตกต่างกัน  
 ศุสดี ทิพทัส ( 2539: 224 ) ได้ศึกษาถึงแนวคิดในการออกแบบของสถาปนิกที่คำนึงถึงดินฟ้าอากาศ  
 และสถาปัตยกรรมในเขตร้อน ในช่วง พ.ศ. 2526 - 2537 เอาไว้ว่า

“สถาปนิกที่ยังมีสำนึกในเรื่องนี้ จะใช้หลักการนี้กับอาคารประเภทต่าง ๆ ทั้งอาคาร  
 พักอาศัยและอาคารสาธารณะ ซึ่งจะวางอาคารให้ถูกต้องตามทิศทาง และคำนึงถึงการกันแดดกันฝน  
 โดยมีส่วนยื่นออกไปจากผนังอาคารเป็นกันสาด หรือระเบียง ที่จะช่วยบังแดดให้กับหน้าต่าง”

จะเห็นว่า การออกแบบอาคารให้สามารถตอบสนองลักษณะภูมิอากาศของประเทศ เป็น  
 แนวทางในการพัฒนาลักษณะไทยสมัยใหม่ที่ยังคงสะท้อนให้เห็นถึงลักษณะภูมิอากาศเช่นเดียวกับ  
 สถาปัตยกรรมไทยในอดีต

สำหรับการออกแบบอาคารให้สามารถตอบสนองลักษณะภูมิอากาศของประเทศ มี  
 ส่วนเสริมสร้างลักษณะไทยสมัยใหม่ ถึงแม้ลักษณะดังกล่าวนี้จะใช้ออกแบบกับอาคารที่ใช้ระบบปรับ  
 อากาศอยู่แล้วก็ตาม เป็นแนวทางที่ ศุสดี ทิพทัส ( 2539: 223 ) ได้ศึกษาถึงแนวคิดในการออกแบบ  
 ของสถาปนิกที่คำนึงถึงดินฟ้าอากาศ และสถาปัตยกรรมในเขตร้อน ในช่วง พ.ศ. 2526 - 2537 เอาไว้ว่า

“แนวคิดในเรื่องของการวางตำแหน่งเนื้อที่ใช้สอยภายในให้สอดคล้องกับทิศทางยังมีอยู่  
 โดยเฉพาะอาคารของหน่วยงานราชการ และของสถาบันการศึกษาซึ่งไม่มีการปรับอากาศทั้งหลัง เช่น  
 ในอาคารที่มีทางเดินกลาง และมีห้องสองข้างทางเดิน ห้องทางทิศใต้มักเป็นห้องที่ไม่มีการปรับอากาศ  
 เพราะยังมีทางรับลมได้ ส่วนทางทิศเหนือที่ไม่มีทางรับลม จึงเป็นห้องที่มีการปรับอากาศ เป็นต้น”

แนวคิดดังกล่าวนี้ย่อมมีส่วนเสริมสร้างลักษณะไทยให้กับอาคาร ซึ่งสอดคล้องกับแนว  
 ทางที่ คริ่งใจ บูรณสมภพ ( 2533: 119-121 ) ได้กล่าวไว้ว่า

“สิ่งสำคัญที่สุดที่สร้างลักษณะสถาปัตยกรรมไทย คือ สภาพแวดล้อมต่าง ๆ ธรรมชาติ  
 แวดล้อมทางภูมิอากาศ ไม่ว่าจะเป็นแสงแดด ลม ฝน ความชื้น เป็นสิ่งที่เข้ามาช่วยในการดำรงชีวิต  
 ในสมัยก่อนเราไม่มีเครื่องปรับอากาศที่จะมาช่วยลดความร้อน และไม่มีไฟฟ้าใช้ แต่สมัยนี้เรามี  
 เทคโนโลยีเข้ามาช่วย ก็ต้องไม่ลืมนึกถึงอาคารที่เข้ากับสภาพแวดล้อมภายนอก การไม่ลืมสภาพแวดล้อมนี้  
 นอกจากจะสร้างสถาปัตยกรรมที่มีลักษณะเป็นเอกลักษณ์แล้ว ยังช่วยให้ประหยัดพลังงาน และช่วยลด  
 มลภาวะในอากาศ จึงควรใช้เครื่องปรับอากาศ และไฟฟ้าในที่จำเป็น เช่น ห้องประชุม สำหรับส่วนที่



เป็นห้องโถง บันได ห้องน้ำ ทางเดิน และบางห้องที่ไม่จำเป็น การออกแบบให้ได้รับแสง และลมธรรมชาติ ก็น่าจะพอเพียง”

การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างกลุ่มสถาปนิกทั่วไปกับกลุ่มบุคคลทั่วไป เกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาลักษณะไทยสมัยใหม่ที่จะเป็นสำหรับงานสถาปัตยกรรมประเภทสถาบัน ในหัวข้อ สภาพภูมิอากาศ ปรากฏว่า สำหรับการออกแบบอาคารให้สามารถตอบสนองลักษณะภูมิอากาศของประเทศ มีส่วนเสริมสร้างลักษณะไทยสมัยใหม่ ถึงแม้จะเป็นรูปแบบเดียวกับรูปแบบสถาปัตยกรรมในประเทศอื่นที่อยู่ในเขตร้อนชื้นก็ตาม ทั้ง 2 กลุ่ม มีความคิดเห็นที่ไม่แตกต่างกันในเชิงสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ( $t \geq \pm 1.96$ ) ส่วนในเรื่อง การออกแบบอาคารให้สามารถตอบสนองลักษณะภูมิอากาศของประเทศ เช่น การออกแบบอาคารให้มีลักษณะของความโปร่งโล่ง เพื่อการถ่ายเทอากาศ การขึ้นชายคายาวเพื่อกันแดดกันฝน เป็นต้น และการออกแบบอาคารให้สามารถตอบสนองลักษณะภูมิอากาศของประเทศ มีส่วนเสริมสร้างลักษณะไทยสมัยใหม่ ถึงแม้ลักษณะดังกล่าวนี้จะใช้ออกแบบกับอาคารที่ใช้ระบบปรับอากาศอยู่แล้วก็ตาม ทั้ง 2 กลุ่ม มีความคิดเห็นที่แตกต่างกันในเชิงสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ( $t \geq \pm 1.96$ ) โดยที่กลุ่มสถาปนิกทั่วไปมีความคิดเห็นว่า แนวทางดังกล่าวนี้ เป็นแนวทางในการพัฒนาลักษณะไทยสมัยใหม่ได้มากกว่าความคิดเห็นของกลุ่มบุคคลทั่วไป

#### จ. วัสดุ และเทคโนโลยีการก่อสร้างสมัยใหม่ที่ช่วยให้อาคารประหยัดพลังงาน

แนวทางการพัฒนาลักษณะไทยสมัยใหม่สำหรับงานสถาปัตยกรรมประเภทสถาบัน ในเรื่อง วัสดุและเทคโนโลยีการก่อสร้างที่ช่วยให้อาคารประหยัดพลังงาน มีรายละเอียดในการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มสถาปนิกทั่วไป และกลุ่มบุคคลทั่วไป ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 5.29 เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างกลุ่มสถาปนิกทั่วไป กับกลุ่มบุคคลทั่วไป เกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาลักษณะไทยสมัยใหม่ : วัสดุและเทคโนโลยีการก่อสร้างที่ช่วยให้อาคารประหยัดพลังงาน

แนวทางในการพัฒนาลักษณะไทยสมัยใหม่ของอาคารประเภทสถาบัน	กลุ่มสถาปนิกทั่วไป			กลุ่มบุคคลทั่วไป			t
	$\bar{X}_1$	SD <sub>1</sub>	ลำดับ	$\bar{X}_2$	SD <sub>2</sub>	ลำดับ	
- การใช้วัสดุและเทคโนโลยีการก่อสร้างสมัยใหม่ในยุคโลกาภิวัตน์ ที่ช่วยให้อาคารประหยัดพลังงาน เช่น การใช้ผนังที่มีฉนวนป้องกันความร้อนเข้ามาในอาคาร เป็นต้น	4.43	0.74	-	4.40	0.83	-	0.27

จากตาราง 5.29 สามารถวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มสถาปนิกทั่วไป และกลุ่มบุคคลทั่วไป ได้ดังนี้

**การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างกลุ่มสถาปนิกทั่วไปกับกลุ่มบุคคลทั่วไป** เกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาลักษณะไทยสมัยใหม่ที่จะเป็นสำหรับงานสถาปัตยกรรมประเภทสถาบัน ในเรื่อง วัสดุและเทคโนโลยีการก่อสร้างที่ช่วยให้อาคารประหยัดพลังงาน ปรากฏว่า ทั้ง 2 กลุ่ม มีความคิดเห็นที่ไม่แตกต่างกันในเชิงสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ( $t \geq \pm 1.96$ )

จากผลการวิเคราะห์ จะเห็นว่า กลุ่มสถาปนิกทั่วไป และกลุ่มบุคคลทั่วไป มีความเห็นด้วยเป็นอย่างมาก เกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาลักษณะไทยสมัยใหม่ ในเรื่อง การใช้วัสดุ และเทคโนโลยีการก่อสร้างสมัยใหม่ในยุคโลกาภิวัตน์ ที่ช่วยให้อาคารประหยัดพลังงาน การออกแบบสถาปัตยกรรมในเขตร้อนอย่างประเทศไทย จำเป็นจะต้องคำนึงถึงการประหยัดพลังงานภายในอาคาร ซึ่งนอกเหนือจากการออกแบบอาคารให้มีส่วนยื่นมาก ๆ เพื่อป้องกันความร้อนจากแสงแดดที่เข้ามาภายในอาคารแล้ว การใช้วัสดุ และเทคโนโลยีการก่อสร้างสมัยใหม่ ก็เป็นอีกแนวทางหนึ่งที่ช่วยให้อาคารประหยัดพลังงานได้ เช่น การใช้ผนังที่มีฉนวนป้องกันความร้อนเข้ามาในอาคาร เป็นต้น นอกจากนั้นเทคโนโลยีที่เสริมสร้างสถานะน่าสบายภายในอาคาร ก็เป็นอีกแนวทางหนึ่งที่จะช่วยในการประหยัดพลังงานให้กับอาคารได้เช่นกัน (สุนทร บุญญาธิการ และชนิด จินดาวนิก 2536: 89-91)

#### จ. สรุปการวิเคราะห์แนวทางในการพัฒนาลักษณะไทยสมัยใหม่ที่จะเป็น สำหรับงานสถาปัตยกรรมประเภทสถาบัน

จากผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาลักษณะไทยสมัยใหม่สำหรับงานสถาปัตยกรรมประเภทสถาบัน ในแนวทางหลักต่าง ๆ สามารถสรุปการวิเคราะห์ได้ดังนี้

1. **ความคิดเห็นของกลุ่มสถาปนิกทั่วไป และกลุ่มบุคคลทั่วไป เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาลักษณะไทยสมัยใหม่ที่จะเป็น สำหรับงานสถาปัตยกรรมประเภทสถาบัน**

#### ก. การนำลักษณะไทยมาใช้ในการออกแบบอาคารประเภทสถาบัน

จากผลการวิเคราะห์ สรุปได้ว่า ทั้ง 2 กลุ่ม มีความเห็นด้วยเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาลักษณะไทยสมัยใหม่ที่จะเป็น ซึ่งสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการออกแบบ คือ การอิงลักษณะไทยทางนามธรรมมาใช้ โดยการออกแบบให้เกิดบรรยากาศโดยรวม หรือความรู้สึกทางด้านบรรยากาศแบบไทย และการนำรูปแบบเดิมของลักษณะไทยท้องถิ่นตามที่ตั้งของอาคารในแต่ละภูมิภาค

มาปรับเปลี่ยน หรือทำให้เรียบง่ายขึ้น เพื่อให้มีรูปแบบที่สืบสานทางวัฒนธรรมของแต่ละท้องถิ่น สำหรับในเรื่อง การนำองค์ประกอบไทยในอดีตมาใช้ โดยมีการปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับวัสดุ และเทคโนโลยีสมัยใหม่ การใช้สัญลักษณ์ในการออกแบบลักษณะไทยสมัยใหม่แทนการลอกเลียนรูปแบบในอดีต เช่น การใช้โครงจั่วสามเหลี่ยม เป็นสัญลักษณ์แทนหลังคาจั่วเพื่อเน้นทางเข้าอาคาร และการนำลักษณะของอาคารพักอาศัยมาใช้ โดยมีการปรับเปลี่ยน หรือทำให้เรียบง่ายขึ้น ทั้ง 2 กลุ่ม ก็ยังคงมีความเห็นด้วยที่ใกล้เคียงกันว่าเป็นแนวทางที่ควรพิจารณาองลงมาสำหรับการนำไปใช้เป็นแนวทางในการออกแบบ ส่วนในเรื่อง การนำลักษณะของอาคารทางศาสนามาใช้ โดยมีการปรับเปลี่ยน หรือทำให้เรียบง่ายขึ้น ทั้ง 2 กลุ่ม มีความเห็นด้วยค่อนข้างน้อย ทั้งนี้ อธิบายได้ว่า การนำรูปแบบของอาคารทางศาสนา มาพัฒนาใช้กับการออกแบบลักษณะไทยสมัยใหม่ของอาคารประเภทสถาบันนั้น จะดึงให้เวลาสำคัญในด้านความสัมพันธ์ระหว่างฐานารูปกับฐานารูปร่าง กล่าวคือ ลักษณะไทยประเภทนี้ใช้ได้เฉพาะกับอาคารทางศาสนา และอาคารที่เกี่ยวข้องกับสถาบันพระมหากษัตริย์เท่านั้น ( บิลเลทท์ หวียงจอร์, 2537:87 อ้างถึงในสมภพ ภิรมย์, 2532: 76-81 ) จะเห็นว่า แนวทางดังกล่าวนี้ มีข้อจำกัดในการนำรูปแบบมาพัฒนาใช้ เพื่อให้เกิดลักษณะไทยสมัยใหม่ที่มีความเหมาะสม

#### ข. ประโยชน์ใช้สอยสมัยใหม่

จากผลการวิเคราะห์ สรุปได้ว่า กลุ่มสถาปนิกทั่วไป มีความเห็นด้วยกับแนวทางการพัฒนาลักษณะไทยสมัยใหม่ที่จะเป็น ซึ่งสามารถนำไปใช้ในการออกแบบ คือ การออกแบบประโยชน์ใช้สอยสมัยใหม่ของอาคารให้สามารถตอบสนองพฤติกรรมการใช้สอย ลักษณะนิสัยใจคอของคนไทย และวิถีชีวิตความเป็นอยู่สมัยใหม่ได้อย่างเหมาะสม โดยไม่คำนึงถึงรูปแบบเดิม ทั้งนี้ อธิบายได้ว่า กลุ่มสถาปนิกทั่วไปมีแนวโน้มที่จะให้ความสำคัญกับการออกแบบประโยชน์ใช้สอยของอาคาร โดยการใช้พื้นที่ของอาคารให้ได้ประโยชน์อย่างเต็มที่ และสามารถตอบสนองพฤติกรรมการใช้สอยได้อย่างเหมาะสม สำหรับกลุ่มบุคคลทั่วไปได้ให้ความเห็นด้วยค่อนข้างมาก กับการออกแบบพื้นที่ใช้สอยของอาคารประเภทสถาบันให้มีพื้นที่ลานโล่ง หรือพื้นที่โล่งบริเวณใต้ถุนอาคาร ถึงแม้จะใช้พื้นที่มากก็ตาม เนื่องจากเป็นลักษณะไทยที่เด่นชัดอย่างหนึ่ง ทั้งนี้ อธิบายได้ว่า อาคารประเภทสถาบัน เป็นอาคารสาธารณะประเภทหนึ่ง ซึ่งมีกลุ่มผู้มาใช้สอยมากกว่าอาคารประเภทอื่น ดังนั้น กลุ่มบุคคลทั่วไปจึงมีความเห็นคิดว่า ควรมีพื้นที่ใช้สอยที่เป็นลานโล่ง หรือพื้นที่โล่งบริเวณใต้ถุนอาคาร เพื่อรองรับผู้ใช้สอยที่มีจำนวนมาก และยังมีส่วนเสริมสร้างลักษณะไทยที่เด่นชัดได้เช่นกัน แนวทางดังกล่าวนี้ จึงเป็นแนวทางที่สถาปนิกผู้ออกแบบควรจะนำไปพิจารณาใช้ร่วมกับการออกแบบด้วยเช่นกัน

### ค. สภาพภูมิอากาศ

จากผลการวิเคราะห์ สรุปได้ว่า กลุ่มสถาปนิกทั่วไปและกลุ่มบุคคลทั่วไป มีความเห็นด้วยกับแนวทางในการพัฒนาลักษณะไทยสมัยใหม่ที่ควรจะเป็น ในหัวข้อ สภาพภูมิอากาศ คือ การออกแบบอาคารให้สามารถตอบสนองถึงลักษณะภูมิอากาศของประเทศ เช่น การออกแบบอาคารให้มีลักษณะของความโปร่งโล่งเพื่อการถ่ายเทอากาศ การขึ้นชายคายาวเพื่อกันแดดกันฝน เป็นต้น ทั้งนี้ อธิบายได้ว่า แนวทางดังกล่าวนี้ เป็นแนวทางในการพัฒนาลักษณะไทยสมัยใหม่ที่ยังคงสะท้อนให้เห็นถึงลักษณะคุ่มแดดคุ่มฝน เช่นเดียวกับสถาปัตยกรรมไทยในอดีต ซึ่งในปัจจุบัน สภาพภูมิอากาศของประเทศไทยก็ยังเป็นแบบร้อนชื้น ดังนั้น การออกแบบอาคารให้มีชายคาขึ้นยาวเพื่อกันแดดกันฝน ก็ยังคงสะท้อนให้เห็นถึงลักษณะของสถาปัตยกรรมไทยได้อย่างชัดเจน นอกจากนี้ อาคารที่ใช้ระบบปรับอากาศอยู่แล้ว ก็สามารถออกแบบอาคารให้มีลักษณะของความโปร่งโล่ง เพื่อการถ่ายเทอากาศ หรือ ออกแบบให้มีชายคาขึ้นยาว เพื่อกันแดดกันฝน เป็นการช่วยประหยัดพลังงานในการใช้เครื่องปรับอากาศของอาคาร และยังคงสะท้อนให้เห็นถึงลักษณะของสถาปัตยกรรมไทยได้อย่างชัดเจนเช่นเดียวกัน

ส่วนในเรื่อง การออกแบบอาคารให้สามารถตอบสนองถึงลักษณะภูมิอากาศของประเทศดังกล่าวนี้ มีส่วนเสริมสร้างลักษณะไทยสมัยใหม่ ถึงแม้จะเป็นรูปแบบเช่นเดียวกับรูปแบบสถาปัตยกรรมในประเทศอื่นที่อยู่ในเขตร้อนชื้นก็ตาม ทั้ง 2 กลุ่ม มีความเห็นด้วยน้อยลง ทั้งนี้ อธิบายได้ว่า การออกแบบอาคารให้สามารถตอบสนองถึงลักษณะภูมิอากาศของประเทศ เช่น การออกแบบอาคารให้มีลักษณะของความโปร่งโล่งเพื่อการถ่ายเทอากาศ การขึ้นชายคายาวเพื่อกันแดดกันฝน ซึ่งมีลักษณะเดียวกับสถาปัตยกรรมในประเทศอื่นที่อยู่ในเขตร้อนชื้น ก็สามารถที่จะออกแบบให้สะท้อนถึงลักษณะของสถาปัตยกรรมไทยได้อย่างชัดเจน โดยการสร้างบรรยากาศให้เกิดความรู้สึกทางด้านนามธรรม เช่น ความรู้สึกเบา และลอยตัว ความรู้สึกโปร่งโล่ง ความรู้สึกร่มรื่น สนุกเข้าไปกับการออกแบบ ก็จะ สามารถสร้างรูปแบบที่มีความแตกต่างไปจากรูปแบบของประเทศอื่นที่อยู่ในเขตร้อนชื้น ทั้งนี้ การที่จะสร้างสรรคัลักษณะไทยเชิงนามธรรม จะต้องมีความเข้าใจถึงจิตวิญญาณของสถาปัตยกรรมไทย หรือ “แก่น” ของสถาปัตยกรรมไทยที่เป็นลักษณะทางนามธรรม หากเข้าใจไม่ถึงจิตวิญญาณดังกล่าวแล้ว อาจได้รูปแบบที่คล้ายคลึงกับสถาปัตยกรรมในภูมิภาคใกล้เคียง เช่น มีลักษณะคุ่มแดดคุ่มฝน ซึ่งก็ปรากฏในงานสถาปัตยกรรมของประเทศข้างเคียงหรือประเทศในเขตร้อนชื้น ( วิมลทิพย์ หรยางกูร, 2539: 53 ) จึงเป็นแนวทางที่สถาปนิกจะต้องใช้ความเข้าใจอย่างลึกซึ้งถึงลักษณะทางนามธรรม หรือจิตวิญญาณของสถาปัตยกรรมไทย เพื่อที่จะนำไปพัฒนาใช้ในการออกแบบ

### ง. วัสดุ และเทคโนโลยีในการก่อสร้าง

จากผลการวิเคราะห์ สรุปได้ว่า แนวทางในการพัฒนาลักษณะไทยสมัยใหม่ในเรื่อง การใช้วัสดุ และเทคโนโลยีการก่อสร้างสมัยใหม่ในยุคโลกาภิวัตน์ ที่ช่วยให้อาคารประหยัดพลังงาน เช่น การใช้ผนังที่มีฉนวนป้องกันความร้อนเข้ามาในอาคาร เป็นต้น เป็นแนวทางที่กลุ่มสถาปนิกทั่วไป และกลุ่มบุคคลทั่วไป มีความเห็นด้วยเป็นอย่างมากเมื่อเทียบกับแนวทางการพัฒนาลักษณะไทยสมัยใหม่ในหัวข้อต่าง ๆ ที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ซึ่งสามารถนำไปพัฒนาใช้กับการออกแบบร่วมกับแนวทางอื่น ๆ ที่ได้กล่าวมาแล้วทั้งหมดข้างต้น

### 2. เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างกลุ่มสถาปนิกทั่วไปกับกลุ่มบุคคลทั่วไป เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาลักษณะไทยสมัยใหม่สำหรับงานสถาปัตยกรรม ประเภทสถาบัน

สำหรับการเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างกลุ่มสถาปนิกทั่วไปกับกลุ่มบุคคลทั่วไปเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาลักษณะไทยสมัยใหม่สำหรับงานสถาปัตยกรรมประเภทสถาบัน ปรากฏว่า กลุ่มสถาปนิกทั่วไปกับกลุ่มบุคคลทั่วไป ส่วนใหญ่แล้วมีการยอมรับที่ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ อธิบายได้ว่า ในยุคปัจจุบันเป็นยุคของข่าวสาร หรือยุคโลกาภิวัตน์ ซึ่งมีการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับงานสถาปัตยกรรม รวมทั้งเทคโนโลยีในการประหยัดพลังงาน วัสดุ และการก่อสร้างสมัยใหม่ เป็นต้น ทำให้ทั้งกลุ่มสถาปนิกทั่วไป และกลุ่มบุคคลทั่วไป มีความเข้าใจถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการออกแบบงานสถาปัตยกรรม ไม่ว่าจะเป็นในเรื่อง สภาพภูมิอากาศ ประโยชน์ใช้สอยสมัยใหม่ในปัจจุบัน หรือแม้แต่ในเรื่อง วัสดุ และเทคโนโลยีในการประหยัดพลังงาน ดังนั้น กลุ่มสถาปนิกทั่วไป และกลุ่มบุคคลทั่วไป จึงมีแนวโน้มที่จะมีความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาลักษณะไทยสมัยใหม่สำหรับงานสถาปัตยกรรมประเภทสถาบัน ได้ใกล้เคียงกัน ซึ่งจากการที่ได้สรุปแนวทางการพัฒนาลักษณะไทยสมัยใหม่ที่ควรจะเป็นเอาไว้ข้างต้นนี้ สถาปนิกผู้ออกแบบสามารถที่จะนำไปพิจารณาใช้เป็นแนวทางในการออกแบบลักษณะไทยสมัยใหม่สำหรับงานสถาปัตยกรรมประเภทสถาบันต่อไปในอนาคต